דו"ח אחריות תאגידית ופיתוח בר קיימא

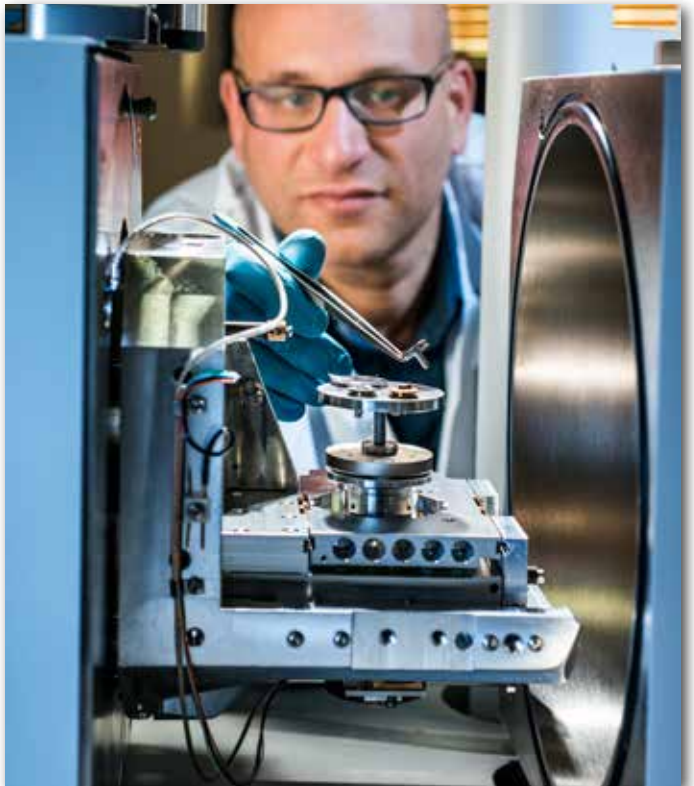

החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ

2017 - 2018

תוכן עניינים

נושא	עמוד
פתח דבר	
דבר מנכ"ל החברה	3
דבר סמנכ"ל אקולוגיה, בטיחות וממונה פיתוח בר קיימא	4
קודם כל תודה	5
פרופיל הדו"ח	
על הדוח לאחריות תאגידית	6
זיהוי נושאים מהותיים	7
מטריצת מהותיות 2018	8
רשימת הנושאים המהותיים	9
פרופיל ארגוני	
החברה לשירותי איכות הסביבה	10
חזון וערכים	11
מדיניות החברה	12-13
הנהלת החברה	14
המבנה הארוני של החברה	15
יצירת ערך כלכלי	
ממשל תאגידי	16
פעילות הדירקטוריון	17
חברי הדירקטוריון	18-19
ועדות הדירקטוריון	20
קידום הידע המקצועי של הדירקטורים	21
אתיקה עסקית	22

נושא	עמוד
הבטחת התנהגות תחרותית	23
ניהול סיכונים	24
עיקרי מסקנות סקר סיכונים בבטיחות 2017	25
צמצום סיכונים	26
מבדקים וסקרי הנהלה	27
ביצועים כלכליים	28-29
שרשרת אספקה אחראית	30-32
אחריות כלפי הלקוחות	33
יצירת ערך סביבתי	
הקווים האסטרטגיים המנחים את החברה	34
שביעות רצון ומכתבי המלצה מלקוחות	35
טיפול בתלונות לקוחות	36
מפגשים נוספים עבור מחזיקי עניין	37
טיפול בפסולת מסוכנת	38-40
מעבדות החברה	41-42
טיפול בשפכים	43
השפעה על המגוון הביולוגי	44-46
צריכת חומרים גלם ושימוש במשאבים	47-51
מחזור חומרים	52-53
צריכת מים	54
טיפול בפליטות לאוויר	55-56
מדרך פחמני	57

נושא	עמוד
יצירת ערך חברתי	
סביבת העבודה בחברה	58
פרופיל עובדי החברה	59
שכר ורווחה	60
בטיחות ובריאות העובדים	61-65
הכשרה ומשוב	66-67
קידום הגיוון בתעסוקה	68
השפעה על הקהילה	69-70
יעדים וחזון לעתיד	71
מילון מונחים	72
אינדקס GRI	73-81

דבר מנכ"ל החברה –בועז הירש

החברה לשירותי איכות הסביבה הינה חברה ממשלתית אשר הוקמה בשנת 1990 כחלק מהתשתית הלאומית של מדינת ישראל עבור טיפול בפסולת המסוכנת הנוצרת במדינה, הכוללת פסולת אורגנית, פסולת אי אורגנית, פסולת מוצקה ואדמות ובוצות מזוהמות, במטרה לשמור ולהגן על איכות הסביבה ולמנוע נזק סביבתי.

בעשרות השנים האחרונות עוברת האנושות הליך מואץ של פיתוח כלכלי, בעיקר בתחומי התעשייה והחקלאות. פעילותם האינטנסיבית והממושכת של בני האדם בתחומים אלו, הביאה לעלייה ברמת החיים ולגידול אוכלוסין, גורמים אשר האיצו את קצב ניצול משאבי הטבע ופגעו באיכות הסביבה. עקב זאת, המאזן האקולוגי העדין של כדור הארץ הופר, והחלו להופיע תופעות של זיהום יבשתי, ימי ואווירי. ניתוח מגמות מצביע על כך שעד 2050 צפויה אוכלוסיית כדור הארץ להגיע לכ-10 מיליארד אנשים, רמות התיעוש והצריכה בעולם המפותח יגדלו בצורה ניכרת והמחסור ההולך וגדל במשאבי טבע כגון קרקע פורייה, אויר נקי ומים הראויים לשימוש אשר מורגש כבר היום, ימשיך לגדול.

ישראל, החווה את תוצאות מצב החירום האקלימי, הינה גם המדינה עם קצב גידול האוכלוסייה הגבוה בקרב המדינות המפותחות, בעוד שטחה קטן וצפוף, דבר המגביר את קצב ניצול המשאבים הטבעיים ואת ההשלכות השליליות על איכות הסביבה. בנוסף, קצב הגידול הגבוה של האוכלוסייה גרם לביקוש דירות הגדול מההיצע מה שהוביל למשבר דיור חריף איתו מתמודדת הממשלה.

באוקטובר 2015 קבע קבינט הדיור כי החברה הממשלתית לשירותי איכות הסביבה, בתיאום עם רשות מקרקעי ישראל (רמ"י) ורשות החברות הממשלתיות, תשמש כזרוע ביצוע לשיקום קרקעות המפונות על ידי צה"ל ותע"ש. יעדי הפרויקט הם להכשיר את הקרקעות באופן שלא יהווה סיכון לסביבה ולמשתכנים העתידיים באופן בטוח, מהיר ובעלות סבירה. על פי הערכות, בתום תהליך השיקום צפויים השטחים המפונים ואתרים נוספים, אשר נמצאים בלב אזורי הביקוש, להכיל כ-100 אלף יחידות דיור.

העלייה החדה בשווי הקרקעות יחד עם תכנית העתקת בסיסי צה"ל ומתחמי תע"ש ממרכז הארץ מספקת הזדמנות נדירה לטפל במפגעי העבר ולהכשיר את הקרקעות המתפנות למגורים עבור אזרחי ותושבי מדינת ישראל. כחברה ממשלתית, החברה לשירותי איכות הסביבה שואפת לקדם את נושא איכות הסביבה במדינת ישראל ולהוות מודל לחיקוי בקידום, חינוך ומתן פתרונות אקולוגיים מתקדמים, באמצעות פיתוח טכנולוגיות ישראליות חדשניות ויישום טכנולוגיות מתקדמות קיימות לשמירה על איכות הסביבה, תוך התמקדות עסקית וחברתית המשלבת צמיחה, התייעלות, שיפור מתמיד של ביצועיה הסביבתיים והחברתיים ושיפור ברווחיות של החברה.

לשם כך החברה הציבה לעצמה לעמוד בשלוש משימות לאומיות:

א. להמשיך ולטפל באיכות הגבוהה ביותר בפסולת חומרים מסוכנים, תוך הגדלת היצע הפתרונות במטרה לתת מענה למגוון פסולות רחב יותר באמצעות פתרונות סביבתיים יותר.

ב. לשמש כזרוע ביצוע של ממשלת ישראל ביצירת הפתרון החברתי-כלכלי לבעיית הדיור במדינת ישראל, תוך מתן פתרונות סביבתיים לקרקעות מזוהמות ועמידה בסטנדרטים האיכותיים הגבוהים ביותר.

ג. להרחיב את השותפות עם המדינה כזרוע ביצוע ממשלתית המספקת פתרונות לקשת רחבה של אתגרים סביבתיים.

לשם עמידה בשלושת משימותיה, מציבה החברה רף גבוה של סטנדרטים מקצועיים לטיפול, מחזור והשבה של פסולת, ובוחנת באופן מתמיד כניסה לתחומים חדשים במטרה להגן על האוכלוסייה והסביבה מפני זיהומים ומפגעים מסוגים שונים. בנוסף, מבצעת החברה מחקרים ופיתוחים שונים למציאת פתרונות חדשים ומתקדמים לטיפול בפסולת מסוכנת.

החברה לשירותי איכות הסביבה, כחברה שליבת העיסוק שלה היא שירותים בתחום אקולוגיה ואיכות סביבה, אימצה את גישת הקיימות (Sustainability) ומקדמת פיתוח בר קיימא, כאשר בפעילותה נשקלים שיקולים סביבתיים וחברתיים. כחלק ממחויבות זו, פועלת החברה להקטנת ההשפעה הסביבתית של פעילותה ומניעת הפגיעה במגוון הביולוגי בישראל. כמו כן, אימצה החברה באופן וולונטרי תקנים בינלאומיים לניהול המקדם פיתוח בר קיימא, והיא חברה בתכנית הבינלאומית Responsible Care- יוזמה התנדבותית גלובלית המאגדת חברות תעשייתיות הפועלות לשיפור ביצועיהן הסביבתיים, הבטיחותיים והבריאותיים.

החברה חרטה על דגלה את הערכים: הגנת הסביבה, יושר, שקיפות, מקצועיות, שירותיות, מצוינות, חדשנות ואחריות אישית. ערכים אלה מנחים את צורת ההתנהלות בתוך החברה ומחוצה לה, והם נגזרים מתוך חזון החברה ומיושמים הלכה למעשה, כחלק מהתרבות הארגונית של החברה. ערכים אלו קיבלו תוקף רשמי כחלק מהקוד האתי אותו אימצה והטמיעה החברה כבר בשנת 2014.

האחריות החברתית-סביבתית של החברה טבועה גם בעובדיה, ואלו מקדמים את מטרות החברה במקצועיות ומסירות, מתוך תחושה של שליחות וחיבור ערכי לחזון החברה.

מעבר לפעילות העסקית/תפעולית, עוסקת החברה בחיזוק הקשר עם הקהילה ומוביליה מתוך תפיסה של אחריות סביבתית חברתית המשלבת שקיפות, תחושת שליחות ומחויבות לשיפור איכות הסביבה בישראל. החברה לוקחת חלק בפורום ציבורי שעוסק בהגנה על הסביבה, ומשתפת פעולה עם ארגונים ירוקים מרכזיים, העוסקים ומקדמים נושאים סביבתיים שונים.

אתם מוזמנים להכיר את עשייתה ופעילותה של החברה לשירותי איכות הסביבה, ולקרוא את דוח האחריות התאגידית המבטא את החשיבות הרבה שרואה החברה בחיזוק אמון בעלי העניין ואת המחויבות העליונה שלה כלפי הקהילה, כלפי עובדיה וכלפי הסביבה.

קריאה מהנה,

בועז הירש, מנכ"ל

החברה לשירותי איכות הסביבה

דבר סמנכ"ל אקולוגיה, בטיחות וממונה פיתוח בר קיימא

כמידי שנתיים אנו שמחים להציג בפניכם את הדוח החברתי-סביבתי של החברה לשירותי איכות הסביבה, בו יפורט הנעשה בכל אחד מתחומי האחריות התאגידית של החברה. הדוח מכיל ומפרט בתוכו את תמצית העשייה, בתחומים שונים ומגוונים הנוגעים לפעילות החברה. מטרת הדוח הינה שיפור ביצועי החברה בהתמדה, בכדי לתת את השירות הטוב והיעיל ביותר למחזיקי העניין וללקוחותינו.

כחברה ישראלית, ממשלתית ועסקית, הנדרשת ומבקשת למצוא פתרונות סביבתיים לפסולת אשר נוצרת במדינה, אנו עומדים מול אתגרים גדולים. בין היתר, עוסקת החברה בימים אלו בטיפול במפגעים סביבתיים בשטח בו היא פועלת. החברה פועלת בעיקר בתחום הפיתוח וההטמעה של טכנולוגיות טיפול ומחזור חדשות, ומשקיעה מחשבה רבה בחינוך דור העתיד לאחריות סביבתית.

אנו מקווים שדוח זה ישקף בצורה הטובה ביותר את עבודתנו ואת האחריות הרבה המונחת על כתפנו, ובתוך כך, יחשוף בפניכם את מגוון פעילותנו. כשבחרנו לאמץ את הביטוי: "לוקחים אחריות על הסביבה", ידענו שלא נסתפק בהכרזות אלא שנשקיע עבודה מרובה, שבסופה נציג את תוצאותיה. נשמח אם תכתבו לנו, תחוו את דעתכם על הדברים המוצגים בדוח, תציעו רעיונות לשיפור וערוצים נוספים לדיאלוג. אנו מצידנו, מתחייבים להמשיך לקחת אחריות על הסביבה.

אשמח לשמוע מכם,

אולג גרנד

סמנכ"ל שיקום, אקולוגיה, בטיחות

וממונה פיתוח בר קיימא

קודם כל תודה

לפני שמתחילים, קודם כל תודה.

בראש ובראשונה תודה מקרב לב לעובדי החברה, המגיעים מדי בוקר לעבודה, ועובדים במסירות ובנאמנות בכל ימות השנה, ללא לאות ומתוך הרגשת שליחות.

תודה למנהלי החברה שהשכילו להבין ולהפנים את חשיבות הדיווח והפתיחות ופועלים ומעודדים את כולנו לשפר ולשדרג את פעילותנו באופן מתמיד.

תודה למחזיקי העניין שנרתמו למשימה הלא פשוטה ועזרו לנו בזיהוי ודירוג הנושאים המהותיים לדיווח במסגרת אחריות תאגידית ופיתוח בר קיימא.

תודה לחברי דירקטוריון החברה, על תמיכתם ועבודתם המסורה לקידום החברה, מטרותיה ויעדיה.

תודה מיוחדת לקבוצה לקיימות ואחריות תאגידית של BDO Consulting, על השעות הרבות שהושקעו והידע הנרחב בו נ עזרנו בניתוח הנתונים ובכתיבת הדוח.

ותודה מיוחדת לכם, הקוראים, על ההתעניינות והקדשת הזמן לקריאת הדוח.

על הדו"ח לאחריות תאגידית

דוח זה הינו דוח האחריות התאגידית החמישי של החברה לשירותי איכות סביבה ומתייחס לשנים 2017-2018, המהווה עדות נוספת לחשיבות שהחברה מייחסת לניהול התחום ולפעילות לאור עקרונות הקיימות. החברה מפרסמת את הדוח, אשר מספק מבט מקיף על החברה תוך התמקדות בהיבטים סביבתיים, כלכליים, וחברתיים, אחת לשנתיים. הדוח סוקר את פעילות החברה בנושאים מהותיים, כפי ששיקפו אותם מחזיקי העניין שלה בתהליך זיהוי ההשפעות המהותיות (המפורט בהמשך), לרבות תהליכים וביצועים רב- שנתיים. הדוח משקף את האופן בו החברה מנהלת נושאים אלה תוך חתירה לשיפור מתמיד.

בדוח נכללת התייחסות לכלל הפעילויות של החברה בישראל. דוח האחריות התאגידית של החברה מהווה מסגרת לדיווח וליצירת דיאלוג שוטף בין החברה לבין מחזיקי העניין שלה, הכוללים, בין היתר את לקוחות חברה, עובדי החברה בכל אתריה, הקהילה באזור הפארק האקו-תעשייתי נאות חובב, לספקי חומרי הגלם, הארגונים הירוקים, הסביבה ומשאבי הטבע עליהם החברה משפיעה. דוח זה, הנעשה תוך הקפדה על שקיפות והצגת מכלול הפרטים, מבקש לבטא את השאיפה לחיזוק האמון של מחזיקי העניין בחברה ולקדם את הדיאלוג עמה. בתקופה המדווחת המשיכה החברה במגמת השיפור באופן הטיפול בפסולת, תוך הקפדה על שמירה על איכות הסביבה.

הדוח נכתב בהתאם לתקן הדיווח ה- GRI (SRS) של הארגון GRI- Global Reporting Initiative והינו ברמת השקיפות המתקדמת ביותר(Comprehensive) .

כתיבת הדוח ואיסוף הנתונים בוצעו על-ידי כלל הגורמים הפנימיים המקצועיים הרלוונטיים בחברה ובסיוע יועצים חיצוניים מומחים ובהתאם לתקן הנזכר לעיל. במקרים בהם מתבסס המידע המוצג בדוח על שיטות חישוב מסוימות, הן מוצגות במפורש. לדוח לא נעשתה בקרת נאותות חיצונית מצד גורם שלישי. פרסום המידע הינה אמצעי בקרה יעיל להערכת ביצועי החברה ועמידה בציפיות מחזיקי העניין והחברה מעניקה חשיבות רבה למשובים שיתקבלו מהם, לטובת שיפור תמידי בתחום הכלכלי, הסביבתי והחברתי.

איש קשר לפניות בנושא הדוח: אולג גרנד olegg@escil.co.il

זיהוי נושאים מהותיים

תהליך גיבוש הנושאים המהותיים עבור החברה:

במסגרת הנחיית רשות החברות הממשלתיות, החברה לשירותי איכות הסביבה שוקדת על פיתוח והגדרה של מדיניות ואסטרטגיה לפיתוח בר קיימא (פב"ק). מידי שנה, החברה מגישה לרשות החברות הממשלתיות תכנית ליישום אסטרטגיה זו. עולמות התוכן של פב"ק עוסקים בהשפעות המרכזיות והמהותיות של החברה על מחזיקי העניין בנושאים כלכליים, סביבתיים וחברתיים. תהליכים אלו, כפי שזוהו בחברה לשירותי איכות הסביבה, מתבססים על מדיניות קיימת, תהליכים ופעילות של החברה בתחומים השונים. המדיניות מהווה מתווה להגדרת הפעילות של החברה, ומשמשת כבסיס להיבטים ותהליכים אסטרטגיים של החברה בתחומי פעילותה השונים בהקשר זה.

במסגרת תהליך כתיבת התכנית האסטרטגית לפב"ק, ובהתאם לדרישות תקן הדיווח GRI-SRS זיהתה החברה את הנושאים המהותיים בפעילותה בכל אחד מהתחומים: הכלכלי, הסביבתי והחברתי. המדיניות והנושאים המהותיים אושרו ע"י הנהלת החברה והדירקטוריון. כחלק מהתהליך, פנתה החברה לקבלת משוב על הנושאים אותם זיהתה כמהותיים עבור מחזיקי עניין שונים: לקוחות מרכזיים, עובדים, ספקים, ארגוני חברה אזרחית (סביבה וחברה) וגופים רגולטוריים רלוונטיים, זאת באמצעות שאלונים ייעודיים. שאלון הסקר כלל היגדים שונים מעולם האחריות תאגידית בנושאים שזוהו כחשובים בעשייה העסקית של החברה, לדוגמה: בטיחות ובריאות עובדים, טיפול בחומרי גלם ובפסולת מסוכנת, עמידה ברגולציה ועוד. הנסקרים נתבקשו לדרג כל נושא על פי מידת חשיבותו לדיווח בדוח אחריות תאגידית. שאלות הסקר דורגו בסולם של 1-10 (כאשר -1 הכי נמוך ו-10 הכי גבוה).

כל קבוצת מחזיקי עניין נקבעה על פי הערכת ההשפעה ההדדית והקשר שבין אותו מחזיק עניין לבין החברה. כלל הנתונים שהתקבלו ממחזיקי העניין השונים שוקללו לפי משקל זהה עבור כל קבוצה-20%. כמו כן, המשקל שניתן לתעדוף הנושאים המהותיים מצד החברה: דירקטוריון 70% והנהלת החברה 30%.

מטריצת המהותיות המופיעה מטה מציגה את מידת החשיבות שקיבל כל נושא מהחברה לשירותי איכות הסביבה ומצד מחזיקי העניין של החברה. דוח זה יתמקד בנושאים שזוהו כמהותיים הן לחברה והן למחזיקי העניין. מספור הנושאים נעשה בהתאם לציון המשוקלל שקיבל כל נושא. עם זאת, ולשם ההמשכיות בדיווח, בחרה החברה לדווח גם על הנושאים שקיבלו חשיבות משנית.

מטריצת מהותיות 2018

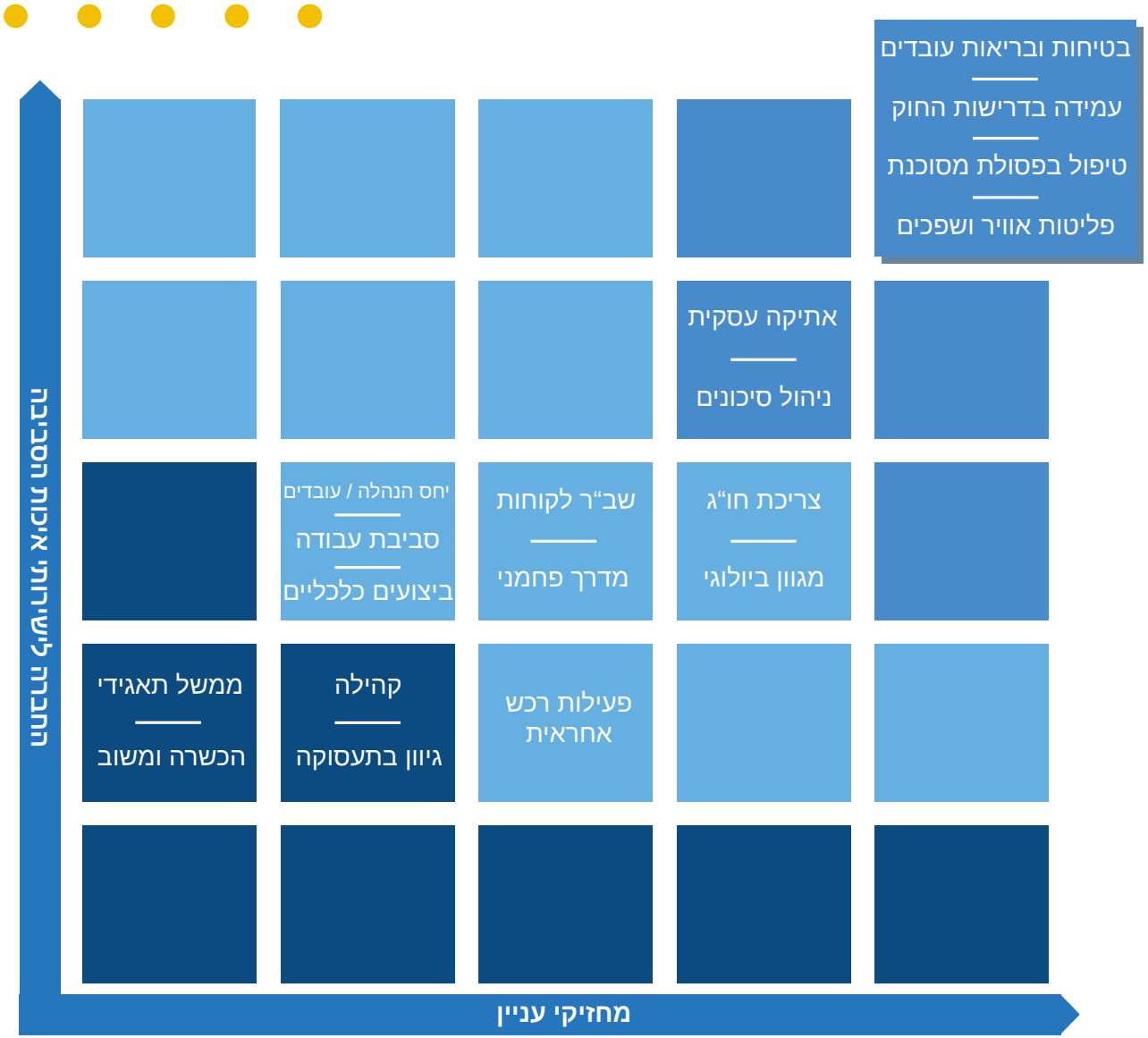

ממטריצת מהותיות עולה כי ארבעת הנושאים החשובים ביותר הן עבור מחזיקי העניין והן עבור הנהלת החברה הם:

- בטיחות ובריאות עובדים.
- עמידה בדרישות החוק.
- טיפול בפסולת מסוכנת.
- טיפול בפליטות לאוויר ושפכים.

נושאים אלו זוהו גם בדוח הקודם עבור שנות דיווח 2015-2016 כנושאים בעלי רמת החשיבות הגבוהה ביותר, כאשר בטיחות ובריאות עובדים נמצא כנושא בעל החשיבות הגבוהה ביותר.

חלק מהנושאים המהותיים שדורגו בציון גבוה בדוח עבור שנות דיווח 2017-2018 שינו את דירוגם לעומת שנת הדיווח הקודמת.

כך ניתן לראות לדוגמה כי נושא צריכת חומרי גלם אשר היה מדורג במקום ה-12 בדוח הקודם עלה למקום ה-7 בדוח עבור שנות דיווח 2017-2018.

דוגמה נוספת לכך היא נושא המדרך הפחמני של החברה אשר היה במקום ה-16 בדוח הקודם ונמצא במקום 10 בדוח הנוכחי.
לעומתם, נושא כמו ביצועים כלכלים, אשר הגיע בשנת הדיווח הקודמת למקום ה-9 ירד אל המקום ה-14 ונושא הכשרה ומשוב שהיה במקום ה-14 ירד למקום ה- 18 בדוח הנוכחי.

רשימת הנושאים המהותיים

1. **בטיחות ובריאות עובדים:** החברה דואגת לסביבת עבודה בטוחה עבור עובדיה והמבקרים באתריה. החברה מודעת לחשיבות שמירת בריאות העובדים ונוקטת בכל האמצעים למניעת בריאות לקויה ומחלות מקצוע, העלולות להיגרם לעובד כתוצאה מתעסוקתו במקומות העבודה בהם קיימת סכנה לחשיפת העובד לחומרים מסוכנים.
2. **ציות ועמידה בדרישות החוק והרגולציה:** החברה נערכת לרגולציה עתידית ומיישמת את דרישות הרגולציה הקיימת בדגש על נושאים סביבתיים ועל קידום המשכיות עסקית והתמודדות בחירום.
3. **קידום טיפול מתקדם בפסולת מסוכנת:** תחום זה הוא ליבת הפעילות העסקית של החברה. במסגרת זאת החברה מאפיינת את סוגי הפסולת השונים ואת ערוצי ואמצעי הטיפול בפסולת המסוכנת בישראל, תוך שאיפה לשימוש באמצעים בעלי ההשפעה הסביבתית הפחותה ביותר לטיפול בפסולת.
4. **ניהול פליטות לאוויר ושפכים:** תהליכי הטיפול בפסולת מלווים בפליטות לאוויר. החברה פועלת לניטור, בדיקה ועמידה בכל התקנים הנדרשים והוראות הרגולציה בתחום זה על מנת למנוע חריגות בפעילותה. במסגרת זאת פועלת החברה ע"פ מדיניות אפס שפכים (ZLD-Zero Liquid Discharge) ומטפלת בכלל השפכים במעגל סגור בשטח המפעל.
5. **ניהול סיכונים:** החברה מאפיינת את הסיכונים הכלכליים והסיכונים הסביבתיים הייחודיים לה, הנובעים מתחום פעילותה הייחודי בישראל, ומטמיעה באופן רב שנתי את התהליכים הנגזרים מתחום ניהול הסיכונים בצורה שוטפת בפעילותה.
6. **אתיקה עסקית (ומניעת שחיתות):** הטמעת תחום האתיקה העסקית בפעילות, מתוך שאיפה למצוינות עסקית ולקידום סביבת עבודה ערכית וראויה.
7. **ניהול צריכת חומרי גלם ומשאבים (שימוש בחומרי גלם, צריכת מים וצריכת אנרגיה):** החברה צורכת משאבים טבעיים וחומרים שונים. במסגרת תהליך איסוף ומחזור הפסולת, היא פועלת לצמצום השימוש בחומרים המזיקים לסביבה ובצמצום צריכת משאבי הטבע, בדגש על התהליכים התפעוליים.
8. **השפעה על המגוון הביולוגי:** עיקר ההשפעה של החברה בתחום זה מתבטא בפעילותה לשיקום קרקעות מזוהמות הן בשטח המפעל והן ברחבי הארץ בשטחים שונים.
9. **ניהול והגברת שביעות רצון לקוחות:** החברה לשירותי איכות סביבה רואה באיכות השירותים המסופקים ללקוחותיה ובשביעות רצונם ערך יסוד. החברה פועלת לקידום שביעות רצון של הלקוחות, לרבות בקרה, ניטור ומדידה ולמידה לשיפור איכות השירות.
10. **המדרך הפחמני של החברה:** מדידת ההשפעות הסביבתיות המהותיות של החברה, על מנת ליצור נתון כולל שישקף את טביעת הרגל הפחמנית שלה, כנגזרת הביצועים הסביבתיים שלה.
11. **יחסי הנהלה-עובדים:** כיבוד זכויות העובדים והמנהלים והאפשרות להתאגדות עובדים.
12. **קידום סביבת עבודה נאותה:** פעילות החברה למתן תגמול הוגן לעובדיה ומנהליה ותנאים חברתיים וסוציאליים נלווים, כדי להגביר את שביעות רצון העובדים ולטובת יצירת מקום עבודה הוגן ומתגמל.
13. **התנהלות אחראית בפעילות הרכש:** ניהול תחום הרכש על בסיס עמידה בחוקים רלוונטיים ועל תהליכי רכש סדורים ושילוב היבטי אחריות תאגידית, כגון: רכש מקומי (כחול לבן) והכללת שיקולים סביבתיים וחברתיים בתחום זה.
14. **ביצועים כלכליים (קידום איתנות כלכלית ופיננסית)** היבט זה משקף את היציבות (והצמיחה) הכלכלית של החברה לשירותי איכות הסביבה כתנאי בסיסי להצלחה עסקית ולשרידות החברה לטווח ארוך. הפעילות בתחום זה מתבטאת בניהול התחום הכספי והפיננסי בראייה ארוכת טווח וכחלק אינטגראלי מאסטרטגיית החברה.
15. **השפעת פעילות החברה על הקהילה:** החברה לשירותי איכות סביבה היא חלק מהקהילה הסובבת אותה. בהתאם לכך, שואפת החברה להגדיל את השפעתה החיובית על הקהילה באמצעות קידום מודעות וחינוך לסוגיות סביבתיות והידברות עם גורמים שונים במרחב הפעילות בפרט ובמדינת ישראל בכלל.
16. **קידום פעילות ממשל תאגידי תקין:** כחברה ממשלתית ועסקית, פועלת החברה בשגרת עבודה עפ"י כל כללי הממשל התאגידי התקין, בהתאם להוראות הרגולציה ורשות החברות הממשלתיות ומקפידה על כלל ההיבטים הכרוכים בהתנהלות בתחום זה.

נושא	השפעות עיקריות	
	בתוך הארגון	מחוץ לארגון
1. בטיחות ובריאות עובדים	☑	
2. עמידה בדרישות החוק	☑	
3. טיפול בפסולת מסוכנת	☑	☑
4. טיפול בפליטות לאוויר ושפכים	☑	☑
5. ניהול סיכונים	☑	
6. אתיקה עסקית	☑	☑
7. צריכת חומרי גלם ומשאבי טבע	☑	☑
8. השפעה על המגוון הביולוגי	☑	☑
9. שביעות רצון הלקוחות		☑
10. המדרך הפחמני של החברה	☑	☑
11. יחסי הנהלה עובדים	☑	
12. סביבת העבודה בחברה	☑	
13. התנהלות אחראית בפעילות רכש של החברה		☑
14. ביצועים כלכליים	☑	☑
15. השפעת פעילות החברה על הקהילה	☑	☑
16. ממשל תאגידי	☑	
17. קידום גיוון בתעסוקה	☑	☑
18. הכשרה ומשוב	☑	

17. **קידום גיוון תעסוקתי ושיוויון בסביבת העבודה:** יצירת סביבת עבודה שיוויוניות ללא הבדל מין, דת, גזע, גיל, מגזר או נטייה מינית ומניעת אפליה בקרב עובדים ומנהלים. שאיפה לקידום גיוון תעסוקתי בקרב אוכלוסיות מכלל המגזרים והרקעים בישראל.
18. **הכשרה ומשוב של העובדים:** קידום והעצמת עובדים במסגרת ההכשרות מקצועיות, בהתאם לדרישות החוק, לשיפור המקצועיות והפעילות וקידום משוב בין מנהלים ועובדים. בנוסף, עידוד השתתפותם של העובדים במסגרות לימודים שונות, לרבות לימודים אקדמאיים- בהתאם לצורכי החברה.

החברה לשירותי איכות הסביבה

בשנת 1990 נוסדה החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ (ESC) כחברה ממשלתית שמטרתה לטפל בכל הפסולות המסוכנות המיוצרות בישראל. במשך השנים התפתחה החברה וכיום היא מספקת לתעשייה, למכוני המחקר, למעבדות ולבעלי עסקים, מגוון שירותים רחב בתחום איכות הסביבה ובהם: ניהול פסולות משלב הזיהוי והאפיון דרך התאמת האריזות וההובלה, שיקום קרקעות מזוהמות, שיקום מטמנות, שירותי מעבדה אנליטית, ניטור סביבתי ותעסוקתי, כיול מכשירי ניטור אוויר, בדיקות השוואתיות לחלקיקים נשימתיים, דיגום ובדיקת דגימות אסבסט, ועוד. החברה אינה מטפלת בפסולת רדיואקטיבית, נפיצה או פתוגנית (מחוללת מחלות). נכון לדצמבר 2018
הועסקו בחברה כ- 143 עובדים והיקף הפעילות בה מוערך בטיפול בממוצע של- 45 משלוחי פסולת ביום, המכילים כ- 365 טון של פסולת חומרים מסוכנים. בממוצע עומד היקף הפסולת השנתית הנקלטת באופן ישיר על כ- 85 אלף טון.

החברה לשירותי איכות הסביבה היא בעלת מפעל לטיפול בפסולת חומרים מסוכנים הנוצרת בישראל, הממוקם בפארק אקו-תעשייתי נאות חובב. מטה החברה ממוקם בתל אביב. החברה, המהווה חלק מהתשתית הלאומית של מדינת ישראל, נועדה בראש ובראשונה לטפל בפסולות המסוכנות של מדינת ישראל, ולמנוע נזקים סביבתיים.
במסגרת זו, החברה מתנהלת על-פי עיקרון הזהירות המונעת, ונמנעת מכל פעולה שעלולה לגרום לנזק סביבתי.
המפעל מטפל במגוון רחב של פסולות: אורגניות, אי-אורגניות, נוזליות ומוצקות. הטיפול בפסולת חומרים מסוכנים נעשה בהתאם לסוג הפסולת, האריזה ובהתחשב בתוצאות האנליזה המעבדתית.
להלן מתקני המפעל העיקריים:

טיפול תרמי: טיפול המבוצע באמצעות קבלן משנה, חברת "אקוסול פתרונות אקולוגיים בע"מ", כאשר הדגש הוא על צמצום החומרים הנפלטים בתהליך. טיפול בפסולת במתקן הטרמי בחלקו מוגדר כהשבה R1, עבור חומרים בעלי ערך קלורי מעל 2500 ק"ק לק"ג.

מיחזור: טיפול הכולל הפיכת הפסולת לחומר גלם ו/או שימוש בפסולת כתחליפי חומר גלם במתקנים השונים.

ייצוב מיצוק והטמנה: טיפול המבוצע לפסולות שאינן מתאימות לטיפול התרמי ולמחזור, ולשאריות ממתקני הטיפול האחרים.

נטרול ודטוקסיפיקציה: טיפול בפסולת אי-אורגנית באמצעות נטרול הרכיבים המסוכנים, סינון , שימוש חוזר במים כתחליף לשימוש במי רשת גולמיים, והעברת המוצקים לייצוב/מיצוק ולהטמנה.

בנוסף, החברה הוכרזה ופועלת כזרוע ביצוע של מדינת ישראל בניהול הפרויקט הלאומי לשיקום קרקעות מזוהמות ומטמנות מסוגים שונים, המצויות בבעלות המדינה.

חזון וערכים

חזון החברה לשירותי איכות הסביבה :

להיות החברה המובילה בישראל במתן פתרונות אקולוגיים מתקדמים, ניצבת בחזית הידע העולמי, מפתחת ומיישמת טכנולוגיות חדשניות לשמירה על איכות הסביבה בארץ ובעולם. חברה המשמשת מודל לחיקוי ופועלת מתוך אחריות ומחויבות להגברת המודעות הסביבתית ולשיפור איכות הסביבה בישראל למען התעשייה, התושבים והדורות הבאים.

מדיניות החברה לשירותי איכות הסביבה

- החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ מספקת את כל השירותים האקולוגיים הנדרשים לטיפול מקצועי של הפסולת המסוכנת המיוצרת במדינת ישראל.
- החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ מקפידה שכל פעילותה וביצועיה יהיו תוך שמירה קפדנית על איכות הסביבה וציות מלא לחוקים ולתקנות, שעניינם איכות הסביבה בישראל. החברה פועלת לצמצם את צריכתם של משאבים מתכלים וכן את פליטת חומרים מזיקים לסביבה ומחייבת את ספקיה לעמוד בתנאי השמירה על איכות הסביבה כפי שהיא דורשת מעצמה.
- החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ ממוקמת בחזית הטכנולוגיה בתחומי פעילותה. על מנת לשמר זאת, משקיעה החברה משאבים רבים במחקר ופיתוח ומקיימת קשרים ענפים עם גורמים בינלאומיים הפועלים בתחומי עיסוקה כדי לקבל ידע עולמי וחידושים בתחום.
- החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ הוכרזה כזרוע ביצוע לשיקום קרקעות מזוהמות שבבעלות מדינת ישראל. החברה אימצה את המדיניות והיררכיית טיפול בקרקעות מזוהמות של המשרד להגנת הסביבה, כאשר העדיפות העליונה לטיפול בקרקעות המזוהמות תינתן לטכנולוגיות המיחזור וההשבה.
- החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ רואה בלקוחותיה שותפי דרך מלאים ועל כן נוקטת בכל האמצעים העומדים לרשותה על מנת לספק ללקוחותיה את השירות הטוב והמקצועי ביותר תוך הבנת צרכיהם בהווה ובעתיד. החברה רואה באיכות השירותים המסופקים ללקוחותיה ובשביעות רצונם המרבית ערך יסוד, העומד בעל עת לנגד עיני מנהליה. האיכות היא הגורם העיקרי שיבטיח את רווחיותה ואת המשך קיומה של החברה.
- החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ מכירה בחשיבות מדידת ביצועיה ויעילותה ולפיכך היא מקיימת מדידה רצופה של כל מרכיבי פעולותיה ועמידה ביעדי האיכות, איכות הסביבה, הבטיחות והגהות בתעסוקה. תוצאות המדידה משמשות כמשוב להפקת לקחים, השגת יעדים, זיהוי והערכת סיכונים, הבטחת משאבים נדרשים וככלי לקבלת החלטות לצורך שיפור ביצועיה, מוצריה ושירותיה.
- החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ רואה בעובדיה נכס אנושי חיוני שיש לקדמו ולטפחו בהתמדה. החברה מייחסת חשיבות עליונה לבטיחות, גהות, רווחת עובדיה ומשקיעה מאמצים ומשאבים בהדרכה, הכשרה והסמכה מקצועית מתאימים.
- הנהלת החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ מחויבת לאספקת תנאי עבודה בטוחים ובריאים למניעה של פציעה ופגיעה בבריאות הקשורות בעבודה.
- הנהלת החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ מחויבת לסילוק גורמי סיכון ולצמצום סיכוני בב"ת.
- הנהלת החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ מחויבת להתייעצות עם העובדים ועם נציגיהם ולשיתופם.
- הנהלת החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ מעודדת את עובדיה לדיווח על תקריות בטיחות, גורמי סיכון, סיכונים והזדמנויות ומגנה על העובדים מפני התנכלות בעקבות הדיווחים.
- החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ שואפת ופועלת לשיפור מתמיד בביצועיה ולכן היא מבררת ומתחקרת את המקרים בהם נתגלתה אי התאמה בין הרצוי למצוי. החברה מקפידה על הקצאת משאבים לצורכי שיפור מתמיד של שיטות, נהלים והוראות עבודה ובטיחות וכן על איסוף ועיבוד ממצאים המצביעים על ליקויים או על נושאים טעוני שיפור.
- החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ על כל חברי הנהלתה והעובדים בתפקידיהם השונים, אחראית לאיכות הביצועים והשרות ללקוחותיה, לשמירה על איכות הסביבה, על בטיחות, גהות וחוסן ביטחוני של עובדיה ומנהליה. תהליך זה מתרחש תוך הקפדה על עמידה בדרישות החוקים, התקנות והתקנים ת"י ISO 9001 , ת"י ISO 14001 , ISO 45001 , ת"י 24001 ותקן בינלאומי ISO 37001 החלים על כל תחומי פעילות החברה ותקן ISO/IEC 17025 החל על מעבדות החברה.

מדיניות החברה לשירותי איכות הסביבה

- החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ מודעת לחשיבות שמירת בריאות העובדים ונוקטת בכל האמצעים למניעת בריאות לקויה ומחלות מקצוע העלולים להיגרם לעובד כתוצאה מתעסוקתו במקומות העבודה בהם קיימת הסכנה לחשיפת העובד לחומרים מסוכנים.
- החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ פועלת כארגון פתוח המביא מידע על פעולותיו לידיעת עובדיו, הרשויות המתאימות והציבור הרחב.
- הנהלת החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ מייחסת חשיבות רבה לנושא ניהול ידע ופועלת לזיהוי ואפיון מוקדי ידע החיוניים לשם קידום תהליכי שימור, שיתוף, הנגשה ופיתוח הידע.
- לחברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ מדיניות חוסן תפקודי של ארגון, המהווה חלק אינטגראלי מהמדיניות הכללית של החברה. החברה מקיימת מדידה רצופה של כל מרכיבי פעילות החוסן התפקודי שלה ועמידה ביעדי ומטרות החוסן התפקודי. החברה מקיימת תהליכים המתאימים לאיתור גורמי הסיכון והערכת הסיכונים במטרה להקטין את רמת הסיכונים.
- הנהלת החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ מבצעת סקירה תקופתית של מערכת ניהול החוסן התפקודי באמצעות זיהוי ואפיון האיומים האפשריים וגורמי ההרתעה, המניעה וההגנה .
- הנהלת החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ מגדירה מהם האמצעים הנדרשים למתן התגובה ומשתמשת באמצעים אלה לשם התאוששות, שיקום והמשכיות עסקית וזאת תוך ציות מלא לחוקים, לתקנות, לדרישות הרשויות ולת"י 24001.
- הנהלת החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ מייחסת חשיבות רבה לתחום פיתוח בר קיימא. המדיניות לפב"ק של החברה לשירותי איכות הסביבה מגדירה ועוסקת בהשפעות המרכזיות והמהותיות של החברה על מחזיקי העניין בנושאים כלכליים, סביבתיים וחברתיים, מתבססת על מדיניות קיימת, תהליכים ופעילות של החברה בתחומים השונים. המדיניות מהווה מתווה להגדרת הפעילות וההשפעות של החברה ותשמש כבסיס להיבטים ולתהליכים האסטרטגיים של החברה בתחומי פעילותה השונים. מעבר לכך, החברה פועלת כל העת להקטנת המדרך הסביבתי של פעולותיה ולמניעת פגיעה במגוון הביולוגי בישראל.
- לחברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ מדיניות למניעת שוחד המהווה חלק אינטגרלי מהמדיניות הכללית של החברה. החברה מכירה בחשיבות קיום סקר סיכונים לזיהוי סיכוני שוחד אפשריים העלולים לפגוע במוניטין החברה ופועלת למזעור רמת הסיכונים.
- הנהלת החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ מגדירה מהם האמצעים והמשאבים הנדרשים להבטחת יישום תהליך מניעת שוחד, וזאת תוך קביעה ויישום של יעדים ברורים למנהלי ועובדי החברה, בהתאם לאסטרטגיית החברה.
- בחברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ אין מקום למתן או קבלת שוחד ו/או שידול לשוחד על ידי הסגל וכל מי שעובד מטעם החברה.
- הנהלת החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ מעודדת העלאת חששות ע"י עובדי החברה, בתום לב, או על בסיס סברה הגיונית, בסודיות וללא חשש.
- הנהלת החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ מייחסת חשיבות רבה ליישום הדרישות המפורטת בתקן למניעת שוחד הן ע"י עובדי החברה והן ע"י השותפים העסקיים שלה.
- אחראי למניעת שוחד בחברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ רשאי לפנות ישירות לדירקטוריון החברה, במידת הצורך.
- החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ פועלת מתחושת שליחות, אחריות ומחויבות לשמירה על איכות הסביבה והגברת המודעות הסביבתית בישראל. החברה רואה עצמה כחלק בלתי נפרד מהחברה והקהילה ופועלת במגוון אמצעים לשם הגברת המודעות לחשיבות השמירה על הסביבה בקרב הציבור הרחב.
- החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ עובדת בשיתוף פעולה תוך שקיפות מלאה מול הרשויות ומשרדי הממשלה ומספקת את כל המידע הנדרש בהתאם לחוק חופש המידע ולמגבלות המוגדרות בו.

הנהלת החברה

בועז הירש, מנכ"ל

בעל תואר ראשון בכלכלה ומשפטים ותואר שני במשפטים. בתפקידיו האחרונים שימש כמשנה למנכ"ל משרד הכלכלה, מנכ"ל שירות התעסוקה, יו"ר אשרא וסמנכ"ל נוסעים ברכבת ישראל. מר בועז הירש החל את תפקידו כמנכ"ל החברה בסוף שנת 2019. לאחר שד"ר גלעד גולוב, אשר שימש כמנכ"ל החברה בשנות הדיווח, סיים את תפקידו בחברה.

אולג גרנד

סמנכ"ל שיקום, אקולוגיה, בטיחות וממונה פיתוח בר קיימא. בעל תואר מוסמך (M.A) בהידרו- גיאולוגיה סביבתית, אוניברסיטת בן גוריון בנגב. בעל ניסיון עשיר של למעלה מ- 20 שנים בתחומים מגוונים הקשורים לשמירה על איכות הסביבה.

ישראל יחזקאל

סמנכ"ל כספים וכלכלה, רו"ח בהכשרתו. בעל תואר מוסמך (EMBA) במנהל עסקים למנהלים מטעם המכללה למנהל מטעם Baruch College, CUNY תואר ראשון בכלכלה ובחשבונאות מטעם אוניברסיטת ת"א. בעל ניסיון של עשיר בתחום הכספים. טרם כניסתו לתפקיד בחברה שימש כסמנכ"ל כספים וחבר בפורום הנהלה בחברה קמעונאית בפריסה ארצית, שם עבד 4 שנים, ולפני כן שימש שבע שנים כמנהל אגף כספים וחשב חברה בחברת הי טק.

עינב סמואילוף

ראש אגף שירות לקוחות. ילידת הנגב, בעלת תואר ראשון בהנדסה כימית (B.Sc) ותואר שני (MBA) במנהל עסקים, אוניברסיטת בן גוריון. בעלת ניסיון של מעל 15 שנים בתחומי שיווק, מכירות ושירות לקוחות.

חוליו סובוביץ'

כימאי ראשי. התמחות בכימיה אנליטית - B.Sc תואר ראשון בעל ניסיון רב בטכנולוגיות בתחום איכות הסביבה.

שיסלה פרנקל

מנהלת משאבי אנוש. בעלת תואר מוסמך (M.A) בסוציולוגיה ארגונית ותואר ראשון (B.A) במדעי ההתנהגות, ניהול וכלכלה מטעם אוניברסיטת בן גוריון בנגב. בעלת ניסיון של למעלה מ- 13 שנים בתחום משאבי אנוש בצבא ובאזרחות. בשנת 2019 גברת שיסלה פרנקל סיימה את עבודתה בחברה.

אלכס קגן

מנהל המפעל. בעל ניסיון בניהול והקמת מפעלים משלב הרעיון ועד לייצור המוני. בעל ניסיון רב שנים בניהול מחלקות פיתוח וייצור בארץ ובחו"ל בתעשיית היי-טק. בעל תואר B.Sc בהנדסת חומרים, אוניברסיטת בן גוריון. בשנת 2019 מר אלכס קגן סיים את עבודתו בחברה.

המבנה הארגוני של החברה לשירותי איכות הסביבה

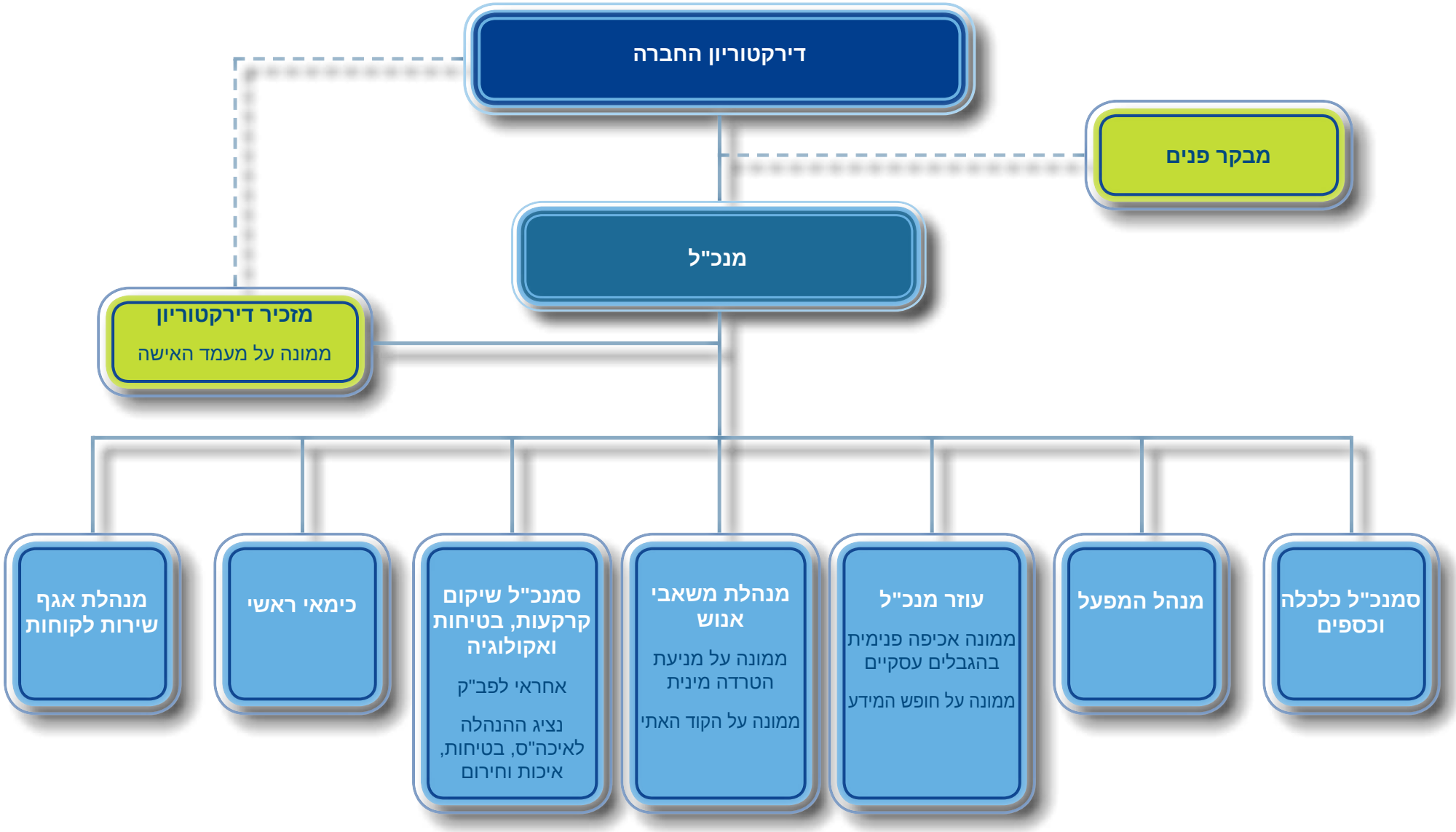

ממשל תאגידי

דירקטוריון החברה הוא זה המכוון ומפקח על התנהלותה, בהתאם להנחיות הרגולטור. נכון ליום 31/12/2018 כהנו בו 8 דירקטורים (שאינם דירקטורים חיצוניים). חברי הדירקטוריון ממונים על-ידי המדינה בהתאם לחוק - ע"י שר האוצר והשר להגנת הסביבה (להלן: "השרים"), לאחר התייעצות עם הועדה לבדיקת מינויים בחברות ממשלתיות. הועדה לבדיקת מינויים בודקת אם מתקיימים במועמד לכהונת דירקטור תנאי הכשירות הקבועים בחוק החברות הממשלתיות ומייעצת לשרים בדבר מידת התאמתו של המועמד לתפקיד, בשים לב בין היתר, לצרכיה המיוחדים של החברה, לגודלה ולהרכב הדירקטוריון בעת המינוי, ובהתחשב ביכולתו של המועמד להקדיש את הזמן הראוי לתפקיד. דירקטור בחברה מתמנה לתקופה של לא יותר משלוש שנים מתחילת תוקף מינויו. דירקטור שחדל לכהן יכול להתמנות מחדש.

כחלק מהליך המינוי חותם הדירקטור על הסדר הימנעות מניגוד עניינים. העתק כתב המינוי, לרבות כתב ההימנעות מניגוד עניינים, מועבר אל היועץ המשפטי של החברה. זאת ועוד, החל משנת 2014 דואגת החברה להחתים כל דירקטור בחברה על הצהרה שנתית בדבר הימנעות מניגוד עניינים. בהתאם להנחיות רשות החברות הממשלתיות, אם נוצר מצב של ניגוד עניינים בין ענייני החברה לבין עיסוקיו האחרים או ענייניו האישיים של הדירקטור, חובה עליו לא לקבל חומר בנושא זה וכן להימנע מכל פעולה, מעורבות או השתתפות בדיון או בהצבעה לצורך קבלת החלטה במסגרת הדירקטוריון או ועדה מוועדותיו. כדי להבטיח שלא ייווצר פוטנציאל של ניגוד עניינים, על הדירקטור להודיע לחברה על ניגוד עניינים מיד עם היווצרו ולהעדר מחלק הדיון בישיבת הדירקטוריון לגביו מתעורר חשש לניגוד העניינים.

מאחר ומדובר בדירקטוריון ממונה, אין קשר בין ביצועי חברי הדירקטוריון לתגמול אותו הם מקבלים. תשלום גמול לדירקטורים מטעם המדינה מוסדר בתקנות החברות הממשלתיות ומעודכן אחת לשנה. חברי הדירקטוריון אינם מקבלים שכר, ובמסגרת זו, מערכות הבקרה על תפקודם הן של רשות החברות הממשלתיות (להלן: "הרשות") וועדות המינוי.

על פי סעיף 32(א) לחוק החברות הממשלתיות, חובה על הדירקטוריון, בלי לגרוע משאר תפקידיו, לאשר על פי המלצת המנהל הכללי את מינויים של הפקידים הבכירים בהתאם לתקן, לקבוע בכפוף לכללים שיקבע שר האוצר לפי הצעת הרשות, את אופן בחירת הפקידים הבכירים ואת תנאי כשירותם, וכן לקבוע על פי הכללים שקבעה לכך הממשלה ובאישורה, שכר, תנאים סוציאליים, הטבות, מענקים ותנאי עבודה אחרים של הפקידים הבכירים. אופן בחירת הפקידים הבכירים ותנאי כשירותם מפורטים בנוהל "בחירת ומינוי פקידים/מנהלים בכירים", אשר מאושר ע"י הדירקטוריון.

כמו כן, בהתאם להנחיות רשות החברות הממשלתיות ובמטרה לשפר את ביצועי החברה, לשמר עובדים בכירים איכותיים ולעודד מצוינות בעבודה, קיים בחברה מנגנון תגמול לעובדים בכירים המוגדר בנוהל "תגמול ותמרוץ עובדים בכירים", אשר מאושר ע"י הדירקטוריון.
כחלק ממודל התגמול קובע הדירקטוריון אחת לשנה, על בסיס המלצת הנהלת החברה, יעדים ומדדי ביצוע ברמת חברה, אגף ועובד לשנה הקלנדארית הנכנסת. היעדים והמדדים מתבססים על אסטרטגיית החברה, חזונה, ערכיה, תכנית העבודה השנתית ותקציבה.
התשלום משתנה, מבוסס ביצועים ותלוי במידת העמידה ביעדים שנקבעו ובחלוקה דיפרנציאלית. אופן חלוקת התגמול מאושר אף הוא ע"י הדירקטוריון.

יצוין בזאת כי בחודש אוגוסט 2018 הוגש דוח בנושא מינהל תקין ואתיקה, אשר נערך ע"י משרד רואי חשבון חיצוני מטעם הרשות. הדוח סקר את סביבת הבקרה והנהלים, לרבות קוד אתי, בחינת ניהול משאבי אנוש ואופן התמודדות החברה עם מקרים של הפרת ככלי אתיקה ומנהל תקין. מתוך הסקירה עלה כי החברה פועלת רבות לחיזוק הממשל התאגידי וכללי האתיקה בארגון, לרבות אימוץ קוד אתי, דוח אחריות תאגידית, תקן ISO37001, ומערך נהלים מקיף בנושאים רבים הקשורים באופן ישיר ו/או עקיף לנושא. המלצות המבקר החיצוני אומצו ע"י הדירקטוריון ומיושמות בחברה.

פעילות הדירקטוריון

דירקטוריון החברה מתווה את המדיניות הכללית והאסטרטגיה של החברה בתחום מטרותיה ופעולותיה בכל התחומים, עוקב ברציפות אחר הגשמת המדיניות, התכניות והתקציבים של החברה ומפקח על ביצוע תפקידי המנהל הכללי. המנהל הכללי אחראי לניהול השוטף של ענייני החברה במסגרת המדיניות שקבע הדירקטוריון וכפוף להנחיותיו. במטרה לסייע לחברה בקביעת חזונה ומטרותיה, בבחירת דרכי הפעולה ובמימושן, מאשר הדירקטוריון את התכנון האסטרטגי ארוך הטווח להשגת יעדים בהתאם להזדמנויות, סיכונים וסדרי עדיפויות, תוך התחשבות בתנאי שוק ובהתאם לתכנית פיתוח בר קיימא.

פיקוח הדירקטוריון על ביצועי החברה מתבצע במסגרת דיונים בישיבות הדירקטוריון וועדותיו. הדירקטוריון מבצע מעקב שוטף אחר תקציב החברה לרבות ביצועו במהלך השנה, דוחותיה הכספיים של החברה, מצב הבטיחות ואיכות הסביבה בחברה, מיזמים ופרויקטים חדשים בחברה לרבות כדאיותם האסטרטגית, הכלכלית והתאמתם לתכנית פיתוח בר קיימא של החברה, תקן עובדי החברה והמועסקים על ידה, המבנה הארגוני של החברה ועוד. אחת לרבעון נמסר לדירקטוריון דו"ח מעקב אחר ביצוע החלטות הדירקטוריון וועדותיו, המאפשר פיקוח מיטבי.

כמו כן, הדירקטוריון עוקב ומפקח במסגרת ישיבותיו גם אחר תהליך ניהול הסיכונים המתבצע בחברה. הנהלת החברה מדווחת באופן תקופתי לדירקטוריון ולוועדותיו על תהליכי ניהול הסיכונים בחברה, הסיכונים העיקריים בכל תחום פעילות ואופן ניהולם. כמו כן, מבצעת החברה באופן תקופתי סקרי סיכונים שונים (פיננסים, בטיחותיים וסביבתיים) אשר נבחנים ומאושרים ע"י הדירקטוריון.

באם יש צורך בכך, מנכ"ל החברה מודיע ליו"ר הדירקטוריון, כמתחייב בחוק, על כל עניין שהוא מהותי לחברה וכן מגיש דיווחים שוטפים בעניינים הנוגעים לעסקי החברה. במידה והודעה או דיווח של המנכ"ל כאמור מצריכים פעולה של הדירקטוריון, מזמן יו"ר הדירקטוריון (או מי שנבחר מטעמו) ללא דיחוי ישיבה של הדירקטוריון. כמו כן, יקיים הדירקטוריון ישיבה מיוחדת לדרישת השרים, הרשות או אחד הדירקטורים, ככל שתהיה.

נושאים חשובים ו/או דחופים ביחס לתחומי הפעילות של החברה (כלכליים, חברתיים, בטיחותיים וסביבתיים) מדווחים באופן שוטף ע"י הנהלת החברה וע"י מבקר הפנים (כפועל יוצא מממצאים העולים מדוחות הביקורת הפנימית).

הדירקטוריון דן בדוח אחריות תאגידית המפורסם אחת לשנתיים, ומאושר על ידי המנכ"ל.

בשנת 2018, הוצג ואושר דוח האחריות התאגידית על ידי המנכ"ל.

עבודת הדירקטוריון קבועה בנוהל החברה בנושא.

חברי הדירקטוריון

נכון ליום 31 בדצמבר 2018 כיהנו בדירקטוריון החברה 6 גברים ו-2 נשים.

בין חברי הדירקטוריון המכהנים נמנים 4 דירקטורים מקרב הציבור, 2 דירקטורים מקרב עובדי החברה, דירקטור הנמנה עם עובדי משרד האוצר ודירקטורית הנמנית עם עובדי המשרד להגנת הסביבה.

2 דירקטורים הינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, בהתאם לסעיף 16א2 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975.

להלן רשימת הדירקטורים אשר סיימו את כהונתם בדירקטוריון החברה במהלך השנים 2017-2018:

1. גב' אלה סוסנר – דירקטורית מקרב עובדי החברה ,סיום כהונה ביום 7.6.17.
2. מר שלמה רודב – סיום כהונה ביום 30.4.18.
3. מר עסמת ותד – סיום כהונה ביום 16.9.18.

חברי הדירקטוריון

להלן רשימת חברי הדירקטוריון (נכון ליום 31/12/2018, לפי סדר א"ב):

עו"ד משה שמעוני - יו"ר הדירקטוריון

בעל תואר ראשון במשפטים (LL.B), מכללת "שערי משפט" עם הסמכה לעו"ד. בעבר יו"ר מועצת שרות התעסוקה הישראלי, מנכ"ל התאחדות האיכרים בישראל, מנכ"ל משרד הדתות ומנכ"ל הקריה האקדמית אונו בירושלים. כיום מכהן כיו"ר הקריה האקדמית אונו בירושלים. חבר הנהלה בבית התפוצות והקונגרס היהודי העולמי. חבר דירקטוריון בחברת אאורה.

מר יגאל ברוש

בעל תואר שני (M.B.A) במנהל עסקים וכלכלה, האוניברסיטה העברית. בעל תואר ראשון (B.A) בכלכלה, האוניברסיטה העברית. מכהן כדירקטור ב"בלוספיר". מכהן כדירקטור ויו"ר וועדת ביקורת באנליסט שירותי בורסה.

ד"ר שלומית גלר

Ph.D בתחום הממשל התאגידי, הרגולציה, הדירקטוריון והביקורת הפנימית, אוני' בר אילן. מומחית, יועצת ומרצה בנושאי ממשל תאגידי, רגולציה, דירקטוריון, ביקורת פנימית. בין ספריה: "הממשל התאגידי, הדירקטור הדירקטוריון ומה שביניהם." (2015 הוצאת ש.י.ג. ספרות ומידע); "הביקורת הפנימית - התיאוריה ויישומה. (2009, הוצאת ש.י.ג. ספרות ומידע).כיהנה עשר שנים כמבקרת הפנימית של רפאל, כסגנית/מ"מ נשיא "לשכת המבקרים הפנימיים ישראל", כנציגת ציבור בוועדות המרכזים של משרד הביטחון. כיהנה ומכהנת כיו"ר, כדירקטורית, וכיו"ר ועדת הביקורת בתאגידים שונים.

מר אייל הרשקוביץ

דירקטור מקרב עובדי החברה. בעל תואר B.Sc בכימיה, אוניברסיטת בן גוריון. אחראי על מעבדות אולפקטומטריה ו- SEM של החברה.

מר יאיר יהונדב

נציג משרד האוצר בדירקטוריון. בעל תואר שני (M.A) מוסמך במדעי המדינה, התמחות בממשל ובמדיניות ציבורית, אוניברסיטת בר-אילן. בעל תואר ראשון (B.A) בכלכלה ומנהל עסקים, האוניברסיטה הפתוחה. מנהל תחום אכיפה (מודיעין וחקירות), רשות המסים בישראל. משרת כרב-סרן במילואים.

גב' אביטל עשת

נציגת המשרד להגנת הסביבה בדירקטוריון. עורכת דין בהכשרתה ובעלת תואר שני (M.A.) בהצטיינות בלימודי סביבה, אוניברסיטת תל אביב, ותואר ראשון במשפטים וכלכלה (B.A. LL.B), אוניברסיטת חיפה. מנהלת תחום כלכלה במשרד להגנת הסביבה, אשכול תכנון, מדיניות ואסטרטגיה.

מר יצחק קאול

הכשרה: קצין קשר, בוגר ומוסמך (B.A, M.A) בלימודי עבודה, אוניברסיטת ת"א (מגמת ניהול וכלכלה), לימודי תואר שלישי בטכניון, תעשיה וניהול (ללא תואר). בעבר, מנכ"ל רשות הדואר, חברת "בזק", "כלל (ישראל)", יו"ר וחבר דירקטוריון בחברות מגוונות. כיום, יזם ויועץ לחברות מגוונות, וכן משמש כיו"ר וחבר דירקטוריון במספר חברות עסקיות ועמותות ציבוריות שלא למטרות רווח. כותב הספר "מחובר" - תרבות של רפורמות מנוף לצמיחת המשק. (2016, בהוצאת קונטנטו).

מר בנימין שמאילוב

דירקטור מקרב עובדי החברה. ראש צוות מתקן נטרול.

ועדות הדירקטוריון

בדירקטוריון החברה קיימות הועדות הבאות אשר מתכנסות אחת לרבעון ובהתאם לצורכי החברה:

ועדת ביקורת:

הועדה קובעת את תכנית הביקורת הפנימית (שנתית ורב-שנתית) המוגשת לאישור הדירקטוריון, דנה בדוחות הביקורת הפנימית, עומדת על ליקויים בניהול העסקי של החברה, ככל שיש, ועוד. המלצות הוועדה מוצגות בפני הדירקטוריון.

ועדת בטיחות, ביטחון ואיכות סביבה:

הועדה מפקחת על נושאי הבטיחות, הביטחון ואיכות הסביבה בחברה: קבלת דיווחים על תאונות עבודה, אירועים סביבתיים, עבירות בטיחות, תרגולי חירום, הדרכות בטיחות, ניטורים, עמידה בתנאי רישיון עסק, אירועים חריגים ותרגולים בתחום הביטחון, תכנית אבטחה, התראות ומודיעין ועוד. ועדת הבטיחות של הדירקטוריון פועלת בנוסף לוועדת בטיחות מפעלית הקיימת בחברה. המלצות הוועדה מוצגות בפני הדירקטוריון.

ועדה לבחינת דוחות כספיים:

הועדה פועלת בהתאם לנהלים וסטנדרטים לזיהוי וניהול ביצועים כלכליים. הועדה דנה בטיוטת דוחותיה הכספיים של החברה, בטיוטת דוחותיה התקופתיים של החברה, במדיניות החשבונאית של החברה, בביצוע תקציב החברה ועוד. בין השאר, משמשת הוועדה גם כוועדת השקעות. המלצות הוועדה מוצגות בפני הדירקטוריון.

ועדת פיתוח, הנפקה ואסטרטגיה:

הועדה עוסקת ביוזמות לפיתוח וקידום מיזמים ופרויקטים חדשים ובגיבוש ועדכון חזון החברה, מטרות העל שלה ויעדיה האסטרטגיים. בנוסף תפקידי הוועדה, בין השאר, הם לדון בעסקאות מהותיות, לסייע בקידום תהליך הנפקת החברה וללוות אותו. המלצות הועדה מוצגות בפני הדירקטוריון.

ועדת משאבי אנוש (כ"א):

הועדה עוסקת בכל הנושאים הקשורים במשאב האנושי, יחסי העבודה והמבנה הארגוני של החברה ודנה, בין השאר, בנושאי שכר, תגמולים, תקינה, הסכמי עבודה, תנאי העסקה, רווחה, ועוד. המלצות הועדה מוצגות בפני הדירקטוריון.

קידום הידע המקצועי של הדירקטורים

החברה רואה חשיבות רבה בהעמקת הידע של הדירקטורים ובהקניית כלים אשר ישמשו למילוי תפקידם במערך הניהול המורכב של החברה. לשם כך, עם קליטתו של דירקטור חדש מסייעת החברה בהתמצאותו בנעשה בה, על-ידי הצגת סדרי עבודת הדירקטוריון והחברה, לרבות תכניות עבודתה, בעיותיה, נושאי משרה בכירים בה (לרבות היו"ר והמנכ"ל ותדרוכו על ידם), יחסי עבודה בחברה, סיור במתקני החברה ועוד. כמו כן, מאפשרת החברה לדירקטור חדש לעבור בשנת כהונתו הראשונה השתלמות שמהותה הכשרת דירקטורים ולהשתתף בימי עיון בכפוף להנחיות רשות החברות הממשלתיות. קליטת דירקטורים והכשרתם נעשית בהתאם לנוהל "קליטת דירקטור חדש והכשרת דירקטורים בחברה", אשר אושר ע"י דירקטוריון החברה. מעת לעת, ובהתאם לצורך, מוזמנים לישיבות הדירקטוריון וועדותיו יועצים חיצוניים בתחומים שונים ו/או חברי הנהלת החברה. זאת במטרה לקדם את ההבנה והידע של הדירקטוריון בעולמות התוכן של הפעילות העסקית והתפעולית של החברה. בשנת 2018, רוב הדירקטורים השתתפו בכנס סביבה 2050, המוביל בתחום איכות הסביבה בישראל ומקדם שיח בין המגזר העסקי והציבורי בתחום.

דירקטוריון החברה, באמצעות יו"ר הדירקטוריון והנהלת החברה, מקיים דיאלוג והתייעצות עם מחזיקי עניין חיצוניים לארגון (ציבור, לקוחות, ספקים ורגולטורים) ועם העובדים. פרטי ההתייעצות מדווחים לדירקטוריון ע"י יו"ר הדירקטוריון ו/או המנכ"ל ו/או חברי ההנהלה הנוספים. כמו כן, בכל ישיבת דירקטוריון משתתפים היועץ המשפטי של החברה ורואה החשבון המבקר ומייעצים לדירקטוריון בכל שאלה משפטית ו/או חשבונאית שמתעוררת.

לעובדי החברה ולבעלי העניין ישנה אפשרות פנייה לדירקטוריון החברה באמצעות הנהלת החברה או בדואר, באופן אנונימי. ניתן להעלות רעיונות לייעול, הכוונה, לחשוף שחיתויות ולהעלות נושאים נוספים בתחומים שונים: חברתיים, כלכליים, סביבתיים ועוד.

אתיקה עסקית

במהלך שנת 2014 הושק הקוד האתי של החברה. הקוד נכתב על בסיס ערכי היסוד של החברה בפעילותה, לשם הגשמת חזונה ומטרותיה ועל בסיס הסוגיות והדילמות האתיות שעולות מפעילות החברה. הקוד נכתב בסיוע ההנהלה ובשיתוף שכבת מנהלי ביניים ואושר ע"י ההנהלה והדירקטוריון במהלך 2014. הקוד האתי נכתב כמסמך דינמי אשר יותאם מעת לעת לשינויים ולנסיבות הפנימיות והחיצוניות. בשנת 2018 הקוד האתי עודכן, אושר בהנהלת החברה וכן נסקר על-ידי משרד רואי חשבון חיצוני במסגרת סקירת מינהל תקין ואתיקה (ראו הרחבה בעמוד 16).

החברה מקדמת תרבות של דלת פתוחה, כאשר כל עובד רשאי להציע תוספות או שינויים לקוד האתי.

הקוד האתי של החברה חל על חברי הדירקטוריון, נושאי המשרה, הנהלת החברה ועובדיה, והוא מהווה ביטוי לחשיבות העליונה שמייחסת החברה לקידום ההתנהגות וההתנהלות האתית בפעילותה. הקוד מניח את ערכי היסוד של החברה ומספק קווים מנחים להתנהגות אתית בתחומים רלוונטיים. זאת בנוסף לחוקים, לתקנות ולכללים החלים על החברה, וכן לנהלים וההנחיות הפנימיים שלה.
הקוד בנוי מארבעה פרקים:

יושרה ואמינות
בממשק עם מחזיקי העניין השונים

שמירה על ההון האנושי
בסביבת העבודה של החברה ובשעות הפנאי של העובדים

אחריות
לקיחת אחריות במעגלים שונים: אחריות סביבתית, אישית, ערכית וחברתית

מצוינות
קידום הפעילות העסקית של החברה, בדגש על מקצועיות, חדשנות ועמידה בסטנדרטים בינלאומיים.

מנהלת משאבי אנוש היא הממונה על תחום האתיקה והטמעתו בחברה. הממונה זמינה לעובדי החברה ולמחזיקי עניין רלוונטיים בכל שעות העבודה, באופן אישי במשרדה, או באמצעות פנייה במכתב, שיחה טלפונית או מייל. במקרה ומתעוררות שאלות לגבי אופן יישום הקוד או פרשנותו, אם יש צורך בייעוץ והכוונה לגבי דרכי הפעולה הנכונות, או אם עולה חשש שפעולות מסוימות עלולות לעמוד בסתירה לערכי הקוד, הממונה על הקוד האתי היא הגורם האמון על כך, וזאת בנוסף לאפשרות הפנייה לדרג הממונה או להנהלה. הקוד האתי מפורסם באתר החברה ובכונן המשותף הפתוח לעיון כל עובדי החברה. כל עובד חדש קורא את הקוד האתי ביומו הראשון בחברה. בנוסף, בשנות הדיווח הועברו הדרכות בנושא הפרקים שעודכנו בקוד האתי, בהשתתפות חברי הנהלה ועובדי החברה. בכל התקשרות אותה עורכת החברה עם ספקים ונותני שירותים, מתחייב הספק להכיר את הקוד האתי המפורסם באתר האינטרנט של החברה, ולפעול על פי ערכיו.

בנוסף לקוד האתי, אימצה החברה נוהל לשמירה על טוהר המידות ובמסגרתו, בין היתר, הוגדר האיסור על מתן וקבלת מתנות וטובות הנאה וכן מפורטות דרכי הטיפול במקרים של פגיעה בטוהר המידות.

בנושא פעילותה הציבורית מקפידה החברה על פעילות מוסדרת, לעיתים באופן עצמאי ולעיתים באמצעות חברות לובי, וזאת בעיקר בנושאים סביבתיים. החברה אינה מעניקה תרומות או חסויות, וזאת בהתאם לחוקים ולנהלים החלים על חברות ממשלתיות. החברה מקפידה על התנהגות הוגנת אל מול מתחריה. במסגרת זו, לא ננקטו נגדה צעדים משפטיים או קנסות בנושא התנהגות לא תחרותית במהלך התקופה המדווחת.

הבטחת התנהגות תחרותית

חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 ("החוק"), חל על גופים עסקיים ועל מנהלים בגופים אלה.

החוק עוסק בשלושה תחומים עיקריים:

- הסדרים כובלים (קרטלים)
- מיזוגים
- ניצול לרעה של כוח מונופוליסטי.

מכיוון שהחברה היא בעלת מונופולין מוכרז בתחומים מסוימים, ההוראות הכלולות בפרק המונופולין של חוק ההגבלים העסקיים רלוונטיות במיוחד להתנהלות עובדיה ומנהליה.

החברה שואפת למצוינות ולסטנדרטים מקצועיים ואתיים גבוהים, ופועלת בשנים האחרונות להטמעה של דרישות דיני ההגבלים העסקיים. במסגרת זו, בשנת 2017 החברה כתבה תכנית אכיפה פנימית בתחום ההגבלים העסקיים ופעלה להטמעת הנושא בחברה.

תכנית האכיפה הפנימית היא מנגנון פנימי שמקימה החברה בכדי למנוע מראש, ככל הניתן, הפרה של הוראות החוק. החברה לשירותי איכות הסביבה רואה את עצמה מחויבת לפעול לפי הוראות החוק. חובה זו חלה גם על מנהלי החברה וגם על עובדיה.

תכנית האכיפה מאפשרת למסד ולארגן את פעילות האכיפה תחת מסגרת מוכרת ומסודרת. תכנית האכיפה הפנימית וכללי חוק ההגבלים העסקיים אינם באים למנוע מהחברה להתחרות, אלא להבטיח כי התחרות תהא אמיתית והוגנת.

תכנית האכיפה הפנימית של החברה זוכה לגיבוי ולתמיכה מלאה של דירקטוריון והנהלת החברה, והיא תלווה בפיתוח תכניות ונהלים ייחודיים המותאמים לחברה ככל שידרשו, הכשרה והסברה בקרב המנהלים והעובדים, הקמת מערכות ביקורת, פיקוח ודיווח, ונקיטת אמצעים משמעתיים כנגד עובדים במידת הצורך.

על פי החלטת דירקטוריון והנהלת החברה מונתה עו"ד עדי דונר, ששימשה כעוזרת למנכ"ל החברה, לתפקיד הממונה על אכיפה פנימית. עם סיום עבודתה, מונה עו"ד אליעד וייסברג שביצע את הפעולות הנדרשות לפיקוח על יישומה של התכנית בפועל.

בשנת 2018 החברה טיפלה במקרה בו הממונה קבע כי עובד החברה הפר את תוכנית האכיפה הפנימית של חוק ההגבלים העסקיים. כתגובה למקרה העובד פוטר מהחברה.

ניהול סיכונים

כחלק מפעילותה השוטפת חשופה החברה לסיכונים שונים ופועלת באופן מתמיד לזיהוי וניהול הסיכונים, תוך הסתמכות על מערך ניהול סיכונים המסייע בידי ההנהלה והדירקטוריון לזהות את הסיכונים ולנהל אותם בהתאם ליעדי החברה, פעילותה ומטרותיה.

מערך ניהול הסיכונים הכולל בחברה מנוהל ע"י מנהל הסיכונים הראשי, אשר מוביל תהליך ניהול סיכונים בראייה משולבת וכלל תאגידית, כחלק מחיזוק הממשל התאגידי וכאמצעי לפיתוח כלים אפקטיביים ליישומו. מערך ניהול הסיכונים מותאם למאפייני החברה, לתרבותה, למבנה הארגוני שלה וכן לסביבה בה היא פועלת ומטרתו העיקרית היא להפחית סיכונים ולצמצם נזקים בחברה באמצעות זיהוי ומיפוי סיכונים וקביעת בקרות ופעולות נדרשות לטיפול בסיכונים שזוהו.

בחודש אוגוסט 2018 סקר מנהל הסיכונים הראשי בפני הדירקטוריון את מערך ניהול הסיכונים בחברה, מוקדי הסיכון שהוגדרו ותכנית העבודה לשנים 2018-2019. בישיבה זו אף אישר הדירקטוריון את עדכון נוהל הסיכונים הקיים בחברה.

בשל החשיבות הרבה שהחברה רואה בנושאי בטיחות וסביבה ניתנת התייחסות מוגברת לסיכונים תפעוליים ובטיחותיים. הסיכונים התפעוליים, בעלי השלכות בטיחותיות וסביבתיות אפשריות, מוסדרים ומנוהלים בחברה ע"י מחלקת בטיחות, כחלק ממערך ניהול הסיכונים הכולל. ניתוח הסיכונים הבטיחותיים מבוצע בשוטף, כאשר סקר סיכונים סביבתיים, המתעדכן אחת לשנתיים ע"י גורם חיצוני מוסמך, מוצג לדירקטוריון במסגרת ועדת בטיחות ואיכות הסביבה. כמו-כן, בעת הקמת מתקן חדש מבוצע HAZOP על-ידי מומחים חיצוניים. בנוסף למיפוי הסיכונים הפיננסיים, סביבתיים ובטיחותיים, שמבצעת החברה באופן שוטף.

באפריל 2017 נערך סקר סיכוני בטיחות ע"י מר יוסי ובר מחברת "ובר הנדסת בטיחות בע"מ", המומחה בתחום בטיחות תהליכית, ניתוח והערכת סיכונים. הסקר נערך בהתאם לערכי PAC (Protective Action Criterion) האמריקאים, על פיו ערכי הסיכון לחומרים רעילים מחולקים לשלוש רמות:

PAC1 - ריכוז באוויר הגורם לתסמינים חולפים והפיכים לאדם לא ממוגן, הבא עימו במגע במשך שעה.

PAC2 - ריכוז באוויר הגורם לתסמינים חמורים בלתי הפיכים, או לפגיעה ביכולת המילוט לאדם לא ממוגן, הבא עמו במגע במשך שעה. הערך הנבחר ע"י המשרד להגנת הסביבה.

PAC3 - ריכוז באוויר הגורם לסכנת מוות לאדם לא ממוגן, הבא עמו במגע במשך שעה.

במהלך שנת 2019 התבצע עדכון סקרי סיכונים סביבתיים בהתאם למדיניות החדשה של המשרד להגנת איכות הסביבה, על ידי חברת "Hazmat".

לחברה ביטוח צד שלישי המכסה בין היתר אירועים אקולוגיים על בסיס CLAIMS MADE וכן ביטוח אקולוגי מתמשך, על בסיס GRADUAL. סכומי הכיסוי הביטוחי מושפעים מהסיכונים הנובעים מפעילות החברה.

עיקרי מסקנות סקר סיכונים בבטיחות 2017

הערכת הסיכונים בסקר כוללת התייחסות למתקני טיפול בפסולת אנאורגאנית, אחסון פסולת אורגנית, טיפול בפסולת מעבדה, טיפול והטמנה של פסולת אנאורגאנית בפארק האקו תעשייתי נאות חובב. מספר רב של תרחישי תאונה נבחנו ונבדקו בהערכת הסיכונים ועבורם חושבו טווחי הסיכון.

להלן הממצאים העיקריים:

1. תוצאות חישוב הערכת סיכונים הסתברותית הן שרמת הסיכון היא בתחום הקביל עבור מערכות המתקנים באתר נאות-חובב, שמירה על רמת הסיכון הקיימת ללא שינוי ברמת הסיכון באתר.
2. רמת הסיכון היא ברמה הקבילה, תוך שימוש ויישום אמצעי ההגנה והבטיחות והפחתת הסבירות לאירוע תרחישים חריגים.
3. בתחום רמות הסיכון אין בתי מגורים ואין צפיפות אוכלוסייה, מרחקי הבטיחות סביב המתקנים באתר נאות-חובב הם באזור פתוח ובאזור תעשייה בו אין שימושי או ייעודי קרקע עם אוכלוסייה צפופה.
4. אין אוכלוסייה קבועה או ריכוזי ציבור בתחום מעגלי הסיכון – בטווח הסיכון מסביב לאתר.
5. מסקנות אלה מבוססות על תוצאות חישוב רמת הסיכון האישי ורמת הסיכון הציבורי על פי מתודולוגית הערכת סיכונים הסתברותית.

- רמות הסיכון האישי : טווחי הסיכון נמצאים בתחום אתר המפעל, עבור רמת סיכון של $1*10^{-6}$ - רמת סיכון אישי היא בתחום הקביל.
  טווח סיכון של 30-60 מטרים, מוגדר ע"י קו מתאר רמת סיכון של $1*10^{-6}$.
  רמת הסיכון האישי לאדם החשוף לתאונה כימית, בחשיפה של 24 שעות ביממה, 365 ימים בשנה מחוץ למבנה.
- רמות הסיכון הציבורי : טווחי הסיכון נמצאים בקרבת אתר המפעל, עבור רמת סיכון של $1*10^{-8}$ לשנה - רמת סיכון ציבורי היא בתחום הקביל. אין השפעה על ריכוז אוכלוסייה או אוכלוסייה רגישה בתחום טווחי הסיכון.
  טווח סיכון של 300-850 מטרים, מוגדר ע"י קו מתאר רמת סיכון של $1*10^{-8}$.
  אין השפעה על ריכוז אוכלוסייה או אוכלוסייה רגישה בתחום טווחי הסיכון, אין רצפטור ציבורי בתחום מרחק הסיכון.

6. שינוים במתקנים ומערכות : שינוים במתקנים ומערכות קיימות אינם משנים את רמת הסיכון הכללית.
7. שמירה ושדרוג של אמצעי הבטיחות מבטיחים רמת בטיחות גבוה באתר רמת-חובב.

צמצום סיכונים : עמידה בתקני איכות

החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ פועלת בהתאם לדרישות המפורטות בחוקים ותקנות החלים עליה ועומדת בדרישות התקנים שאימצה לרבות בתחומים הבאים:

- **ISO 9001:2015** - מערכת ניהול איכות
- **ISO 14001:2015** - מערכת ניהול סביבתי
- **OHSAS 18001:2007** - מערכת ניהול בטיחות ובריאות
- **ת"י 24001** -מערכת ניהול חוסן תפקודי של ארגון
- **תקן בינלאומי ISO 37001:2016** - מערכת ניהול מניעת שוחד
- **תקן ISO/IEC 17025:2005** - מעבדות החברה מוסמכות ע"י הרשות הלאומית להסמכת מעבדות לתקן זה.

בזמן עריכת דו"ח זה, עברו מעבדות החברה מבדקי הסמכה מחדש לתקן ISO/IEC 17025:2017 בהצלחה. בנוסף, החברה עמדה בהצלחה במבדק ההסמכה לתקן החדש ISO 45001:2018 המחליף את התקן OHSAS 18001:2007 (מערכת ניהול בטיחות ובריאות בתעסוקה).
מאחר והחברה מתחזקת מערכת ניהול איכות משולבת ל- 5 תקני ISO (מערכת ניהול איכות, מערכת ניהול סביבתי, מערכת ניהול בטיחות ובריאות, מערכת ניהול חוסן תפקודי של ארגון ומערכת ניהול מניעת שוחד), ב-2019 לראשונה הוענק לחברה "תו פלטינה" מטעם מכון התקנים הישראלי (עבור שנת פעילות 2018). לפני כך הוענק לחברה "תו הזהב" במשך למעלה מ- 10 שנים רצופות.

החברה לשירותי איכות הסביבה חברה בתכנית הישראלית של הארגון הבינלאומי **Responsible Care** המנוהלת ע"י התאחדות התעשיינים: Responsible Care היא יוזמה התנדבותית גלובלית המאגדת חברות תעשייתיות, הפועלות לשיפור ביצועיהן הסביבתיים, הבטיחותיים והבריאותיים. זאת, תוך יצירת דיאלוג עם מחזיקי העניין לגבי פעילותם.

החל משנת 2010 החברה מוסמכת לת"י 24001 - מערך ניהול חוסן תפקודי של ארגון (מנחת"א). במסגרת דרישות התקן וכמענה לדרישות תנאי רישיון העסק שלה בחברה, זוהו בחברה מצבי חירום העלולים להתרחש ונקבעו תגובות פעולה למזעור הסיכונים שזוהו.
בשנת 2018 החברה עמדה בהצלחה במבדקי מכון התקנים הישראלי לשדרוג מערכות ניהול לתקני ה-**ISO 9001:2015** ו-**ISO 14001:2015**.

בנוסף, ב-2016 פורסם התקן הבינלאומי החדש **ISO 37001:2016** – דרישות מערכת ניהול מניעת שוחד. בשנת 2018, החברה עמדה בהצלחה במבדק ההסמכה לתקן זה.
חשוב לציין כי החברה היא החברה הראשונה ונכון לתקופת הדיווח, היחידה, בין החברות הממשלתיות שהוסמכו לתקן זה.

צמצום סיכונים : עמידה בתקני איכות

מבדקים חיצוניים:

מבדקים חיצוניים נערכים בחברה ע"י גופים מסמיכים מאושרים וזאת בהתאם לדרישות התקנים שהחברה אימצה ומיישמת. מכון התקנים הישראלי בודק את עמידת החברה בתקני ISO 9001:2015, ISO 45001:2018 ISO 14001:2015,, ת"י 24001, ISO 37001:2016. הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, בודקת את עמידת מעבדות החברה בדרישות התקן ISO/IEC 17025:2017.

בסוף שנת 2019 התקיים מבדק שדרוג מערכת ניהול בטיחות ובריאות בתעסוקה – במסגרת המעבר מהתקן OHSAS 18001:2007 לתקן ISO 45001:2018 שפורסם ב-31/12/2018. החברה עמדה בהצלחה במבדק זה והוסמכה ע"י מכון התקנים הישראלי לתקן ISO 45001:2018.

מבדקים פנימיים:

צוות הבטחת איכות מבצע פעמיים בשנה מבדקים פנימיים בתחומי האיכות השונים (כולל מעבדות החברה): בטיחות ובריאות, איכות הסביבה וחוסן תפקודי של ארגון. בנוסף, במעבדות החברה מבוצעים מבדקים פנימיים מקצועיים ע"י עובדי המעבדה שהוכשרו והוסמכו לביצוע מבדקים פנימיים מקצועיים. מבדקים פנימיים לתחום ניהול מניעת שוחד בחברה, מבוצעים בשת"פ עם האחראים על מניעת השוחד בחברה. ממצאי המבדקים, הפנימיים והחיצוניים, בכל התחומים, מתועדים ומופצים לכל הגורמים הרלוונטיים ומטופלים באמצעות פעילות מתקנת ו/או מונעת, כולל ניתוח שורש הבעיות שגרמו לאי התאמות.

סקרי הנהלה:

סקרי הנהלה נערכים אחת לשנה בהשתתפות הנהלת החברה וגורמים רלוונטיים אחרים עפ"י הצורך. פעילות החברה נסקרת בהתאם למדדי איכות, איכות הסביבה, בטיחות ובריאות בתעסוקה, מדדי החוסן התפקודי של הארגון ומדדי מניעת שוחד, אשר נקבעו ע"י הנהלת החברה בנהלים הרלוונטיים. במסגרת סקר ההנהלה מוצגים ניתוחים סטטיסטיים למיניהם, המכסים תחומי פעילות השונים, כגון: תפעול, מעבדה, רכש, בטיחות, אקולוגיה, עמידה בדרישות על פי דין, שימוש במשאבים מתכלים, פניות, תלונות ומסרים מלקוחות ומבעלי עניין ועוד. כמו כן, נסקרת עמידת החברה ביעדים ומטרות שנקבעו לתחומי איכות, איכות הסביבה ובטיחות תעסוקתית. החל משנת 2015, מעלים לדיון נושא נוסף בסקרי הנהלה – התקדמות החברה ביישום מדיניות החברה לפיתוח בר קיימא. מצגות סקרי ההנהלה פתוחות לצפיית עובדי החברה בעלי הרשאה מתאימה. בנוסף לסקרי ההנהלה של החברה, נערך סקר הנהלה של מעבדות החברה העונה לדרישות התקן ISO/IEC 17025.

בשנים 2018 – 2017 המשיכה החברה בבניית והטמעת מערך ניהול הסיכונים בחברה, תוך כדי מתן דגש לניהול סיכונים פיננסיים, דיווח כספי, מניעת מעילות והונאות ומניעת שוחד (במסגרת ISO 37001). החברה גיבשה ועדכנה את מערך הנהלים והבקרות הרלוונטיות להקטנת סיכונים וממשיכה בתהליכי שיפור מתמיד.

ביצועים כלכליים

החברה לשירותי איכות הסביבה מייצרת בפעילותה ערך כלכלי ישיר למגוון מחזיקי עניין שלה. הערך הכלכלי בא לידי ביטוי במגוון דרכים: במסגרת תשלומים לספקיה ולעובדי החברה, והן במסגרת המס המשולם לרשויות המס בישראל. יודגש כי החל משנת 2018 החברה החלה לשלם תשלומי מס ניכרים במזומן לרשויות המס, וזאת לאחר קיזוז הפסדים צבורים משנים קודמות. החברה אינה מקבלת תמיכה מהמדינה, למעט תשלום המועבר לה עבור ניהול פרויקט שיקום נאות חובב (הפרויקט מפורט בהמשך הדוח) ולמעשה מדובר בתשלום עבור הפרויקט ולא בתמיכה כלשהי. מתוקף היותה חברה ממשלתית היא מנועה מלתרום מתקציבה לקהילה, אך יכולה להשקיע בקהילה בדרכים אחרות מעבר לתרומה ישירה.

החברה לשירותי איכות הסביבה הינה בבעלותה המלאה של מדינת ישראל ובהתאם לכך הינה כפופה להוראות חוק החברות הממשלתיות התשל"ה- 1975 ולתקנות שהותקנו על פיו. בהתאם להחלטת ממשלת ישראל בק/ 70 מ- 5.8.2004, התקינה החשבונאית הכללית, אשר תחול לגבי החברות הממשלתיות, הינה של הסקטור הפרטי.

ביצועים פיננסיים

להלן מוצג הערך הכלכלי הישיר הרב שנתי שיצרה החברה*:

באלפי שקלים חדשים		2015	2016	2017	2018
הערך הכלכלי שהחברה יצרה	**סך כל ההכנסות (כולל בלתי רגילות)**	132,751	162,313	182,548	162,722
הערך למחזיקי העניין	הוצאות תפעוליות ואחרות	82,723	110,239	115,150	101,107
	משכורות והוצאות נלוות	38,228	31,019	34,038	31,624
	השקעה בקהילה**	220.2	201.4	217	220
	הוצאות מיסים	236	-615	3,068	11,816***
	דיבידנדים שהוכרזו	-	-	1,000	787
	סך הכל	**120,737**	**140,643**	**153,473**	**145,554**
הערך הכלכלי שנשמר	**ההפרש בין הכנסות החברה להוצאותיה התפעוליות האחרות והוצאות המיסים**	**12,014**	**21,670**	**29,075**	**711*** **
רווחי החברה	רוח גולמי לשנה	12,250	21,055	33,360	29,991
	הוצאות מכירה, כלליות, מימון, הכנסות אחרות, חברות כלולות ומיסוי	-20,654	-20,203	-14,644	-22,636
	רווח נקי לשנה	**-5,575**	**-3,613**	**18,716**	**7,355**

* הדוח הכספי השנתי מפרט בהרחבה את ביצועיה הפיננסיים של החברה (ר' דוח רווח והפסד בעמ' 12) וזמין באתר רשות החברות הממשלתיות.

** סעיף השקעה בקהילה כולל השתתפות בכנס סביבה 2050, תמיכה בפורום נגב בר קיימא,הדרכות וסיורים בחברה וכן השתתפות בהקמת מוזיאון נאות חובב (בשנים 2015-2016)

*** נובע בעיקר מהוצאות מיסים שנים קודמות בגין הסדר מס.

מטבע פעילותה של החברה, כלל ההוצאות של החברה מכוונות לצמצום ההשפעה הסביבתית של החברה בפרט ושל נושא הטיפול בפסולת בישראל בכלל. כל זאת ע"י הנתונים הפיננסיים המופעים בטבלה שלעיל.

שרשרת אספקה אחראית

החברה פועלת על-פי החוקים והתקנות הרלוונטיים, תוך הקפדה כי גם ספקיה יעמדו בכל החוקים, הדינים ובעת הצורך, התקינה המתאימה. לצד אלו אימצה החברה תקנים נוספים ביניהם את התקן למניעת שוחד (החברה הממשלתית הראשונה שהוסמכה לתקן ISO37001.) החברה בוחרת בקפידה את ספקיה בראש ובראשונה על-פי מקצועיותם ויכולתם לבצע את השירותים הנדרשים ולספק את הציוד הנדרש באופן בטיחותי ואיכותי. החברה שואפת כי יחסיה עם הספקים יהיו הוגנים ומקצועיים ומאמינה כי יחסים אלה יאפשרו לשני הצדדים לפעול ולשגשג, וכן מבצעת הליך הערכת ספקים מדי שנה על פי קריטריונים קבועים מראש. שיקולי הרכש הינם על בסיס מחיר, איכות והתמחויות הספקים, בהתאם לחוק חובת המכרזים ותקנותיו.

החברה לשירותי איכות הסביבה היא חברה פורצת דרך בארץ בטיפול בפסולת חומרים מסוכנים ממגוון סוגים ובתחומים שונים באמצעות טכנולוגיות טיפול מתקדמות, המצריכות יישום תהליכי רכש מתקדמים ברמת איכות גבוהה, בין היתר גם ביצוע רכש בין-לאומי. החברה רוכשת בין היתר מכשירים/חלפים בעלי עמידות למגוון רחב של סוגי פסולת ובנוסף חומרי גלם שונים החיוניים לתהליכי הטיפול בפסולות השונות. באמצעות שימוש במודלים שונים מתחום שרשרת האספקה מתקבלות החלטות אודות ביצוע רכש מקומי/עולמי/כמותי/איכותי/תמחירי ובאופן מתמיד נשמרת היכולת לטיפול בפסולות השונות. קבלני משנה הנותנים שירותי הובלת חומרים מסוכנים, חייבים להיות בעלי היתר להובלת חומרים מסוכנים בתוקף, כולל ריענון תקופתי של הסמכת הנהגים המורשים להוביל חומרים מסוכנים.

קבוצות רכש עיקריות

בשנת 2017 ביצעה החברה התקשרות עם 556 ספקים ובשנת 2018 עם 551 ספקים. קבוצות הרכש העיקריות של החברה כוללות את קבוצות הרכש הבאות:

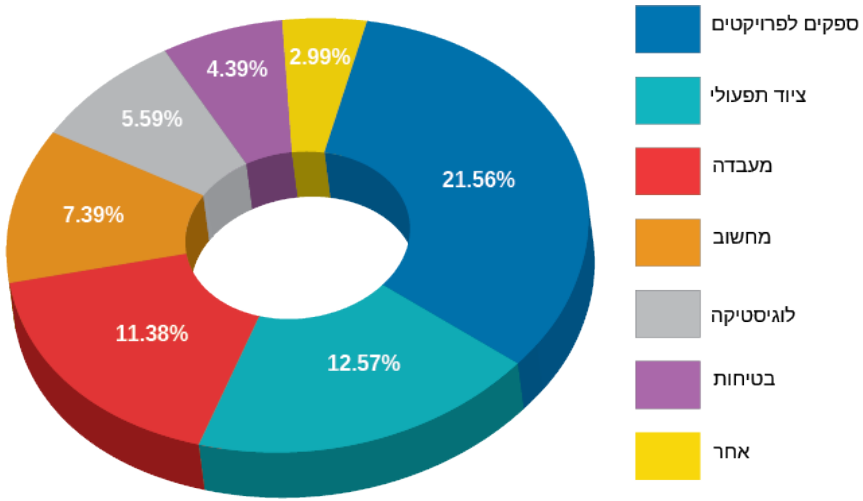

שילוב היבטי אחריות תאגידית בשרשרת האספקה

בניהול הרכש של החברה קיימת העדפה לרכש "כחול לבן", לאור יתרונות של זמינות, חלקי חילוף, עזרה טכנית וכד'. במסגרת זאת, סך הרכש המקומי של החברה בשנת 2017-2018 הסתכם בכ- 97.6% מתוך כלל ההיקף הכספי של הרכש שלה. במידה ומתאפשר, ישנה העדפה לספקים בעלי מערכת ניהול איכות הסביבה ISO 14001. כמו כן, חלקי ציוד ופריטים ידידותיים לסביבה מקבלים תיעדוף ברכש על פני פריטים שאינם ידידותיים/ מתכלים. בשנים 2017-2018 החברה לא מנתה באופן ייחודי ספקים שהועדפו בשל הביצועים הסביבתיים שלהם ולא היו מקרים בהם הופסקה עבודת ספקים בשל השפעות על איכות הסביבה.

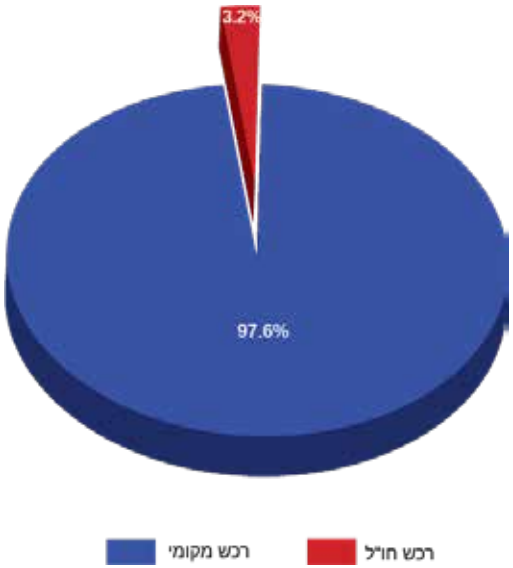

שילוב היבטי אחריות תאגידית בשרשרת האספקה

הסכמי השירות עם ספקי שירות וקבלני משנה כוללים דרישות בתחום זכויות עובדים. בין היתר, נדרש נותן שירות כמעביד כלפי עובדיו לשאת בכל התשלומים, ההוצאות והמיסים ביניהם שכר עבודה, מס הכנסה, ביטוח לאומי, מס בריאות וכל מס ו/או היטל ו/או תשלום סוציאלי אחר. כמו כן, בכל מכרז או הסכם שירות החברה מקפידה להוסיף דרישה ביחס להעסקת קטינים בהתאם לחוק עבודת נוער-1953. החברה מקפידה למפות את כלל הספקים השונים העובדים מולה ולהציב להם דרישות ספציפיות לתנאים סוציאליים.

בשנת 2017 החברה יצאה למכרז למתן שירותי כ"א במסגרתו נבחרו 3 חברות למתן שירותי מיון, גיוס והעסקת עובדים. כדי להבטיח את השמירה על תנאי העסקת עובדי כח אדם, מבצעים עובדי אגף משאבי אנוש בדיקות קפדניות של תלושי השכר שלהם.

במטרה להבטיח הגנה על זכויות העובדים המועסקים על ידי החברה ועל ידי קבלני משנה לרבות נותני שירותי הסעדה, שמירה, אבטחה וניקיון, נכתב בשנת 2014 נוהל בנושא תלונות עובדים. הנוהל מפרט את המנגנון לטיפול בתלונות העובדים כולל שלבי דיווח בגין תהליך לא תקין, עריכת תחקיר, ניתוח ממצאים, הסקת מסקנות, קבלת ההחלטות לטיפול במקרה וכן למניעת הישנותו. מנהלי המחלקות נדרשו להדריך את כלל העובדים, עובדי החברה ועובדי כוח אדם כאחד, בתוכן הנוהל.

החל מסוף שנת 2018, בכל מכרז או הסכם עם קבלני משנה, החברה מקפידה להוסיף דרישה להתחייבותם של קבלני משנה למניעת שוחד.

אחריות כלפי הלקוחות

החברה שואפת לספק ללקוחותיה סל שירותים מקיף לטיפול בפסולת מסוכנת, החל ממתן שירותי ייעוץ, דרך מיון, אנליזות, ניתוח זרמי הפסולת וטכנולוגיות הטיפול הטכנו כלכליות, אריזה מחדש, זיהוי, הובלת הפסולת ועד הטיפול בפסולת, כל זאת על בסיס הידע והניסיון הרב שנצברו בחברה. במסגרת זו, החברה מצויה בתהליך מתמיד של שיפור, מחקר ופיתוח לגבי אופן הטיפול האופטימאלי, הן מבחינה סביבתית, הן עבור הלקוח- יצרן הפסולת והן מבחינת החברה עצמה. החברה פועלת לקידום נושאי מחזור ואנרגיה מתחדשת ופיתוח מוצרים ושירותים ירוקים ומתן פתרונות טיפול לפסולת אקזוטית על מנת לצמצם את הצורך ביבוא שרותי טיפול בפסולת במדינות מעבר לים.

כחלק ממדיניות החברה בנושא ניהול תחום הטיפול בלקוחות, החברה מקפידה על יישום נהלי עבודה ברורים לגבי דרכי ואופני ההתקשרות עם כ- 2,000 לקוחותיה, הקבועים והמזדמנים. במסגרת זו, מומחי תחום מטעם החברה מופקדים על קיום קשר רציף עם הלקוחות, בהתאם למגוון הלקוחות בסקטורים השונים ובהתאם לאופי הפסולת ולכמות הפסולת. השירות הניתן ללקוח נועד ללוות אותו בכל השלבים בתהליך הטיפול בפסולות המסוכנות - החל משלב הזיהוי, המיון, דרך הייעוץ בהובלה ובאריזה ועד האחסנה ובחירת החלופה הטכנו-כלכלית הטובה ביותר לטיפול הקצה בפסולת.

שוק פסולת החומ"ס הינו שוק הנמצא בסטגנציה בעשור האחרון מבחינת היקף הפסולת הנוצרת. במקביל, הסביבה העסקית נעשתה צפופה ודינאמית ובעשור האחרון חלו גם שינויים רגולטורים רבים. על אף אתגרים אלה, עובדי החברה והנהלתה מביטים מעבר לשורת הרווח וחותרים כל העת לצמצם את ההשפעה הסביבתית של פעילות הטיפול בפסולת, לצורך שמירה על הסביבה, התעשייה, התושבים, החי והדורות הבאים.

הקשר ההדוק עם הלקוחות (אשר עם חלקם מתקיים על בסיס יומיומי) מבוסס על דיאלוג והעברת מידע שוטף לגבי טכנולוגיות הטיפול הקיימות ותהליכים עתידיים אפשריים, כולל השקעה רבה במחקר ופיתוח לצורך התייעלות טכנו-כלכלית. בנוסף על כך מתנהלת תקשורת שוטפת בכל הקשור במילוי טפסים, תיאומים לקליטת הפסולת, אישורים מיוחדים לפסולת מיוחדת ואף ביצוע ביקורים יזומים באתר החברה לצורך הכרת מתקני הטיפול ושירותי המעבדה. במסגרת שירות הלקוחות, לפי החלטת הנהלת החברה, מבוצע אחת לשלוש שנים סקר למדידת שביעות רצון לקוחות.

במידה ובמסגרת הפעילות השוטפת מתקבל משלוח לא תקין/ חריג/ שונה מהצהרת הלקוח, מקבל הלקוח עדכון טלפוני בו נפרשות בפניו האפשרויות, בין אם מדובר בתוספת עלות בשל עבודות נוספות נדרשות, שינוי בניתוב הגורר שינוי בעלויות ו/או האפשרות להחזרת הפסולת. כל הפעולות מתבצעות בהתאם לסיכום כתוב מול הלקוח, וההתכתבויות נשמרות במערכת ERP כנספח לשטר המטען הספציפי ומועברות לרגולטור.

החברה רואה חשיבות רבה במצוינות השירות ושיפור חווית הלקוח ומשקיעה בכך משאבים רבים. בשנת 2018 השתתפה החברה בתחרות מצוינות בשירות וחווית לקוח (הלקוח כשותף אסטרטגי) של המי"ל וזכתה במקום השלישי.

הקווים האסטרטגיים המנחים את החברה בעת מתן שירות ללקוחותיה:

מדידת שביעות רצון לקוחות :

במסגרת מדידת שביעות רצון הלקוחות עורכת החברה לשירותי איכות סביבה, אחת לשלש שנים, סקר שביעות רצון לקוחות. בעוד שבעבר נערכו הסקרים על-ידי חברה חיצונית, מאז 2016 החברה מבצעת את הסקרים באופן עצמאי. הסקרים מאפשרים לחברה ללמוד על נקודות ההצלחה והחוזק שלה לצד הסוגיות הטעונות שיפור. הסקר המלא האחרון נערך באופן מקוון בסוף שנת 2018 וכלל מדגם של 107 לקוחות בגודל משתנה.

במסגרת הסקר נבחנה מידת שביעות הרצון בנושאים הקשורים לשירות לקוחות במגוון תחומים.

ממצאים עיקריים מהסקר :

- 87% מרוצים באופן כללי משרותי החברה וימליצו עליה לאחרים.
- 91% ימליצו על שרותי המעבדה.
- שביעות רצון גבוהה נרשמה מאופן הצגת החשבוניות, נושא שהיווה פגיעה חדה בשביעות הרצון הכוללת בשנים הקודמות (מגמת שיפור החלה ב- 2016).
- אחוזים גבוהים בשביעות רצון ממרכז שירות הלקוחות.
- המחיר – עדיין מצוין כבעייתי.
- שביעות הרצון מזמן השהייה באתר מצויה במגמה שלילית.

שביעות רצון ומכתבי המלצות מלקוחות

רמת שביעות רצון מעבודה עם החברה לשירותי איכות הסביבה

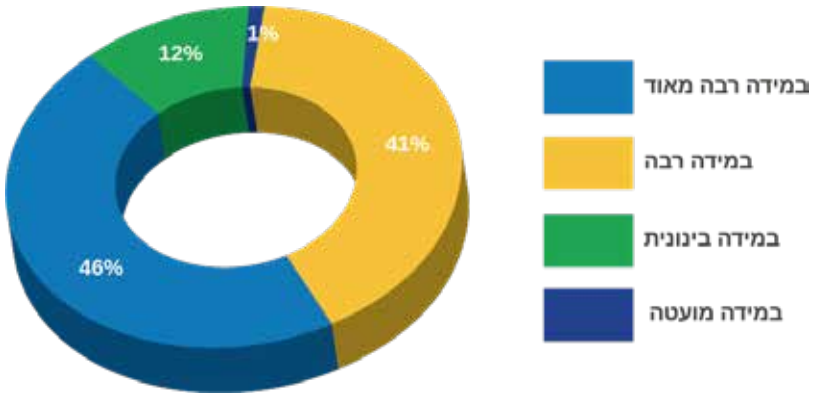

האם תמליץ על החברה לשירותי איכות הסביבה ?

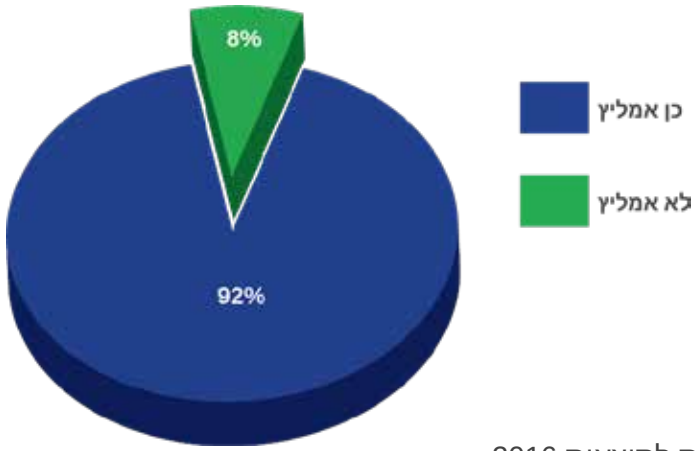

תוצאות הסקר ~90% דומות לתוצאות 2016

מכתבי תודה מלקוחות

Best regards,

teva

Avi Maymon
Sr Mgr Warehouse

לטלי,

הגיע הזמן להגיד לך תודה תודה
על חריצות מסירות והתמדה
על שאת משקיעה מאמץ ניכר בתמיכה
ועל כך מגיע לך את מלוא הערכה
והלוואי וירבו כמותך- מי יתן!
ישר כח- אמן.
ממני מכל הלב.

Eli Mor
EH&S Manager
John Deere Beit Hashita Works Ltd.
Kibbutz Beit Hashita, 10801, Israel
Office: (972)77 729-5555
Fax: (972)77 729-5566
Mobile: (972)54 329-5555
MorEli@JohnDeere.com

טיפול בתלונות לקוחות

לצורך יצירת פיקוח ובקרה אובייקטיביים, מחלקת הבטחת איכות של החברה מרכזת את תלונות הלקוחות בנושאים השונים. חשוב לציין שכל פניית לקוח נבדקת ע"י הגורמים הרלוונטיים. החברה נוקטת פעילות מתקנת ו/או מונעת למניעת הישנות המקרה, ככל שעולה הצורך בכך. בשנת 2017 נרשמו 6 תלונות וב-2018 נרשמו 3 תלונות שנמצאו כמוצדקות. בשנות הדיווח לא התקבלו תלונות שנמצאו כמוצדקות בנושא הפרת פרטיות או אובדן מידע של לקוחות.

ההערות העיקריות בתלונות הלקוחות הינן:

- זמני השהייה הארוכים באתר.
- חוסר הגמישות התפעולית לקליטת פסולת.
- מחירים גבוהים.

יחד עם זאת בסקר האחרון נרשמה ירידה חדה בכמות התלונות ועליה בשביעות הרצון בדיווח תוצאות המעבדה ואופי הטיפול בפסולת. כמו כן, צוין לטובה פורטל שירות הלקוחות כמרכיב חשוב בשיפור השירות וחשיבות האתר כתשתית לאומית.

כנסי לקוחות

החברה לשירותי איכות הסביבה רואה עצמה כחברת תשתית לאומית שחרטה על דגלה את נושא לקיחת האחריות על הסביבה. כחלק מפעילותה לנושא קידום המודעות לנושאי השמירה על הסביבה, החברה יוזמת החל משנת 2007 כנס שנתי מרכזי בשם "סביבה 2050" (שמו הקודם של הכנס היה "סביבה 2020").

עולמות התוכן של הכנס נוגעים באתגרים, חידושים ושיתופי פעולה בהיבטים חברתיים כלכליים - סביבתיים. כנס "סביבה 2050" נחשב לכנס המוביל בתחום איכות הסביבה בישראל. מטרתו היא לקדם דיון לגיבוש מדיניות בנושאים סביבתיים בישראל והוא מהווה במה לרב שיח בין התעשייה והמגזר הפיננסי לבין הגופים המפקחים, האקדמיה והארגונים הסביבתיים. ליוזמה הצטרפו משרד עורכי הדין יובל לוי ושות' וחברת ההפקה BMP. עם השנים הצטרפו שותפים נוספים כנותני חסות: המשרד להגנת הסביבה, חברות תעשייה, התאחדות התעשיינים, רכב, ביטוח וארגונים ירוקים. בכנס משתתפים בכל שנה מעל 1,000 איש מתחומי עיסוק מגוונים. במסגרת הכנס מועלות לדיון הדילמות המרכזיות בנושאי השמירה על הסביבה והאחריות החברתית - סביבתית שעומדות על סדר היום הציבורי והעסקי ומטרתו העיקרית היא ליצור דיאלוג מתמיד עם כל מחזיקי העניין.

לפרטים נוספים על הכנס www.sviva2050.co.il

מפגשים נוספים עבור מחזיקי עניין

בשנים האחרונות עורכת החברה מפגשים והדרכות למחזיקי עניין, לרבות בנושאים מקצועיים שונים, ביניהם אופן פינוי פסולת חומרים מסוכנים למפעל החברה בהתבסס על דרישות הרגולציה ונוהלי החברה. החברה מארחת במרכז המבקרים קבוצות מחזיקי עניין המשתייכים לסקטורים שונים, כגון: סטודנטים, נציגי משרד הביטחון, אזרחים, תעשיינים (נציגי אקולוגיה ובטיחות) וכיו"ב.
במפגשים מועלים נושאים סביבתיים על סדר היום. מטרת הביקורים היא חיזוק הקשר עם לקוחות החברה, העברת מידע עדכני הן בתחום הטכני/תפעולי והן בתחום מחירי הטיפול, וקבלת משוב מהלקוחות.

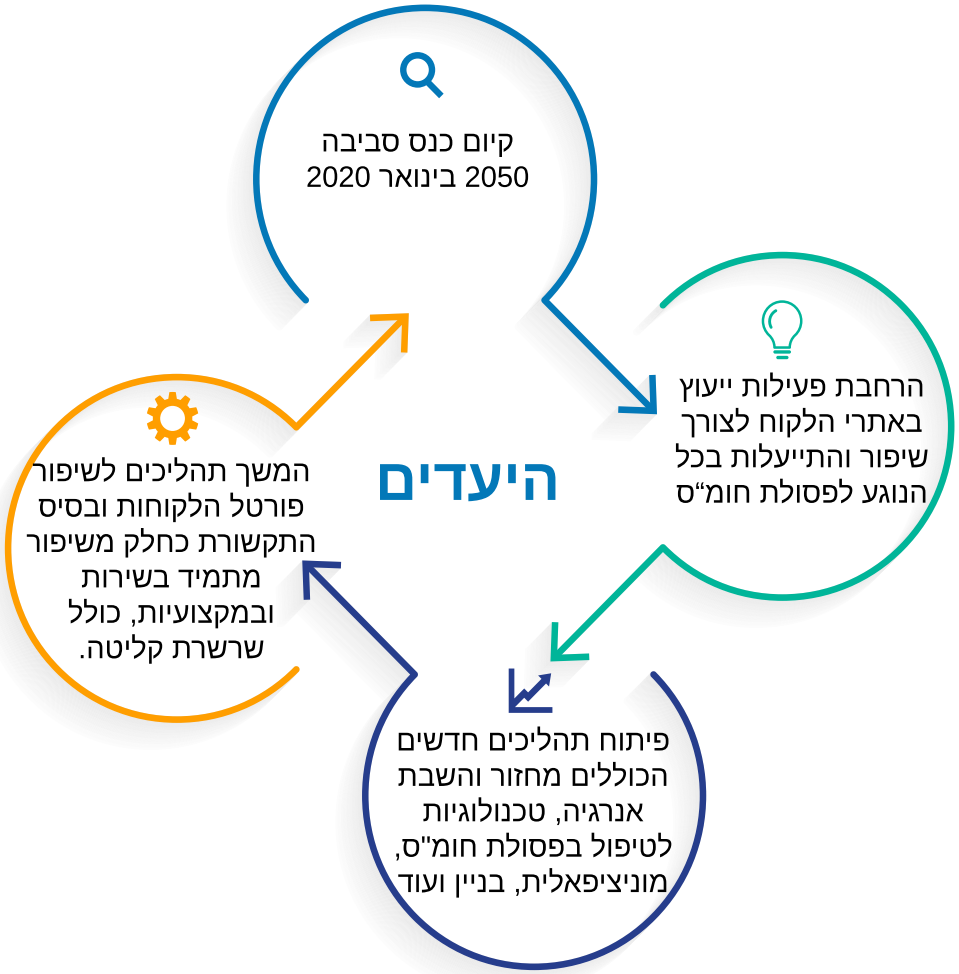

טיפול בפסולת מסוכנת

במסגרת ליבת הפעילות העסקית שלה, פועלת החברה בערוצים הבאים: טיפול בכלל הפסולת המיוצרות במדינת ישראל למעט פסולת רדיואקטיבית, נפיצה ופתוגנית, מתן מענה לדרישות הסביבתיות הלאומיות של הטיפול בפסולת מסוכנת בישראל במסגרת ההצטרפות ל-OECD (לאור העובדה שהחברה היא חלק מהתשתיות הלאומיות בישראל), וחינוך החברה בישראל להגברת המודעות בנושא הסביבתי (כפי שיפורט בתת הפרק העוסק בקהילה).

בנוסף לכך, החברה הוכרזה כזרוע ביצוע של מדינת ישראל לשיקום קרקעות מזוהמות שבבעלות המדינה וזאת בהתאם להחלטת ממשלת ישראל מספר 624 (דר/31) מיום 30/10/2015, והסכם המסגרת בין ממשלת ישראל לבין החברה לשירותי איכות הסביבה בנושא שיקום קרקעות מיום 12/04/2016. מטרת הפעילות היא לשקם את הקרקעות המפונות על ידי צה"ל ותע"ש. ולהכשירן לבנייה למגורים, כך שהן לא יהוו סיכון לסביבה ולמשתכנים העתידיים, וכל זאת באופן בטוח, מהיר ובעלות סבירה.

הטיפול בפסולת בישראל

החברה מטפלת בכלל הפסולות המסוכנות המיוצרות בישראל למעט פסולת רדיואקטיבית, נפיצה ופתוגנית. במפעל מספר מתקני טיפול בפסולת:

מתקן פיזיקו-כימי

המתקן הוא הוותיק ביותר בחברה ומטפל בלמעלה מ- 90 זרמי פסולת אי-אורגנים המגיעים לניטרול ודטוקסיפיקציה. לאחר הטיפול הכימי עוברת הפסולת דרך מסנן לחץ המפריד מהם את המוצקים. המוצקים עוברים למתקן הייצוב/מיצוק ואחר כך להטמנה מבוקרת. הנוזלים מועברים למיכל אגירה ומשמשים כמי תהליך במתקן הייצוב/מיצוק.

מתקן תרמי לטיפול בפסולת אורגנית

המתקן החל לפעול בשנת 1997 והוא בבעלות חברת "אקוסול פתרונות אקולוגיים בע"מ" המשמשת כקבלן משנה של החברה. בעת הקמתו, המתקן תוכנן לטפל בכ- 15,000 טון פסולת בשנה. במשך השנים הוא שודרג וכיום הוא יכול לטפל בלמעלה מ- 40,000 טון פסולת בשנה. המתקן עובד על-פי תקנים מחמירים שהגדיר המשרד להגנת הסביבה וארובתו מנוטרת ברציפות. זאת בנוסף לבדיקות תקופתיות ובדיקות פתע שעורכים המשרד להגנת הסביבה והיחידה הסביבתית של מועצת נאות חובב.

מתקן הייצוב/מיצוק

המתקן שהחל לפעול באוגוסט 2009, מטפל בפסולות אי-אורגניות מוצקות לפני הטמנתן במטמנה לפסולת מסוכנת. טכנולוגיית הייצוב/מיצוק נועדה לספק הגנה נוספת לסביבה על-ידי מניעת זליגה של חומרים מסוכנים, כגון מתכות כבדות, מלחים וחומרים אורגנים אל הסביבה. הטכנולוגיה פותחה באיחוד האירופי והיא מיושמת במדינות האיחוד בתקן שנכנס לתוקף ב- 2005.
בטכנולוגיה זו מטופלת הפסולת עם חומרים אנאורגנים שונים, על פי מתכון (פורמולציה) שפותח ונבדק במיוחד לכל סוג פסולת, ומבטיח כי נוזלים כגון מי גשם לא יגרמו לזליגה של חומרים מסוכנים אל הקרקע. הפורמולציות מפותחות במעבדת החברה על-ידי צוות כימאים שהשתלם בטכנולוגיה זו באירופה. גליל דגימה נלקח מהפסולת לאחר הטיפול ומועבר למעבדה, שם עליו לעמוד בתקן של בדיקה תחת לחץ ותקן עמידה בתנאי לחות ורטיבות. הטיפול בפסולת במתקן מבוסס על סינרגיה בין סוגי הפסולת הנקלטת במתקן וזאת על מנת להתייעל בשימוש במשאבים.

טיפול בפסולת מסוכנת

המטמנות לחומרים מסוכנים

כל טיפול בפסולת מסוכנת כולל תהליך שסופו הטמנה של שאריות הטיפול. בנוסף ישנן פסולות שמיצו את אפשרויות הטיפול ויש להטמינן. מטמנה לפסולת מסוכנת חייבת להיות בנויה בצורה שתגן על הסביבה מפני זליגת חומרים מסוכנים ולכן מטמנות החברה בנויות בצורה מיוחדת, רבת הגנות ועם מערכת איסוף תשטיפים וניטור דליפות. בתחילת שנת 2020 החברה הגישה בקשה ומקדמת היתר בניה לסגירת המטמנה בשיפועים תיקניים. פעולת סגירת המטמנה מייצרת נפח הטמנה נוסף ומאריכה אורך חיים של המטמנה במספר שנים.

החברה מבצעת תכנון מפורט להסבת בריכות אידוי שפכים הישנות של מועצת נאות חובב למטמנות חומ"ס עתידיות. הליך לשינוי ייעוד הקרקע (תב"ע) להסבת הבריכות למטמנות הסתיים והמשרד להגנת הסביבה אישר מתווה להסבת בריכות אידוי של המועצה למטמנות לפסולת מסוכנת. במקביל מתבצע הליך מול רמ"י לסגירת עסקת חכירה למגרש הנ"ל.

המתקן למחזור למסנני שמן

מסנני השמן ברכבים מכילים שמן משומש שהוגדר על-ידי המשרד להגנת הסביבה כחומר מסוכן. המסננים מוכנסים למתקן, נגרסים ובאמצעות צנטריפוגה מוציאים מהם את שאריות השמן. בהמשך לכך מופרדות שאריות הגריסה לנייר ולמתכת. השמן מועבר למתקני המחזור של החברה וכך גם המתכת. את הנייר המזוהם בשאריות שמן, מעבירים לטיפול במפעל. המתקן נסגר בשנת 2017.

אופן סיווג הפסולות והתאמת הטיפול

במסגרת תהליך העבודה מגיעות אל מפעל החברה הממוקם באזור התעשייה נאות חובב שמדרום לעיר באר שבע סוגי פסולת מגוונים מחברות רבות בישראל. לפסולת המתקבלת במפעל החברה, נקבע אופן הטיפול בהתאם לסיווגה ואיכותה.

פסולות אורגניות

פסולת אורגנית מנותבת לאחת מאפשרויות הטיפול הבאות:

- שריפה מבוקרת במתקן תרמי בחברת "אקוסול פתרונות אקולוגיים בע"מ" הממוקם בשטח מפעל החברה
- יבוא שירותי טיפול מחו"ל- לטיפול בשריפה במתקנים מאושרים באירופה , זאת רק במקרה ואין ביכולתו של מתקן השריפה בישראל לקלוט את הפסולת בשל מגבלות טכנולוגיות. העדיפות הברורה , בהתאם לאמנת באזל היא לטפל בפסולת במדינת המקור.

פסולות אי-אורגניות

פסולות אי אורגניות מטופלות בשיטות כימיות שונות: נטרול, דטוקסיפיקציה ומחזור. פסולות אי-אורגניות לפני הטמנה מטופלות בטכנולוגיה חדשה של ייצוב/מיצוק לפני הטמנה, על-פי הדירקטיבה האירופית. בסופו של כל תהליך נשארות שאריות המועברות להטמנה במטמנה מבוקרת, לאחר בדיקה כי הן עומדות בתקן הדירקטיבה האירופית להטמנה, או לאחר תהליך ייצוב/מיצוק לפני הטמנה. החברה מקיימת באופן שוטף קשרים הדוקים עם חברות בכל רחבי העולם לפיתוח טכנולוגיות חדשות לטיפול בחומרים מסוכנים.

היקף הטיפול בפסולת

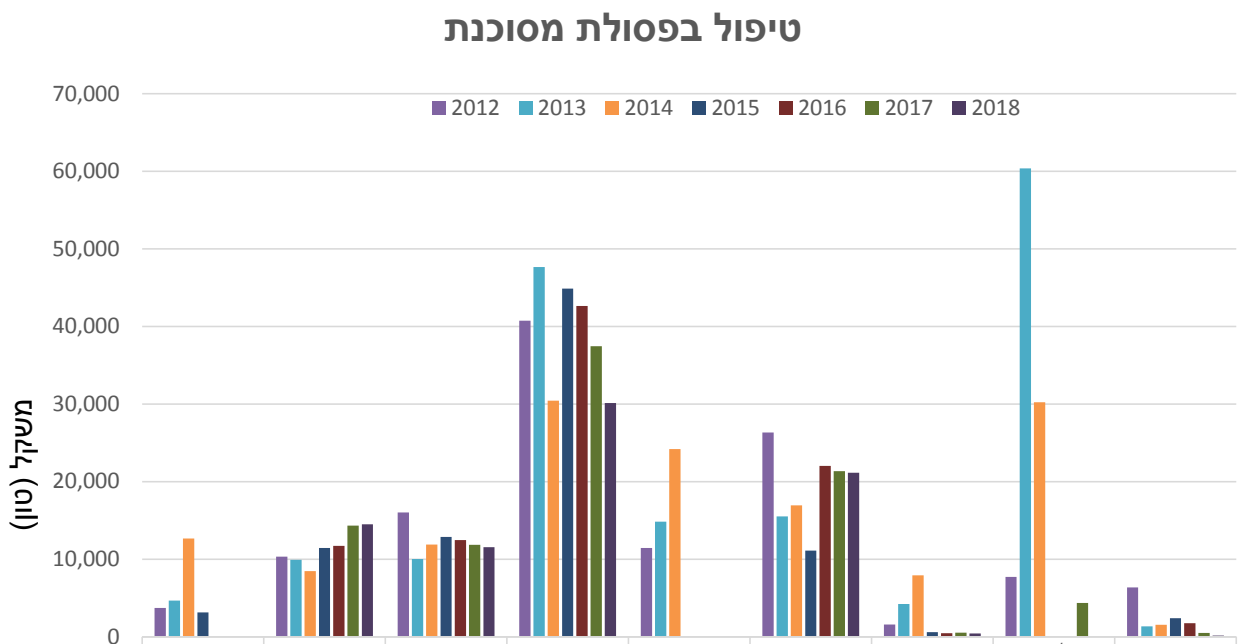

	אורגנו חומצי	דטוקס וניטרול	הטמנה	שריפה	טיפול ביולוגי	ייצוב / מיצוק	יצוא (מנותב לייצוא)*	יצוב / מיצוק מפרויקט השיקום	אחר
2012	3,720	10,321	16,009	40,752	11,456	26,339	1,582	7,700	6,371
2013	4,681	9,907	10,020	47,665	14,826	15,529	4,215	60,368	1,327
2014	12,658	8,477	11,874	30,442	24,207	16,934	7,916	30,217	1,554
2015	3,141	11,455	12,858	44,882		11,111	593	0	2,381
2016		11,724	12,447	42,657		22,013	451	0	1,746
2017		14321.421	11853.994	37467.151		21350.88	528.13	4,363	493.61
2018		14515.32	11545.19	30137.04597	0	21145.26	430.96	0	162.29

בשנת 2017 נקלטו במפעל החברה ברמת חובב כ-92,000 טון פסולות מסוכנות. מתוך כמות זו, נקלטו ונשלחו לטיפול בחו"ל כ-410 טון. בשנת 2018 מפעל החברה קלט כ-78,000 טון פסולות מסוכנות. מתוך כמות זו, נקלטו ונשלחו לטיפול בחו"ל כ-540 טון.

פסולת משונעת לטיפול בחו"ל אך ורק אם אין לה טכנולוגית טיפול או קיבולת טיפול בארץ. יצוא הפסולת נעשה על-פי הנחיות והוראות אמנת באזל, ובהתאם למדיניות המשרד להגנת הסביבה. במסגרת זו, החברה מייצאת מגוון פסולות למדינות אירופה ויבוא השירותים לטיפול בחו"ל (יצוא הפסולת) נעשה אך ורק באישור המשרד להגנת סביבה. סימון ושינוע מארזי פסולת של החברה עומדים בדרישות IMDG Code (מסמך המתפרסם מטעם הארגון הימי הבינלאומי וקובע דרישות לשינוע בינלאומי ימי של החומרים המסוכנים). כל מארז חייב להיות מסומן בסימון עמיד, הכולל שלט מעוין המגדיר את קבוצת הסיכון של התכולה (כאשר לחומר יש קבוצות סיכון משנית, יסומן המארז גם במעוין עם קבוצת הסיכון המשנית), שם השינוע הנכון של התכולה ומספר האו"ם המתחיל באותיות UN. החל משנת 2015 ניתן לראות ירידה משמעותית בכמויות פסולת שנשלחה לטיפול במתקני טיפול באיחוד האירופאי. הדבר התאפשר בזכות פיתוח ע"י החברה שיטות טיפול מגוונות וידידותיות לסביבה.

מעבדות החברה

במסגרת שירותי הטיפול בפסולת של החברה, פועלות מספר מעבדות:

מעבדה אנליטית

המעבדה האנליטית, השוכנת במפעל החברה, אחראית על הבקרה השוטפת על כל התהליכים הכימיים המתבצעים במתקני המפעל השונים ומפתחת שיטות לטיפול בפסולת. המעבדה מבצעת בדיקות לזיהוי הפסולת, אישור קבלתה במפעל וקובעת את אופן הטיפול שיינתן לה. המעבדה מספקת שירותים גם לגורמי חוץ ושמה דגש על שירות וטיפול אישי בלקוחותיה. לרשות הלקוחות עומד צוות מקצועי, בעל ניסיון רב, ידע ויכולת תפעולית לבצע מגוון רחב של אנליזות כימיות, תוך שימוש בציוד ומכשור ייחודים מהמתקדמים בעולם. מעבדת החברה מוסמכת לתקן ISO/IEC 17025 ע"י הרשות הלאומית להסמכת מעבדות לביצוע מגוון רחב של בדיקות לפי שיטות מקובלות.
בזמן עריכת דו"ח זה, המעבדה עמדה בהצלחה במבדק הסמכה מחדש לתקן המשודרג ISO/IEC 17025:2017.

מעבדת מיקרוסקופ סורק

המעבדה הממוקמת במתחם המעבדה המרכזית במפעל החברה בנאות-חובב, מבצעת בדיקות אנליזה לקביעת ריכוזי סיבי אסבסט באוויר. לרשות המעבדה עומד הציוד החדיש ביותר, כולל מיקרוסקופ אלקטרוני סורק תוצרת חברת FEI, גלאי EDS, PLM - מיקרוסקופ אשר ניתן לזהות באמצעותו מינרלים שונים בהתאם לאור המקוטב האופייני לו. המעבדה עובדת בהתאם להנחיות המשרד להגנת הסביבה, לפי שיטת VDI 3942 - שיטה גרמנית שאומצה במדינת ישראל. בשנת 2016 מעבדת SEM הוסמכה ע"י הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, לקביעת ריכוז סיבים אי אורגניים, כולל סיבי אסבסט בשיטת VDI3492. בזמן עריכת דו"ח זה, מעבדת מיקרוסקופ סורק עמדה בהצלחה במבדק הסמכה מחדש לתקן המשודרג ISO/IEC 17025:2017.

מעבדת אולפקטומטריה (ריח)

במעבדת האולפקטומטריה, "מעבדת הריח", אשר ממוקמת במתחם המעבדה המרכזית במפעל החברה בנאות-חובב, מתבצעות אנליזות לאפיון ריח הנובע ממקורות שונים, כגון מתקני טיהור שפכים ומפעלי תעשיה, אתרי הטמנה וכד'. המעבדה עברה הכשרה על ידי חברת OLFASENESE ופועלת לפי שיטת EN 13725:2003. כמו כן, המעבדה הצטיידה במכשיר באולפקטומטר חדיש ויעיל של חברת OLFASNESE. הנהלת המעבדה מייחסת חשיבות עליונה להמשך העשרת הידע והמקצועיות של עובדיה, בהתאם לסטנדרטים המחמירים בתחומה. בשנת 2015 המעבדה הוסמכה ע"י הרשות הלאומית להסמכת מעבדות לקביעת ריכוז ריח באולפקטומטריה דינמית בשיטת EN13725. בשנת 2019 מעבדת אולפקטומטריה (ריח) של החברה עמדה בהצלחה במבדק הסמכה מחדש לתקן המשודרג ISO/IEC 17025:2017.

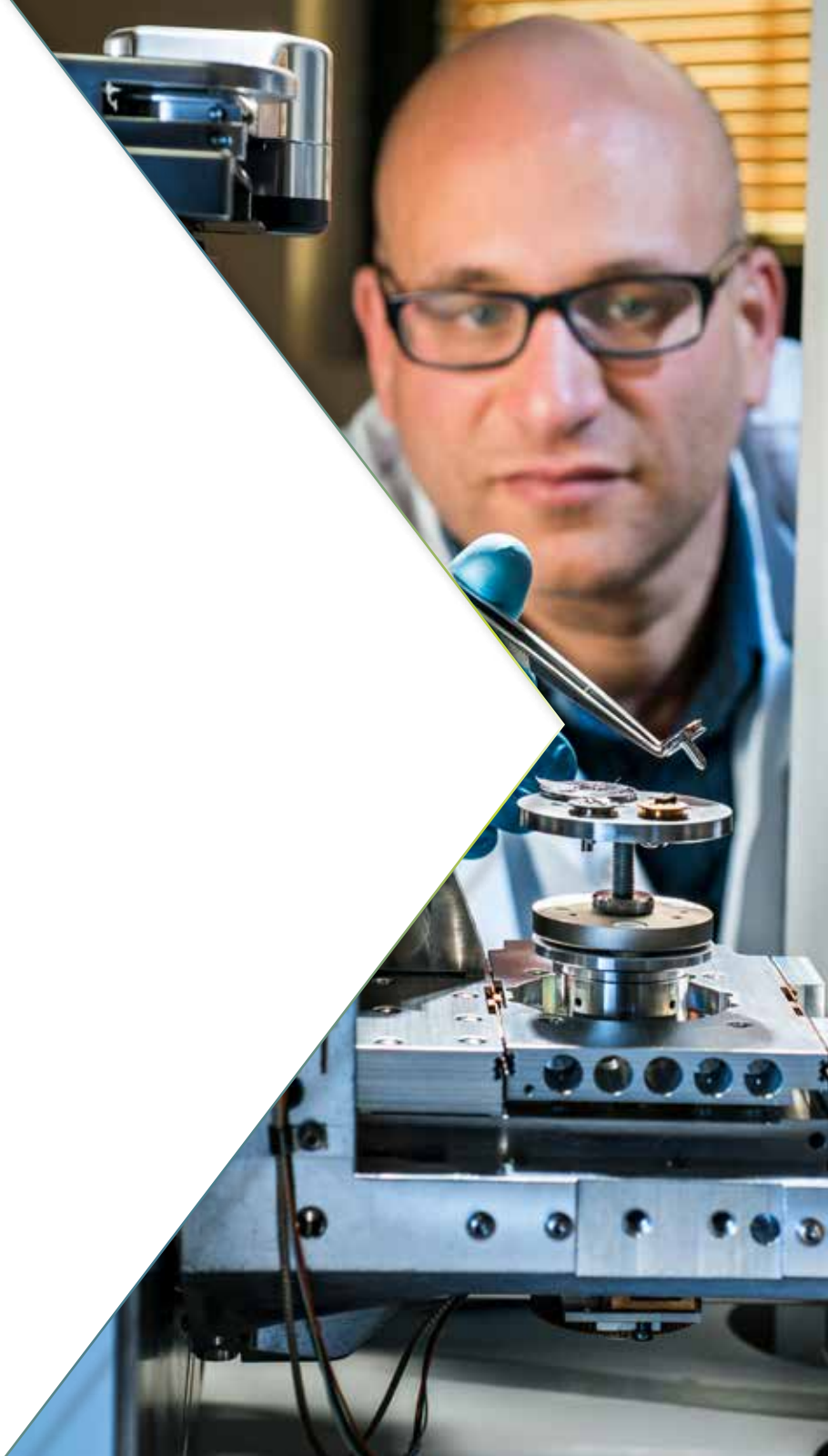

מעבדת ניטור אוויר

החברה מציעה ללקוחותיה מגוון רחב של בדיקות סביבתיות לניטור אוויר וזיהוי מזהמים בסביבה ובדיקות תעסוקתיות שמטרתן לזהות ולכמת מזהמים אליהם חשוף העובד בעת ביצוע פעילות שגרתית במסגרת תחום עיסוקו. בדיקות אלו מבוצעות ע"פ שיטות ותקנים בינלאומיים מאושרים ומקובלים, בפיקוח מוסדות אכיפה כגון המשרד להגנת הסביבה ומנהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית מטעם משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.

מעבדת הניטור של החברה לשירותי איכות הסביבה הוקמה בשנת 1990 ומבצעת באופן קבוע עבודות ניטור אוויר שונות עבור גופים שונים וביניהם: המשרד להגנת הסביבה, צה"ל, תע"ש, חברת החשמל, איגודי ערים לאיכות הסביבה, מפעלי תעשיה, לקוחות פרטיים ועוד.

המעבדה מבצעת עבודות בכל רחבי הארץ. ברשות מעבדת הניטור של החברה מכשור מתקדם העומד בדרישות התקנים הבינלאומיים הישימים. מעבדת הניטור של החברה מוסמכת ע"י הרשות הלאומית להסמכת מעבדות לתקן ISO/IEC 17025. העבודות מבוצעות ע"י עובדים מוסמכים לכך ע"י גופים מסמיכים מוכרים.

החל מ-2013 מעבדת ניטור של החברה מספקת שירותים למערך ניטור אוויר ארצי לביצוע אבטחת איכות בתחנות ניטור ברחבי הארץ. על מנת לעמוד בדרישות המשרד, הרחיבה מעבדת הניטור את ההסמכה ע"י הרשות לאומית להסמכת מעבדות לטכנולוגיות הבאות: כיול נתחי גזים באוויר וקביעה של חלקיקים נשימתיים עדינים $PM_{2.5}$ וקביעה של חלקיקים נשימתיים PM_{10} .

כמענה לדרישות האגף לאבק מזיק מטעם המשרד להגנת הסביבה, מעבדת הניטור הרחיבה את הסמכתה לתקן בינלאומי VDI3492 לדיגום סביבתי של אסבסט באוויר.

תחומי פעילות עיקריים של מעבדת הניטור של החברה:

- בדיקות סביבתיות תעסוקתיות במקומות עבודה;
- ניטור לסיבי אסבסט באוויר, נטילת ובדיקת צוברי אסבסט;
- הפעלת מערכת ניטור אוויר זמניות וקבועות, הפעלת מעבדה ניידת לניטור סביבתי;
- הערכת סביבת העובד לגורמים מזיקים בסביבת העבודה;
- מבדק סביבתי – Environmental Audit;
- ביצוע QA (אבטחת איכות) לתחנות ניטור אוויר;
- בדיקת זיהומים מיקרוביאליים באוויר ובמשטח;
- בדיקות איכות אוויר פנים מבנית.

בשנת 2019 מעבדת ניטור עמדה בהצלחה במבדק הסמכה מחדש לתקן המשודרג ISO/IEC 17025:2017 תחומי פעילותה המרכזיים.

טיפול בשפכים

החברה גאה להיות אחת החברות היחידות בארץ המפעילה מדיניות של ZLD. (**Zero Liquid Discharge**) ZLD פירושו שהחברה אינה מוציאה שפכים אל מחוץ לשטחה ומטפלת בהם בשטח המפעל. לחברה שני ערוצים לטיפול בשפכים: שפכים תעשייתיים ושפכים סניטריים. בהיבט זה, המפעל עצמו אינו מייצר שפכים תעשייתיים (אלא מקבל ומטפל בשפכי התעשייה של מדינת ישראל) והשפכים המיוצרים במפעל הינם שפכים סניטריים בלבד.

- **שפכים תעשייתיים (של לקוחות) המגיעים למפעל כפסולת חומ"ס :**

שפכים אלו, לאחר הטיפול בהם, הכולל בין היתר תהליך ניטרול/דטוקסיפיקציה, מופרדים למוצקים וקולחים. הקולחים מועברים למתקן אגירה ומשמשים כמי תהליך במתקן הייצוב/מיצוק כתחליף למי רשת (הנרכשים ממקורות). המתקן מהווה את הטכנולוגיה המתקדמת לטיפול יעיל, בטיחותי וסביבתי בפסולת מסוכנת אנאורגנית, קודם הטמנתה.
בטכנולוגיה זו, לפסולת אנאורגנית מוספים חומרים מייצבים וצמנטים, לקבלת חומר דמוי מלט, אשר אינרטי לסביבה הן מבחינה כימית והן מבחינה פיזית. על-ידי כך, נמנעת פליטת חומרים מסוכנים אל הקרקע, תת הקרקע והאוויר. לאור מדיניות הטיפול בשפכים, בכל שנה נחסכים כ- 20,000 מ"ק מי רשת (מי מקורות) המהווים כ- 32.6% מסך צריכת המים השנתית ממוצעת.

- **שפכים סניטריים (שירותים, מקלחות, מטבח):**

כלל השפכים הסניטריים עוברים טיפול ביולוגי במתקן ייעודי אשר פועל בשיטת "אגנים ירוקים" (שיטה שבה מטוהרים מי השפכים באמצעות ביומסה) לאחר מכן, משמשים הקולחים (תוצרי הטיפול) להשקיית אזור גינון בשטח המפעל. באמצעות תהליך זה טופלו ונחסכו כ- 3,500 מ"ק של מי רשת בממוצע שנתי בשנים 2017-2018.

החברה משקיעה משאבים רבים למניעת זיהום קרקע ותת הקרקע אשר יכול להתרחש כתוצאה מדליפות שפכים. כחלק מממצאים אלו, החברה מקיימת מעקבים שוטפים/סקר מי תהום באמצעות קידוחים הידרולוגיים. **לכל אירוע שפך**, נערך תחקיר מקיף שבסופו מוצא דו"ח עם מסקנות והמלצות לשיפור. בנוסף, כל השטחים התפעוליים בהם מאוחסנות אריזות המכילות חומ"ס או מבוצעות פעילויות אשר בהן קיים סיכון לשפך, מצופים בציפוי אשר מונע חדירה \חלחול של חומ"ס אל הקרקע. נציין כי החל משנת 2002 החברה אינה משתמשת בברכות שיקוע ו/או אידוי. הבריכות הישנות שבשטח המפעל שוקמו במסגרת פרויקט השיקום, במימון המדינה.

השפעה על המגוון הביולוגי-שיקום קרקעות

פעילות החברה אינה מתבצעת בשטחים מוגנים או עשירים במגוון ביולוגי ומעבר להשפעותיה הסביבתיות של החברה, (כפי שמתוארות בהרחבה בפרק זה) היא אינה מכירה השלכות נוספות של פעילותה על מגוון ביולוגי ייחודי. את השפעתה המהותית בנושא הטיפול במגוון הביולוגי, רואה החברה בעיקר בפעילותה בתחום שיקום קרקעות מזוהמות ויצירת ערך חיובי בהקשר זה לסביבה, לאדם ולבעלי החיים באזורים בהם החברה שיקמה או שתשקם קרקעות.

במסגרת זאת, טיפלה החברה בקרקעות שזוהמו כתוצאה מדליפת צינור הנפט בשמורת הטבע עברונה בערבה, במהלך חודש דצמבר 2014. הטיפול בקרקעות המזוהמות בנפט חיוני על מנת לאפשר למערכת האקולוגית להשתקם לאחר אסון אקולוגי זה.

השפעה על המגוון הביולוגי-שיקום קרקעות

שיקום קרקעות להרחבת היצע הדיור

ממשלת ישראל שמה לעצמה כמטרת מדיניות מרכזית את הורדת מחירי הדירות בישראל. אחד האמצעים המרכזיים להשגת מטרה זו הוא הגדלת היצע הדירות, בפרט באזורי הביקוש בהם עתודות הקרקע מוגבלות. בהתאם לכך, פועלת ממשלת ישראל לפינוי עתודות קרקע משמעותיות באזורי הביקוש ששימשו עד כה בעיקר את מערכת הביטחון, התעשייה הצבאית וצה"ל.

השימוש בקרקעות אלה לצורך בנייה למגורים מחייב, ככלל, הליך מקדים של שיקום סביבתי (לעיתים אף כתנאי מקדמי לקידום הליכי התכנון של הקרקע), שכן בשל אופי הפעילות שהתבצעה בהן, חלחלו לקרקע במהלך השנים מזהמים שונים, אשר עלולים לסכן את בריאות האדם ולפגוע בסביבה.

פינוי אתרים אלה מספק הזדמנות נדירה לנקות מפגעי עבר, להכשיר את הקרקע לשיווק ולספק בנייה למגורים וגם למנוע החרפה מבחינת זיהום הסביבה ומי התהום.

החברה לשירותי איכות הסביבה הוכרזה כ'זרוע ביצוע' של הממשלה לניהול פרויקטים של שיקום הקרקעות שפונו על-ידי צה"ל (או יפונו על ידו בעתיד) והועברו לחזקת רשות מקרקעי ישראל ללא טיפול בתת הקרקע. ככל שיידרש, החברה תבצע פעילות לשיקום מתחמי מקרקעין שהוחזקו ו/או מוחזקים על ידי התעשייה הצבאית לישראל בע"מ וכן לשיקום קרקעות שגורמי המדינה מעוניינים לקדמם.

במסגרת זו, החברה תתכנן את עבודות השיקום תוך ראיה כוללת של הפרויקט והיא שתיקח אחריות כוללת כלפי המדינה לביצוע הפרויקט והשלמתו לשביעות רצונה. החברה תעשה שימוש בידע המקצועי הרב שנצבר אצלה ובניסיונה הייחודי בטיפול במכלול סוגי פסולת מסוכנת, כדי לבקר את עבודת הגורמים השונים ולאתר פתרונות לקשיים וכשלים שהם חלק בלתי נפרד מתהליכי שיקום מורכבים.

בנוסף, החברה מהווה זרוע לביצוע מטלות ישירות ומוגדרות של הממשלה במסגרת הפרויקטים של שיקום הקרקעות הנ"ל, בתחומים בהם הינה בעלת בלעדיות, ובתחומים בהם אין לה תחרות או בתחומים הקשורים באופן שאינו ניתן להפרדה לפעילות ליבה של החברה שבה אין לחברה תחרות. כל זאת עקב הצורך הדחוף לקדם את הטיפול בקרקעות אלה, בין היתר, בשל המשבר בשוק הדיור והאפשרות לשווק קרקעות בהיקף רחב לאחר שיקומן.

יעדי הפרויקט הם להכשיר את הקרקע כך שלא תהווה סיכון לסביבה ולמשתכנים העתידיים; באופן מהיר – אך בטוח, ובעלות סבירה. עפ"י הערכות, פוטנציאל הדיור במתחמים המפונים עד 2023, הוא כ-100 אלף יחידות דיור.

כך, במהלך שנים 2017-2018, כתוצאה מפעילות החברה כזרוע ביצוע לשיקום קרקעות מזוהמות של המדינה, שוקמו מתחמים הבאים: שטח מזרחית לתע"ש נוף ים (מתחם בזק), רכס עתלית, בה"ד 20 בצריפין, כפר יונה, פרדס בחיסכון, טירת הכרמל, נס 130 (נס ציונה) ועוד. סה"כ שוקם שטח לכ- 10,000 יח"ד.

בשנים הקרובות, ישוקמו אתרים: תע"ש נוף ים, תע"ש בית הכרם, תל השומר, צריפין, שדה דב, אס"פ נתניה, מש"א בית דגן, פרדס בחיסכון מזרח, בסיס הדלק – אשדוד, אס"פ אור יהודה ועוד.

סה"כ ישוקם שטח לכ- 70,000 יח"ד.

השפעה על המגוון הביולוגי-שיקום קרקעות

שיקום קרקעות בשטח המפעל

מפעל החברה פועל בשטח שבו התקיימה פעילות של קבלת פסולת מסוכנת כבר מסוף שנות ה- 70. אף על פי שהחברה לא קיבלה בעלות על שטח זה (הכולל בריכות, מאגרי פסולת ומטמנות), החברה קיבלה על עצמה לבצע את פרויקט השיקום, באמצעות מימון מטעם המדינה. חלק מפרויקט השיקום (שיקום של בריכות חומציות) הוצא למכרז בינלאומי, בעיקר בשל העדר ניסיון מספק של החברה בשעתו. במכרז זכתה חברה אמריקאית. לאחר שנתיים של ניסיונות שלא צלחו, עזבה החברה האמריקאית את הפרויקט ואילו החברה לשירותי איכות הסביבה, שהספיקה בזמן שחלף לצבור ניסיון מוכח, קיבלה לאחריותה וביצעה בהצלחה את שיקום הבריכות החומציות – הפרויקט הסתיים בהצלחה בשנת 2015. בשנת 2016 הסתיים בהצלחה שיקום בריכת שיקוע 2.

החל משנת 2017 ועד לזמן כתיבת דוח זה, מבוצע שיקום בריכת שיקוע 6 אשר צפוי להסתיים בשנת 2022.

החל משנת 2018 ועד זמן כתיבת דוח זה מבוצע שיקום מאגר כללי מס' 7 הצפוי להסתיים בשנת 2019.

החברה מתכננת להחל טיפול במאגר האחרון המצוי בתחומי המפעל, מאגר כללי מס' 6, החל משנת 2020.

שנה	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
אזור	כמות בפועל (טון)	כמות בפועל (טון)	כמות בפועל (טון)	כמות בפועל (טון)	כמות בפועל (טון)	כמות בפועל (טון)	כמות בפועל (טון)
בריכה חומצית 1/3	815	12,291	הפרויקט הסתיים בשנת 2013				
בריכה חומצית 2	7,785	12,210	18,460	14,593			
בריכת שיקוע 2	11,926	24,149	30,217	17,500	27,316		
בריכת שיקוע 3	13,349	19,950	הפרויקט הסתיים בשנת 2013				
בריכת הברום	הפרויקט הסתיים בשנת 2013						
מאגר C6	הפרויקט הסתיים בשנת 2013						
מאגר חביות פסולת אורגנית	הפרויקט הסתיים בשנת 2013						
מ"כ 6							7,280
ב"ש 6						5,168	5,012

צריכת חומרי גלם ושימוש במשאבים

שימוש בחומרי גלם

עיקר חומרי הגלם הנצרכים משמשים את החברה בשני תחומים עיקריים: חומרים הנדרשים במתקן הפיזיקו-כימי לניטרול ולדטוקסיפיקציה (בעיקר סיד) וחומרים המשמשים במתקן הייצוב/מיצוק (בעיקר חומרי צמנט-מלט וריאגנטים שונים). היקף צריכת החומרים תלוי באופן ישיר בהיקף הפסולת בה החברה מטפלת ובסוג הפסולת המגיעה לטיפול. השוואה רב שנתית בין שני משתנים אלה, מראה את רמת היעילות בתהליך ביחס שבין שימוש לצריכה.

החברה פועלת לניהול מושכל של צריכת המשאבים וחומרי הגלם המשמשים אותה בפעילותה, וזאת בשני מישורים: צמצום שימוש במשאבי הטבע, לרבות מי רשת, ושימוש בפסולות כראגנטים לטיפול בפסולות אחרות במקום השימוש בחומרי הגלם.

כך למשל, בשנת 2011 פיתחה החברה פורמולציה חדשה המאפשרת שימוש באפר מרחף במקום צמנט. מדובר באפר מרחף פוסולאני משני - חומר המתקשה לאחר הוספת מים. חלקיקים קטנים של אפר פחם נוצרים בתהליך שריפת הפחם ויוצרים את האפר המרחף. בחומר זה עושה החברה שימוש כחומר גלם בתהליך הייצוב/מיצוק. באמצעות כך החברה יוצרת ערך כפול: פתרון לחומר מזהם ושימוש בתהליך הייצור, החוסך שימוש במשאב אחר. הפעלת פורמולציה זו תרמה רבות לצמצום צריכת צמנט והוזילה את עלויות הייצוב/מיצוק של פסולות מסוכנות מסוימות.

כאמור , החברה עושה שימוש חוזר גם בשפכים תעשייתיים שמתקבלים משאר מתקני החברה. שפכים אלה הם תוצר לוואי של תהליכי ניטרול, דטוקסיפיקציה וכו'. מהלך זה, מתבטא בחיסכון בצריכת מי רשת ומאפשר להשיג את מטרת "zero discharge".

צריכת חומרי גלם משתנה משנה לשנה בהתאם לכמויות הפסולת המטופלות, הרכבן ופיתוח טכנולוגיות ופורמולציות חדשות לטיפול. כך למשל, צריכת סיד תלויה ברמת החומציות של הפסולת: כאשר נקלטת כמות גדולה יותר של פסולת חומצית, נדרשת כמות גדולה יותר של סיד.

להלן נתוני צריכת חומרי גלם כולל מים לעומת סה"כ פסולת מטופלת במתקנים[2] :

מתקן	שנה	סה"כ חו"ג ונוזלים (טון)	סה"כ פסולת שטופלה (טון)	יחס בין צריכת חומרי גלם לפסולת שטופלה
ייצוב מיצוק	2017	38,781	29,659	1.30
	2018	38,202	31,414	1.21
מתקן פיסיקו כימי-נטרול	2017	10,578	14,321	0.73
	2018	11,383	14,515	0.78

[2] בחישוב היחס בין צריכת חומרי גלם לסה"כ פסולת שטופלה, לא נלקחו בחשבון נתוני צריכת חשמל ושימוש במשאבים אחרים כגון כוח אדם. נתוני חומרי גלם כוללים נתוני צריכת חומרי גלם שנרכשו ונתוני צריכת מים ששימשו בתהליכים. עקב שינוי במתודולוגית חישוב היחס בין צריכת חומרי גלם לבין כמות הפסולת שטופלה, הוחלט להציג את נתוני השנים 2017-2018 בלבד.

צריכת אנרגיה

טיפול בפסולות מסוכנות מצריך שימוש במשאבים מתכלים כגון: חשמל, סולר, מזוט וכו'. בהתאם לחזון החברה, מתקיימת פעילות ענפה לצמצום משאבים מתכלים ולהתייעלות אנרגטית מתמדת. החברה מיישמת תהליכים להתייעלות אנרגטית הן בתהליכי הטיפול בפסולת, הן בשירותים הנלווים של החברה והן בקידום יוזמות לצריכת אנרגיה ממקורות חלופיים, כך שהשפעתה הסביבתית של החברה תצטמצם. בשנים 2013 ו- 2014 הוחלט על מספר מהלכים במטרה לצמצם את צריכת האנרגיה של החברה, אשר להם השפעה מתמשכת:

שיפור מערכת מיזוג אוויר במעבדה ראשית: בעקבות השבתת אחד הצ'לרים במעבדה ובנוסף איסור עתידי בשימוש בגז מוסג R22 הוחלפו שני צ'ילרים במעבדה, כך שהושג שדרוג מיזוג המעבדה והפחתה בצריכת החשמל.

החלפת מייבש אוויר דחוס במתקן ייצוב-מיצוק: כחלק מהקמת מתקן הייצוב-מיצוק בשנת 2010, הותקן מייבש כימי למערכת אוויר דחוס, שנותן אפשרות לייבוש אוויר לרמה מאוד גבוהה בנקודת טל עד ל- 40˚C. תהליך ייבוש כזה צורך כ- 12% יותר חשמל בהשוואה למייבש רגיל. היות והמייבש הכימי שהותקן בשנת 2010 מיועד לציוד מיוחד שלא קיים במתקן, הוחלט להחליפו במייבש הפועל בטכנולוגיה אחרת. החלפת המדחס הביאה לחיסכון של כ- 40,000 קוט"ש שנתי ולחסכון בעלויות האחזקה המונעת.

התקנת מנקזים חכמים לכל מדחסי אוויר במפעל: בזמן ניקוז מים באמצעות מדחסים משתחרר גם אוויר דחוס (שמטרתו לגרום למדחס להיכנס לעבודה בכדי להגיע ללחץ המוגדר). תהליך זה מביא לחוסר יעילות של פעילות המדחסים, ומתבטא בהגדלת זמן העבודה ובבזבוז אנרגיה חשמלית. המנקזים החדשים שהותקנו מאפשרים ניקוז מים ללא שחרור אוויר דחוס לאטמוספרה, ומביאים לקיצור זמן העבודה ולחיסכון אנרגטי.

פרויקטים שנערכו במסגרת תכנית התייעלות אנרגטית:

בשנת 2017 בוצע סקר אנרגיה באמצעות יועץ אנרגיה חיצוני לחברה. לאחר ניתוח ממצאי הסקר, קבעה החברה אסטרטגיה בתחום התייעלות אנרגטית הכוללת בדיקת טכנולוגיות להפקת חשמל ובניהן התקנת תאים פוטו וולטאים (PVs) בשטחי המפעל בשיטת "מונה נטו" [3].

[3] מערכת ליצירת חשמל לצריכה עצמית באמצעות מערכות לאנרגיה מתחדשת.

מהלכי התייעלות אנרגטית:

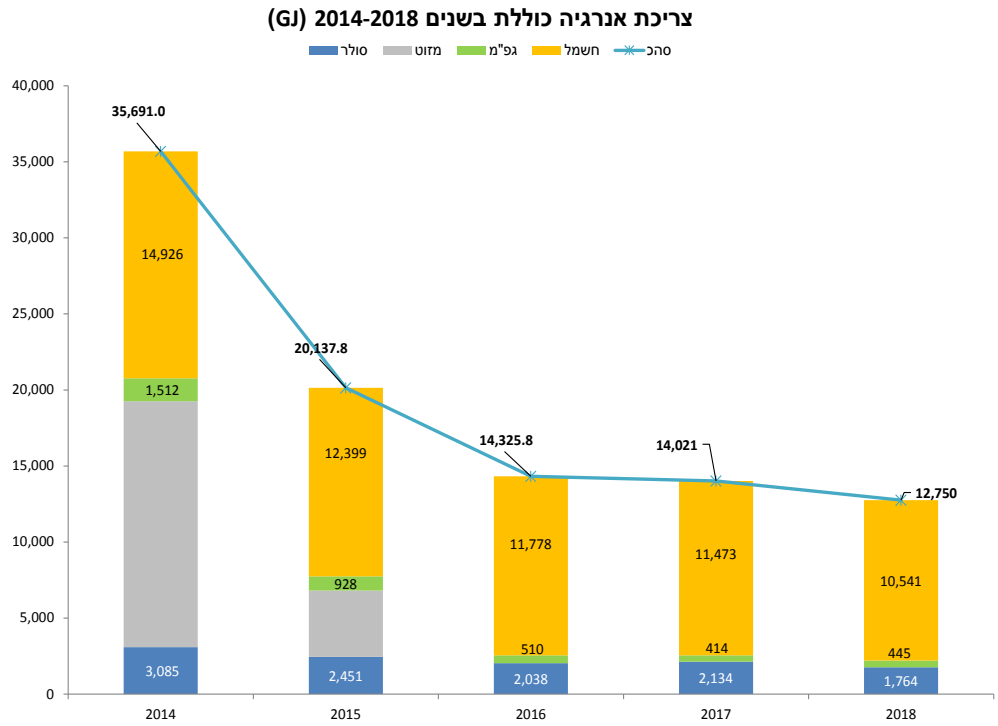

- **הקמת מערכת מוני חשמל פנימית:**
  תהליך המסדיר את מדידת צריכת החשמל המפעלית ואת החלוקה למתקנים. כמו כן, תהליך זה מסייע להסדרת התשלומים עם הקבלנים בשטח המפעל.

- **החלפת התאורה לתאורה חסכונית:**
  הוחלפו כ-610 גופי תאורה החל מ-2010, חיסכון מוערך כ-55,000 קוט"ש שנתי. בשנת 2018 הוחלפו מספר בודד של גופי תאורת רחוב לתאורת לד. בשנים 2019-2020 מתוכננת המשך החלפה של תאורת רחוב מפעלית ובסככות אורגניות לתאורת לד.

- **כיבוי אוטומטי של תאורה ומזגנים במשרדים.**

- **טיפול בדליפות אוויר במתקנים.**

שנת 2017 סך צריכת האנרגיה הייתה 14,021 ג'יגה ג'אול (0.033 ג'יגה ג'אול למ"ר) , ירידה של כ- 2.1% בהשוואה לצריכה האנרגיה הכוללת בשנת 2016. סך צריכת האנרגיה בשנת 2018 הייתה 12,750 ג'יגה ג'אול (0.03 ג'יגה ג'אול למ"ר), ירידה של 9.1% בצריכת האנרגיה בהשוואה לשנת 2017.

צריכת האנרגיה הכוללת של החברה מורכבת מהרכיבים חשמל, סולר וגפ"מ.

צריכת חשמל

האיור שלהלן מציג את צריכת החשמל ע"י החברה. בבחינת המגמה הרב שנתית, ניתן לראות כי ישנה מגמה עקבית של ירידה בצריכה הכללית, כתוצאה מיישום צעדי ההתייעלות האנרגטית שנעשו במפעל.

השוואת צריכת חשמל , מגאווט"ש

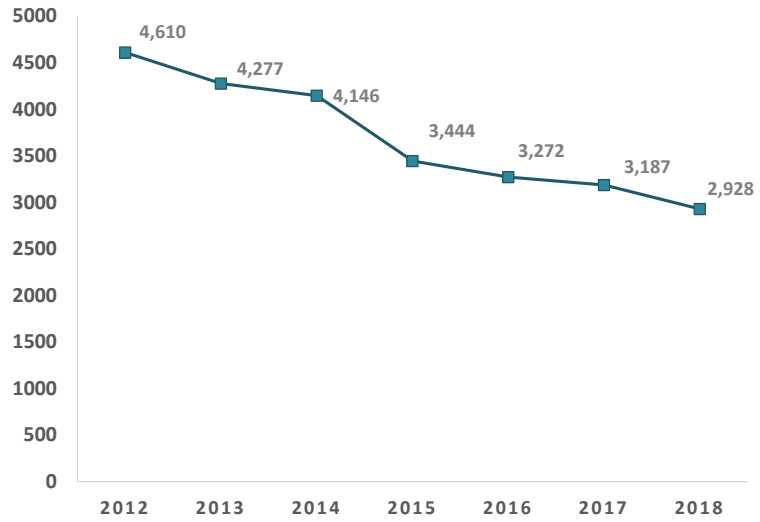

התפלגות צריכת חשמל לפי שימושים

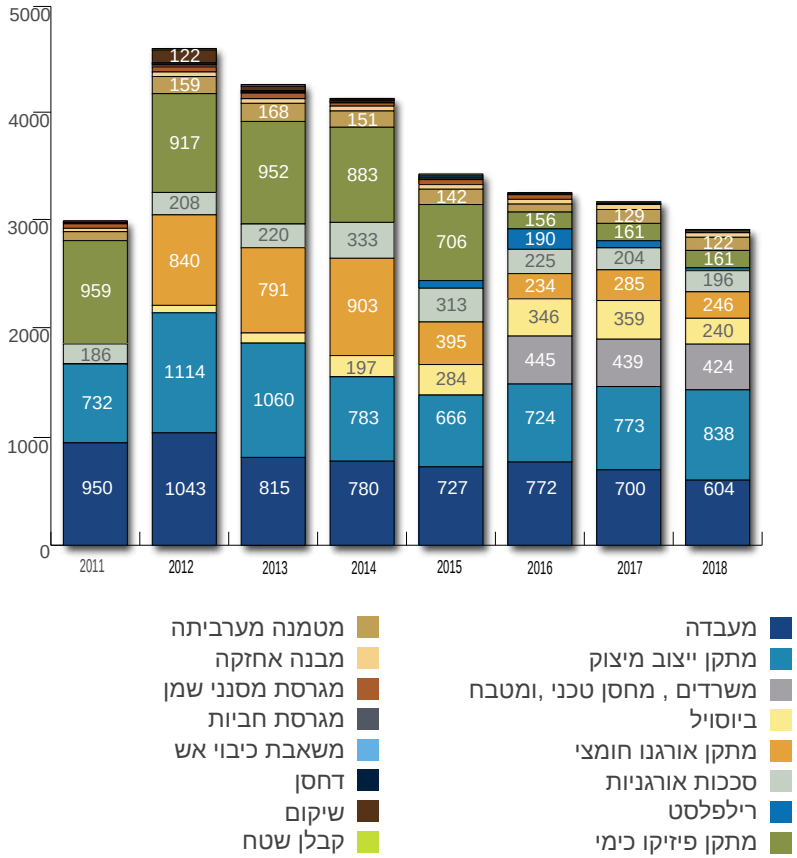

שנה	צריכת חשמל כוללת (קוט"ש)	צריכת חשמל יחסית לשטח המפעל (קוט"ש/מ"ר)[5]
2012	4,610,425	0.0107
2013	4,276,549	0.0095
2014	4,146,438	0.0092
2015	3,444,160	0.0082
2016	3,271,570	0.0078
2017	3,187,010	0.0077
2018	2,928,005	0.0069

צריכת סולר

החברה משתמשת בסולר לצורך הנעת כלים כבדים: מלגזות, שופלים וכלי עבודה נוספים. בשנים בהן החברה טיפלה במאגרי פסולת מסוכנת היסטורית (פרויקט השיקום), היה צורך לרכוש כלי עבודה נוספים, וכתוצאה מכך נרשמה עליה בצריכת הסולר של החברה.

צריכת סולר רב שנתית

שנה	2014	2015	2016	2017	2018
צריכה (ליטר)	85,858	68,100	56,600	59,256	49,000

הנתונים המוצגים אינם כוללים צריכת סולר של קבלני המשנה הפועלים מטעם החברה וכן את הצריכה של חב' ביוסויל.

צריכת גפ"מ

השימוש בגפ"מ (גז פחמימני מעובה) החל עם הפעלת מתקן האורגאנו-חומצי. הירידה בצריכה בשנים 2015-2018 נובעת מסגירת מתקן אורגנו-חומצי ותכנית ההתייעלות שבוצעה במחצית השנייה של 2015 ובמחצית הראשונה של 2016.

צריכת גפ"מ רב שנתית

שנה	2014	2015	2016	2017	2018
צריכה (טון)	32.89	20.2	11.1	9	9.7

מחזור חומרים

החברה פועלת בנושא המחזור בראייה כלכלית וסביבתית תוך בחינת האפשרויות בשוק לצורך מיצוי הזדמנויות בנושא. החברה הציבה לעצמה מטרה לפעול להחדרת טכנולוגיות טיפול ומחזור סביבתיות תוך שאיפה ברורה להיות תמיד בחזית הטכנולוגיה, ובשורה אחת עם מפעלים ומתקנים דומים במדינות המפותחות.

בתחום המחזור פעלה החברה בשני מישורים: האחד - הפעלת מתקנים למחזור, והשני – ביצוע מחזור של נייר, קרטון, משטחי עץ, חביות מתכת ופלסטיק, שומני מטבח ופסולות אחרות המיוצרות במפעל.

במסגרת פעילותה, דואגת החברה לשירותי איכות הסביבה למחזר את האריזות המגיעות אליה מהלקוחות בהן מאוחסנות סוגי הפסולות השונות.

החברה מטפלת גם בנורות ניאון (פלואורסנטים). נורות אלה, המושלכות אל אתרי פסולת ביתיים גורמות לזיהום כתוצאה מדליפת כספית אל הקרקע.

החברה לשירותי איכות הסביבה מעמידה לשירות לקוחותיה מתקן לריסוק נורות (Lamp Crusher) לטיפול בנורות אלה. המתקן מאפשר את גריסת הנורות והפרדתן למרכיביהן. התהליך כולו מתקיים במערכת סגורה המונעת התפזרות אבק וחלקיקים אל האוויר. המתקן מאפשר לחברה לתת שירות בטוח לאדם ולסביבה.

מחזור חומרים

מיחזור חומרים	יח' מדידה	2014	2015	2016	2017	2018
חביות מתכת	יחידות	1676	3560	2077	1847	2216
חביות פלסטיק 200 ליטר		9	68	5	-	-
קוביות בנפח 1200/1000 ליטר		422	540	396	1452	652
משטחי עץ		10	40	41	-	599
שקים		337	394	-	-	-
מיכלי דולב כפול		-	2	-	-	-
נייר וקרטון	טון	18	9.46	-	-	-
פסולת אלקטרונית		5	-	1	-	-
קרטון גרוס ממתקן מסנני שמן		156.64	267.1	227.02	-	-
מתכת גרוסה ממתקן מסנני שמן		559	608.54	529.64	-	-
שמן למחזור ממתקן מסנני שמן		116	177.9	73.28	125.42	-
מתכת רגילה		275	223.72	738.84	226.5	85.6
נחושת	טון	-	1.56	-	0.825	-
גרגירי אבץ		-	2.72	1.6	-	-
כלובים	יחידות	-	-	-	56	-
פסולת ביתית וגזם - פינוי לאתר מורשה		47.74	39.33	40.05*	33.4	39.22

* בדוח אחריות תאגידית לשנים 2015-2016 נפלה טעות דפוס וצוין 19.1 טון, הטעות תוקנה בדוח הנוכחי.

החברה ממחזרת חביות, אריזות ופסולות אחרות בהתאם לביקוש. בשנים 2013-14 חלה ירידה בהיקפי המחזור של החברה. הירידה במחזור חביות המתכת נובעת מכך שלא כל חביות המתכת בהן נקלטות הפסולות, מתאימות למחזור. מכלל חביות המתכת, נבחרות חביות תקינות ונקיות שלא מהוות סיכון למשתמש. כמובן, לפני אספקת החביות ללקוח, החביות נשטפות וכל חבית מסומנת בתווית/כיתוב "לא למאכל". יש לציין שנושא המחזור מותנה בביקוש המשתנה של לקוחות החברה המעוניינים להעביר לחברה אריזות למחזור.

צריכת מים

החברה פועלת לצמצום צריכת המים תוך קידום טכנולוגיות ופתרונות יעילים לשימוש מושכל במשאב יקר זה. מאחר והפעילות בחברה משתנה משנה לשנה וכן מוקמים מתקנים חדשים ומשתנה אופי הפעילות עם כניסתם לתוקף של חוקים ותקנות חדשים, צריכת המים מצויה במגמת עליה. עם זאת, העלייה אינה מצביעה בהכרח על צריכה מוגברת אלא על הרחבת היקף הפעילות של החברה הדורשת שימוש נרחב במים. נציין כי החברה צורכת את המים מחברת "מקורות". כאמור, השפכים המטופלים לא מועברים מחוץ למפעל אלא נעשה בהם שימוש במתקנים אחרים, במקום שייעשה שימוש במי רשת.

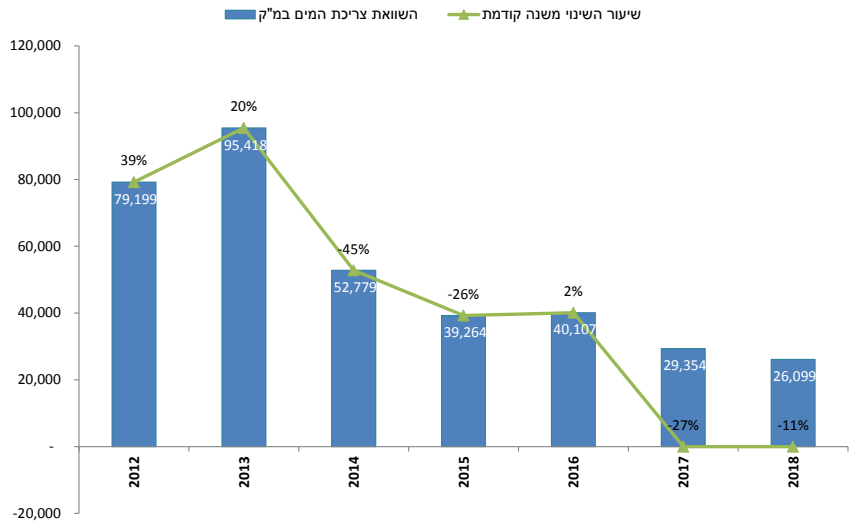

	2014	2015	2016	2017	2018
סה"כ צריכת מים (מ"ק)	52,779	39,264	40,107	29,354	26,099
סה"כ צריכת מים ביחס לשטח המפעל (מ"ק)	0.117	0.093	0.095	0.07	0.06

הירידה בצריכת המים בשנים 2017-2018 נובעת בעיקר משימוש בשפכים מנוטרלים (קולחי מתקן פיסיקו-כימי) לתהליך ייצוב/מיצוק במקום מי רשת. בנוסף, השפכים הסניטריים המטופלים משמשים כמי השקיה בשטח המפעל וזאת בהתאם לרישיון העסק של החברה להפעלת מט"ש.

היקף צריכת המים תלוי בהיקף הפסולת בה החברה מטפלת ובסוג הפסולת המגיעה לטיפול במתקני המפעל.

טיפול בפליטות לאוויר

במהלך השנים 2013-2014 החברה הייתה בתהליך IPPC (Integrated Polution Prevention & Control) - שבמסגרתו נבדק תחום הפליטות. לאחר בדיקת המשרד להגנת הסביבה וביצוע התאמות לדרישות המשרד, קיבלה החברה ביולי 2015 היתר פליטה. במסגרת היתר הפליטה, החברה מחויבת בביצוע ניטור ארובות, עמידה בערכי פליטה שנקבעו וזאת במטרה להביא לשיפור איכות האוויר וכן מניעה וצמצום זיהום האוויר.

בשנת 2022 יסתיים תוקפו של היתר פליטה שניתן לחברה בשנת 2015 ועל כן בשנת 2020 החברה תתחיל בהכנה והגשת בקשה להיתר פליטה לצורך קבלת היתר פליטה חדש.

בנוסף, החברה מחויבת בדיווח תקופתי אודות פעילות החברה בנושאי איכות הסביבה.

בדיקות העמידה בדרישות הסביבתיות, לרבות בדיקות ארובות, מבוצעות על-ידי מעבדה חיצונית ומוסמכת ע"י רשות לאומית להסמכת מעבדות.

תוצאות דיגומי ארובות מועברות לכלל הגורמים הרלוונטיים, כולל גורמי האכיפה והעובדים והן זמינות לכל דורש באתר המשרד להגנת הסביבה, בכתובת: http://www.sviva.gov.il/PRTRIsrael/Pages/default.aspx. במפעל החברה ישנן 9 ארובות שמתוכן פעילות 7 ארובות בלבד. הארובות פולטות לאוויר בהתאם לערכי הסף לפליטה על-פי היתר פליטה של החברה. במקרה בו מתגלה חריגה מהתקן היא מטופלת מיד. בשנת 2017, בבדיקות אשר בוצעו ע"י החברה במסגרת דרישות היתר פליטה, לא נמדדו ערכים חריגים, אך כן נמצאו מספר חריגות רגעיות בבדיקות פתע אשר בוצעו ע"י היחידה לאיכות הסביבה ואשר טופלו ותוקנו במידי. בשנת 2018, בבדיקות אשר בוצעו ע"י החברה במסגרת דרישות היתר פליטה, נמדדה חריגה אחת ועם גילוי החריגה ננקטו צעדים מידיים – הופסקה פעילות המתקן ובוצע שדרוג מערכת פחם פעיל. בבדיקות חוזרות לא נמדדו ערכים חריגים.

החברה פועלת להקטנת השימוש בגזים הפוגעים בשכבת האוזון. במפעל קיימות מספר מערכות מיזוג אוויר: שני צ'ילרים במעבדה המרכזית, יחידת מיזוג אוויר במתקן ייצוב-מיצוק ו- 117 מזגנים מפוצלים המותקנים במשרדים ובמבנים שבשטח המפעל. בשנת 2014 הוחלפו צ'ילרים ישנים שעבדו על גז R22 לחדשים העובדים על גז 410 שאינו פוגע באוזון. מערכת מיזוג האוויר במתקן הייצוב-מיצוק גם עובדת על בסיס גז 410. רוב המזגנים המפוצלים עובדים על גז 410. רק 33 יחידות עובדות על גז R22. הכמות המוערכת השנתית שבה החברה ממלאה את גזי המיזוג בכלל, עומדת על כ-30 ק"ג לכל היותר.

טבלת תוצאות בדיקת ארובות לשנים 2017-2018 אשר בוצעו ע"י החברה במסגרת היתר פליטה

מתקן	נקודת דיגום	מזהם	ריכוז (מ"ג / מק"ת)				קצב פליטה (ק"ג / שעה)			
			I 2017	II 2017	I 2018	II 2018	I 2017	II 2017	I 2018	II 2018
מתקן נטרול	ארובת הסקראבר	HCL	-	0.10*	-	0.09*	-	5.14E-04	-	3.70E-04
		NH_3	-	0.16	-	0.12	-	8.57E-04	-	4.93E-04
		SO_2	-	0.41	-	0.06	-	2.13E-03	-	2.34E-04
		H_2S	-	0.55*	-	0.52*	-	2.86E-03	-	2.14E-03
		HCN	-	0.03	-	0.03	-	1.72E-04	-	1.24E-04
		NO_x	-	1.18	-	3.84	-	6.15E-03	-	1.57E-02
		TOC as Carbon	-	0.27	-	3.75	-	1.40E-03	-	1.54E-02
		Total VOC	-	לא זוהו חומרים	-	0.07*	-	לא זוהו חומרים	-	2.80E-04
מתקן ייצוב מיצוק	2	Total Dust	-	0.38	-	-	-	9.94E-04	-	-
		NH_3	-	1.94*	-	-	-	5.11E-03	-	-
		TOC as Carbon	-	0.34	-	-	-	8.91E-04	-	-
		H_2S	-	0.62	-	-	-	1.64E-03	-	-
		Total VOC	-	לא זוהו חומרים	-	-	-	לא זוהו חומרים	-	-
	3	Total Dust	-	0.72	-	-	-	1.82E-03	-	-
		NH_3	-	1.50	-	-	-	3.81E-03	-	-
		TOC as Carbon	-	0.16	-	-	-	4.08E-04	-	-
		H_2S	-	0.61*	-	-	-	1.54E-03	-	-
		Total VOC	-	לא זוהו חומרים	-	-	-	לא זוהו חומרים	-	-
	4	Total Dust	3.50	0.43	3.49	0.26	1.50E-01	3.56E-03	3.16E-02	2.90E-03
		NH_3	0.14	0.06	0.11	0.25	6.00E-03	4.62E-04	9.80E-04	2.81E-03
		TOC as Carbon	2.68	3.65	5.83	0.31	1.15E-01	2.99E-02	5.28E-02	3.39E-03
		H_2S	0.061*	0.52	0.56	0.52*	2.60E-03	4.25E-03	5.04E-03	5.76E-03
		Total VOC	0.84	לא זוהו חומרים	1.16	0.06*	3.60E-02	לא זוהו חומרים	1.05E-02	6.63E-04
סככת הכנה לטיפול	ארובת הסככה	Total Dust	-	0.27	-	0.50	-	1.82E-03	-	3.12E-03
		TOC as Carbon	-	4.63	-	1.09	-	3.13E-02	-	6.73E-03
		Total VOC	-	לא זוהו חומרים	-	0.06*	-	לא זוהו חומרים	-	3.78E-04
מתקן לגריסת חביות	ארובת אוורור	Total Dust	2.26	1.01	11.99	0.51	6.30E-04	5.03E-04	1.00E-02	1.34E-04
		TOC as Carbon	2.70	2.79	4.00	0.67	7.50E-04	1.39E-03	1.94E-03	1.75E-04
		Total VOC	0.29	לא זוהו חומרים	לא זוהו חומרים	0.07*	8.00E-05	לא זוהו חומרים	לא זוהו חומרים	1.75E-05
עמדת מיון פסולת מעבדה	6	TOC as Carbon	-	-	-	2.39	-	-	-	6.13E-03
		Total VOC	-	-	-	0.06*	-	-	-	1.66E-04

* LOD - Limit of Detection (סף גילוי)

מדרך פחמני

מדרך פחמני בשנים 2014-2018 (טון שווה ערך CO_2)

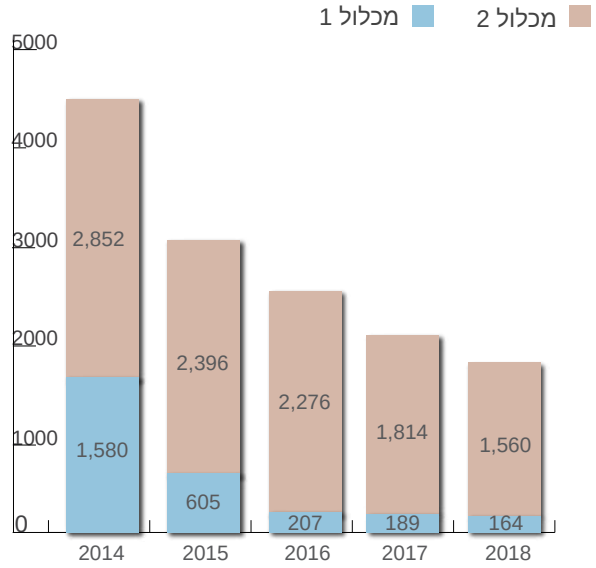

החברה מייחסת חשיבות רבה לנושא האקלים, כאחת הסוגיות המשמעותיות בנושאי סביבה. במסגרת פעילותה ומאמציה להפחית את השפעותיה הסביבתיות, החברה מודדת את טביעת הרגל הפחמנית שלה- סך פליטות גזי החממה הנגרמות כתוצאה מפעילותה. החברה מודדת את טביעת הרגל הפחמנית שלה החל משנת 2009. המדרך הפחמני לשנת 2017 הוא 2,003 טון פד"ח ול- 2018 הוא 1,724 טון פד"ח.

בגרף ניתן לראות כי המדרך הפחמני של החברה ירד בשנים 2017 ו- 2018 באופן עקבי. ירידה זו הינה תוצאה של שורת מהלכים להתייעלות אנרגטית וכן תוצאה של הפסקת השימוש בדלק המזוט הנחשב למזהם.

2017

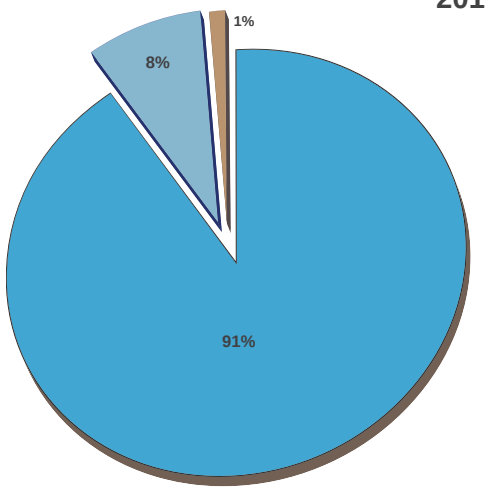

חשמל
גפ"מ
סולר

2018

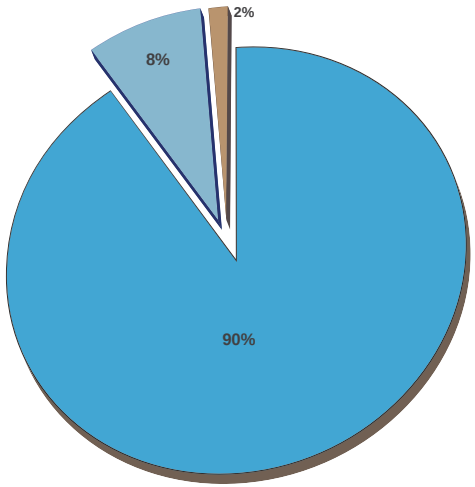

המדרך הפחמני היחסי לשטח המפעל הינו 0.005 טון שווה ערך CO_2 למ"ר בשנת 2017 ו- 0.004 טון שווה ערך CO_2 למ"ר, בשנת 2018.

סביבת העבודה בחברה

מדיניות וניהול תחום משאבי האנוש

החברה רואה בעובדיה נכס אנושי חיוני שיש לקדמו ולטפחו בהתמדה. החברה מייחסת חשיבות עליונה לבטיחות, לגהות, להנעת ולרווחת עובדיה, ומשקיעה מאמצים ומשאבים בהדרכה, הכשרה והסמכה מקצועית. בכל מישורי פעילותה מקפידה החברה על מתן ביטוי למגוון האנושי ולשוויון הזדמנויות לכל אדם. דבר זה בא לידי ביטוי גם בהקפדה על התנהלות אחראית תוך הימנעות מאפליה. כחלק מיצירת מקום עבודה נעים ומכובד, מקפידה החברה על פרטיותו של כל עובד ויצירת סביבה מוגנת תוך מניעת מקרי הטרדה מינית. ניהול התחום בחברה מופקד בידי מנהלת משאבי אנוש, ויוצא לפועל על ידי כל עובדי האגף. בנושאים משפטיים נעזר האגף ביועצים משפטיים חיצוניים המעורבים בטיפול.

פרופיל עובדי החברה

על פי מדיניות החברה, עובדים חדשים מתחילים את עבודתם בחברה כעובדי חברת כוח אדם לתקופת ניסיון שאורכה עד 9 חודשים. בתום תקופת הניסיון (או קודם לכך) הם נקלטים כעובדי חברה (זאת בכפוף להמלצות של המנהל הישיר ובמידת הצורך גם המנהל העקיף כי העובד עומד בקריטריונים שנקבעו ומבצע את עבודתו כראוי, המלצת משאבי אנוש ולהחלטת המנכ"ל). נכון ל-31.12.2017 מצבת העובדים בחברה עמדה על 148 עובדים כאשר מתוכם עשרה עובדי חברות כח אדם. במהלך שנת 2017 הצטרפו לחברה 21 עובדים חדשים ועזבו אותה 17 עובדים.

נכון ל-31.12.2018 מצבת העובדים בחברה עמדה על 143 עובדים כאשר מתוכם שבעה עובדי חברות כח אדם. במהלך שנת 2018 גויסו לחברה 18 עובדים חדשים ועזבו אותה 25 עובדים.

רוב חברי ההנהלה מתגוררים בדרום ורוב עובדי המפעל מתגוררים בבאר-שבע ואזור הדרום (ערד, דימונה, יישובי הנגב, נתיבות וכו'). החברה מעסיקה את כל עובדיה, כולל עובדי שמירה, ניקיון וחדר אוכל (למעט שירותי קייטרינג) באופן ישיר כעובדי החברה. משאבים רבים מופנים לגיוס מקצועי וממוקד בהתאם לצרכי החברה. בהתאם לצרכים, מושקעים מאמצים ומשאבים ניכרים בהדרכה, הכשרה והסמכה מקצועית מתאימה.

פרופיל עובדי החברה

מס' עובדי חברה על פי השכלה

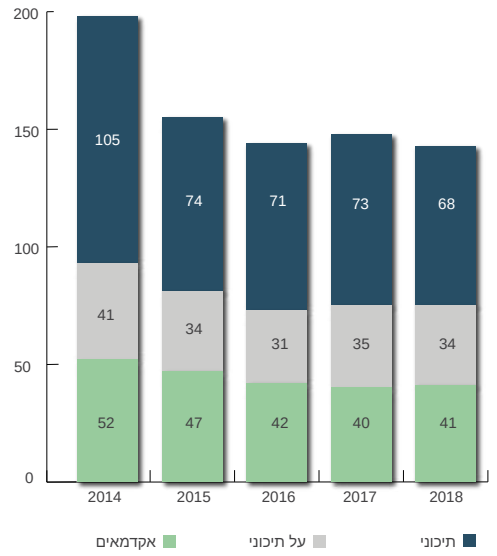

מס' עובדי החברה

בגרף מעלה ניתן לראות כי נכון לשנת 2018, היחס בין עובדי החברה ובין עובדי כ"א עומד על 95.1% לעומת 4.9% (בהתאמה) מתוך סך כל העובדים.

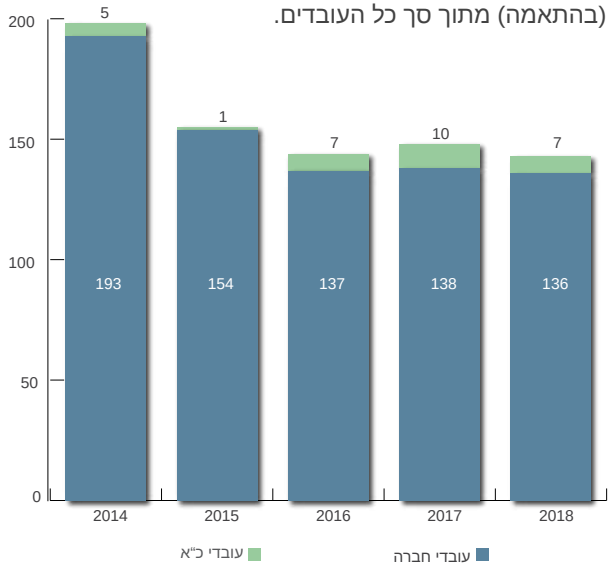

התפלגות עובדי חברה על פי ותק

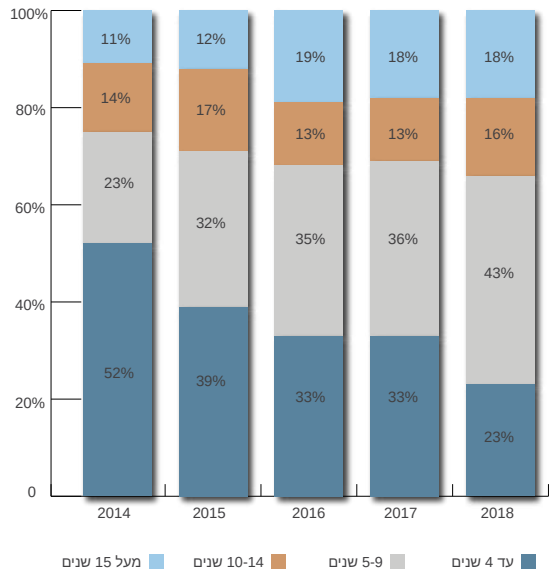

התפלגות עובדי חברה לפי קבוצות גיל

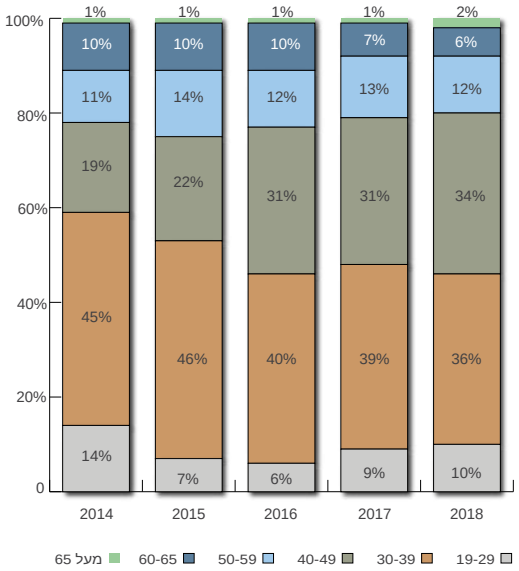

שכר ורווחה

החברה דואגת להעניק תנאים סוציאליים לעובדיה כנדרש בחוק ואף מעבר לכך. מבנה השכר בחברה מעוגן בהסכם עבודה קיבוצי ומורכב ממתח דרגות שכר ומתוספת ותק אוטומטית של 1% לכל שנת ותק. השכר נקבע על פי תפקיד העובד ללא קשר למגדר.

התחייבויות החברה בגין תכניות פרישה תגמול ופנסיה מכוסות במלואן.

החברה התקשרה עם חברה המספקת שירותים בתחומי ניהול ההסדרים הפנסיונים, הביטוח, הפיננסים ובתחומים נוספים ובכך הטיבה את תנאי הביטוח הפנסיוני של העובדים ביחס לשנים קודמות. לכל עובד נשמרת הזכות להתקשר באופן עצמאי עם כל סוכן או יצרן פנסיה אחר אם יחפוץ בכך.

מלבד התנאים הסוציאליים, עומדות לרשות העובדים מספר הטבות ובהן: קרן השתלמות, מתן מתנות בחגים ובאירועים אישיים, נופש חברה ועוד. כמו-כן, מחלקת החברה פרסים שנתיים לעובדים מצטיינים במסגרת טקס "פרס עובד מצטיין", וכן פרסים במהלך השנה לעובדים מצטיינים מחלקתיים.

בפברואר 2018 נערך טקס "פרס עובד מצטיין לשנת 2017" בו הוענקו פרסי הוקרה לעובדים המצטיינים. בנוסף במהלך יום בטיחות שהתקיים בחברה, הוענקו ל- 2 עובדים המצטיינים בתחום הבטיחות פרסי הוקרה.

בטיחות ובריאות העובדים

המישור הראשון בדאגה לעובדי החברה הוא הבטחת שלומם ובטיחותם ודאגה לתנאי העסקתם ולסביבה שבה הם פועלים. החברה מייחסת חשיבות עליונה לבטיחות, גהות, הנעת ורווחת עובדיה ומשקיעה מאמצים ומשאבים בהדרכה, הכשרה והסמכה מקצועית מתאימים. החברה נוקטת בכל האמצעים למניעת בריאות לקויה ומחלות העלולות להיגרם לעובדים כתוצאה מתעסוקתם במקומות בהם קיימת סכנת חשיפה לחומרים מסוכנים.

בטיחות וגהות

במסגרת העמידה בדרישות החוק ובמטרה למזער סיכונים בטיחותיים ואקולוגיים, החברה מבצעת הערכת סיכונים תקופתית, בשני מישורים: הערכת סיכונים באמצעות חברות ייעוץ חיצוניות המתמחות בתחום – אחת לשנתיים לפחות, ובאמצעות מחלקת הבטיחות, זאת באופן שוטף ובשיתוף פעולה מלא עם מנהלי המחלקות והעובדים. במפעל החברה זוהו מגוון סיכונים: פיסיקליים, כימיים, ביולוגיים, סיכוני קרינה, חום, סיכוני אש ועוד. בכל תחום נעשה ניתוח מקצועי של תהליכי העבודה לשם קביעת אמצעי העבודה והמיגון המתאימים ביותר, זאת בהתאם לתקנות החדשות של חוק ארגון הפיקוח על העבודה "תכנית לניהול בטיחות-תשע"ג, 2013".

מחלקת הבטיחות אחראית לליווי פרויקטים ועבודות המבוצעים בשטח המפעל ומחוץ לגדרות המפעל (ע"י קבלני משנה) מההיבט הבטיחותי. זאת לרבות: ביצוע סקרי סיכונים, מתן הנחיות בטיחות וקביעת אמצעי הבטיחות הנדרשים, בדיקת ציוד בטיחות הנדרש ועוד. זיהוי מפגעים וטיפול בהם מהווה חלק בלתי נפרד מהפעילות השגרתית בתחום הבטיחות: החל בריחות חשודים ועד תקלות טכניות בציוד ובתהליכים. החברה שמה דגש רב על טיפול מידי באירועים אלו. איתור המפגעים, הסיכונים והטיפול המקצועי בהם, עשויים למזער את הפגיעות באדם, בסביבה וברכוש. דיווח על מפגעים ומעקב אחרי סילוקם וביצוע פעולות מתקנות מתבצעים במערכת ממוחשבת ERP. מרבית עובדי החברה מחויבים לדיווח על 4 מפגעי בטיחות לפחות בשנה.

נושא הבטיחות והגהות מטופל בצורה מרוכזת על-ידי מחלקת הבטיחות בחברה אשר פועלת בתחומים השונים הקשורים לעובדים, ללקוחות החברה, לקבלנים העובדים בשטח החברה, ולספקים. הטיפול בתחום כולל: כתיבת ואכיפת הנהלים, ציות לדרישות על פי דין ונוהלי החברה, סקרי סיכונים, בדיקת שימוש בציוד תקני ותקין, מעקב על בדיקות תקופתיות של ציוד בטיחות, ניטורים סביבתיים ותעסוקתיים ועוד. החברה ממלאת אחר כל דרישות החוק הרלוונטיות בנושא הבטיחות, החברה נמצאת בתהליך מתמיד של שיפור מצב הבטיחות ואיכות הסביבה.

בטיחות ובריאות העובדים

ועדות הבטיחות

בחברה פועלות שתי ועדות בטיחות: ועדת בטיחות בדירקטוריון, וועדת בטיחות מפעלית. בוועדת הבטיחות המפעלית חברים מנהלים ועובדים והיא מציגה מסקנותיה לוועדת הבטיחות בדירקטוריון החברה. ועדת הבטיחות המפעלית מורכבת משבעה נציגי הנהלה ושבעה נציגי עובדים, כאשר נציגי העובדים נבחרו ומונו ע"י ועד העובדים של החברה וזאת בהתאם לתקנות חוק ארגון הפיקוח על העבודה - "ועדות בטיחות ונאמני בטיחות". חברי ועדת הבטיחות של הדירקטוריון מקבלים דיווח שוטף על פעילות מחלקת בטיחות, לרבות בנושאים הבאים: מצב הבטיחות בחברה, היערכות החברה לחירום, ממצאי ניטורים סביבתיים ותעסוקתיים, בדיקות תקופתיות של ציוד בטיחות, תוצאות בדיקות רפואיות של עובדי החברה, הדרכות וכו'.

נאמני בטיחות

החברה מפעילה צוותי שיפור מחלקתיים וביניהם נאמני בטיחות שהוכשרו מטעם החברה במטרה לשפר את רמת הבטיחות במפעל. במסגרת עיסוקם, נאמני בטיחות אחראים לדיווח שוטף על מפגעים, העלאת רעיונות והצעות ייעול לשיפור תהליכים, שיפור התנאים וסביבת העבודה במחלקות השונות. במסגרת עידוד העובדים לשמירה על בטיחותם ובריאותם, החברה הכריזה על תחרות שנתית "עובד מצטיין בתחום הבטיחות" אשר מעניקה לעובדים שנבחרו הוקרה ופרסים.

הדרכות בנושאי בטיחות, בריאות ואיכות הסביבה

מדי שנה החברה דואגת להעלאת רמת המודעות של עובדי החברה ונותני שירות לרבות עובדי קבלן באמצעות הדרכות ריענון בנושא בטיחות, בריאות ואיכות הסביבה, היוצרות היכרות מעמיקה עם דרישות על פי דין בתחום הבטיחות ואיכות הסביבה. (לפירוט כמותי בנושא הדרכות- ראו בתת הפרק הכשרה ומשוב).

תאונות עבודה וימי היעדרות

החברה מנתחת באופן שוטף את כלל תאונות העבודה המתרחשות בשטחה.
כל תאונת עבודה נבדקת ומתוחקרת על ידי מנהל הבטיחות בהשתתפותם של מנהל המחלקה הרלוונטית, עדים לאירוע, העובד שנפגע, נציגי ועדת בטיחות מפעלית וגורמים רלוונטיים אחרים. כל תאונה מתועדת, ולאחריה נערך תהליך הסקת מסקנות וקביעת הפעילות שיש לנקוט בה למניעת הישנות האירוע. ממצאי התחקירים מובאים לידיעת הנהלת החברה וכלל ציבור העובדים במסגרת ועדות הבטיחות (הן מפעלית והן דירקטוריון), באסיפות עובדים, בהדרכות תקופתיות ועל ידי פרסום בדואר אלקטרוני ובלוח המודעות.

תאונות עבודה וימי היעדרות

שנה	2014	2015	2016	2017	2018
מס' תאונות עבודה	17	9	6	1	1
מס' עובדים	206	155	144	148	143
מס' תאונות עבודה ממוצע לעובד בשנה	0.083	0.058	0.042	0.007	0.007

- ניתוח התאונות אינו כולל התייחסות לתאונות דרכים ותאונות ספורט.
- הנתונים בטבלה אינם כוללים עובדים של קבלני משנה הפועלים בשטחי הפעילות של החברה.

להלן התפלגות תאונות עבודה בציון ההקשר לתהליכי העבודה:

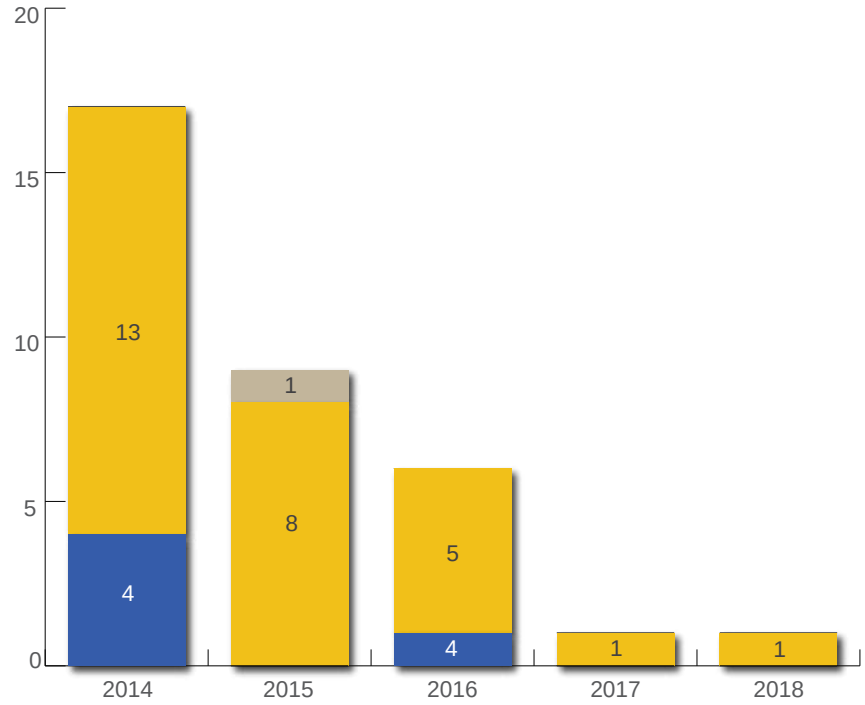

בהשוואה לשנת 2016, בשנים 2017 ו-2018 נרשמה מגמת ירידה במספר תאונות עבודה בשנה, הנובעת משיפור מתמיד במצב הבטיחות בחברה.

בעת אימון צוות חירום

בעת ביצוע העבודה

בזמן עבודה אך ללא כל קשר לתהליכי העבודה

ימי היעדרות*

שנה	2014	2015	2016	2017	2018
מס' ימי היעדרות	134	100	56	**176	62

*ימי היעדרות כתוצאה מתאונות עבודה, תאונות ספורט ותאונות דרכים במסגרת העבודה.
**ימי ההיעדרות בשנים 2017-2018 הם כתוצאה מתאונת עבודה שהתרחשה ב- 2017. העובד נעדר כ-8 חודשים אשר התפרסו על שתי השנים.

בריאות העובדים

כחלק ממאמצי החברה לדאוג לשלום העובדים, החברה מבצעת פעולות מנע במסגרת סקר בריאות העובדים וזאת מעבר לדרישות החוק המחייבות. כל עובד הנקלט לעבודה במפעל החברה מציג אישור רופא תעסוקתי על כשירותו לתפקיד המיועד לו. החברה מקפידה על יישום הדרישות על פי דין.

מעקב אחר ביצוע הבדיקות הרפואיות נעשה על-ידי מחלקת משאבי אנוש. באחריותה גם להעביר את רשימת העובדים עם מגבלות רפואיות למחלקת הבטיחות - באופן שוטף. בחברה מתקיים תיעוד מסודר של כלל תאונות העבודה לאורך השנים, כולל תאונות דרכים והתפלגות לפי מחלקות וסוג פגיעה.

החברה מעודדת את עובדיה לפעילות ספורטיבית. לבקשת העובדים, תומכת החברה בקבוצות עובדי החברה בענפי הספורט השונים: כדור-עף, שחייה, טניס שולחן, כדורשת, רכיבה על אופניים.

במסגרת התכנית לפיתוח בר קיימא, החברה קבעה מספר יעדים מרכזיים בתחום הטיפול במשאב האנושי ובניהם:

1. **ניהול בטיחות ובריאות העובדים בסביבת העבודה:**

א. עמידה בדרישות לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה. ב-2013 פורסמה תקנה חדשה של ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות), תשע"ג-2013 אשר נכנסה לתוקף באוגוסט 2014. החברה הכינה תכנית לניהול הבטיחות ומיישמת אותה באופן שוטף.

ב. עמידה בדרישות נהל חירום, תוך כדי שיפור מתמיד – במסגרת זאת עובדי החברה עוברים הדרכות ריענון תקופתיות להכרת ההנחיות המפורטות בנוהל החירום של החברה וכן משתתפים בתרגילים הנותנים מענה לתרחישים בטיחותיים, סביבתיים וביטחוניים המפורטים בנוהל חירום ובתיק המפעל.

2. **קידום סביבת עבודה נאותה:**

א. ניטור מצב בריאותי של עובדי החברה – החברה הציבה בפניה יעד לבצע בדיקות סקר רפואי לעובדי החברה - מעבר לדרישות חוק - אחת לשנה לפחות.

ב. הבטחת פעילות תקינה של עובדי החברה – יישום יעד זה מתאפשר באמצעות אספקת ציוד נלווה לעובדי החברה, כגון: מדרסים אורתופדיים, משקפי מגן משולבים עם משקפי ראיה, חגורות גב וכד' - בהמלצת רופא תעסוקה ובאישור מח' הבטיחות ומשאבי אנוש – וזאת מעבר לדרישות החוק המחייבות.

אירועים סביבתיים

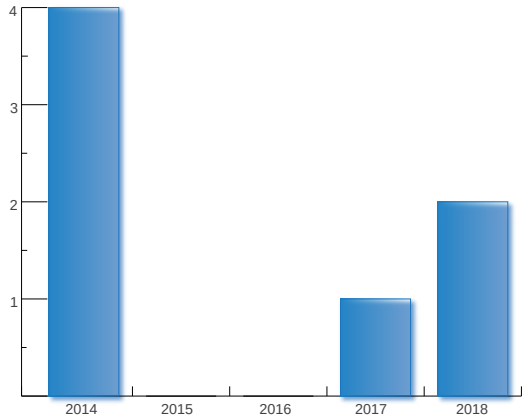

לאור עיסוק החברה בטיפול בפסולת מסוכנת ורעילה, החברה מייחסת חשיבות רבה גם לנושא מניעת אירועי בטיחות מפעליים אשר להם עלולות להיות השפעות בטיחותיות, אך גם סביבתיות. הדרכות רבות מועברות בנושא הן לעובדי החברה והן ללקוחותיה, תוך יישום תקנות מהמחמירות ביותר לגבי שינוע חומרים מסוכנים בתוך המפעל, אחסונם ואופן הטיפול בהם. חשוב לציין שהאירועים שהתרחשו בשנים 2017-2018 לא חרגו מגבולות המפעל ומכאן שלא השפיעו על הסביבה מחוץ לגדרות המפעל. בשנות הדיווח לא התקבלו קנסות או סנקציות על רקע אירועים סביבתיים . בעת אירוע סביבתי, בהתאם לרישיון העסק, החברה מדווחת תוך 15 דקות לרשות הכבאות, למועצה המקומית ולמשרד להגנת הסביבה. לאחר 48 שעות מספקת החברה דוח לרשויות הכולל את פרטי האירוע, מסקנות ולקחים לשיפור. הטבלה שלהלן, מציגה את כלל האירועים הסביבתיים שאירעו בחברה לאורך השנים אחרונות:

			סיווג האירוע		
שנה	תאריך	תיאור האירוע	רמה נמוכה: מתקני	רמה בינונית:מפעלי	רמה גבוהה: מקומי
2014	10.04.2014	דליקת קוביות פלסטיק ריקה במטמנה מערבית	x	-	-
	29.06.2014	דליפת "תיוניל כלוריד" מחבית בסככת חומרים אנאורגניים	x	-	-
	21.08.2014	התפוצצות של חבית המכילה סוללות משומשות בסככות	x	-	-
	12.11.2014	דליקת קוביית פלסטיק עם מלבין במתקן פיסיקו-כימי	x	-	-
סה"כ אירועים סביבתיים ב-2014			4	0	0
2015		לא התרחשו אירועים סביבתיים	-	-	-
2016					
סה"כ אירועים סביבתיים ב-2015 ו-2016			0	0	0
2017	17.04.2017	אירוע התפוצצות פסולת במתקן ייצוב – מיצוק	x	-	-
2018	05.09.2018	אירוע גלישת מי נגר עילי מחוץ לגדר צפוני של המפעל	-	x	-
	17.11.2018	אירוע פליטת אדים (מפסולת היסטורית) בסככה מס' 2	x	-	-
סה"כ אירועים סביבתיים ב-2017-2018			2	1	0

רמת השפעה הנמוכה ביותר- אירוע מתקני: האירוע התרחש במתקן מסוים ולא גלש מחוץ לגדרות המפעל כלומר לאירוע זה אין השפעה על הסביבה.

רמת השפעה בינונית- אירוע מפעלי: אירוע שעלולות להיות לו השלכות סביבתיות מחוץ לגדרות המפעל, אך אינו חורג מגבולות המועצה.

רמת ההשפעה הגבוהה ביותר- אירוע מקומי: אירוע שחורג מתחומי המועצה, על-פי רוב גורר אחריו הערכות של כוחות ההצלה ומחייב סגירת צירי תנועה.

הכשרה ומשוב

החברה דוגלת בקידום והעצמת העובדים ובמסגרת זאת מעודדת את השתתפותם בקורסים, השתלמויות, ימי עיון מקצועיים ואף לימודים אקדמאיים. כל אלו תוך התחשבות והתאמה לצורכי החברה.

מדי שנה, עובדי החברה משתתפים בהדרכות תקופתיות לריענון נושאים שונים המחייבים על פי חוק, לרבות הדרכות בטיחות, הפעלת ציוד מכני הנדסי, הפעלת ציוד כיבוי אש, רענון הסמכת העובדים לעבודה בגובה, קורסים במסגרת המעבדה ועוד. זאת בהתאם לתכנית הדרכות בטיחות שנתית. מעבר לכך, החברה תומכת בהעשרה והכשרה רחבה לעובדיה ומציעה מימון ללימודים אקדמאיים שאינם קשורים בהכרח לתחום העיסוק של העובד וכן קורס לכישורי אקסל וסדנאות העשרה במגוון נושאים כגון שירות לקוחות, שיווק, ניהול מו"מ, הכשרות למנהלים, קורס לדירקטורים ועוד.

במסגרת קידום והכשרת העובדים, לקראת בניית תכנית הדרכה שנתית, מנהלי מחלקות מגישים בקשות לאגף משאבי אנוש לקידום והכשרת העובדים הן על מנת להרחיב את ידיעותיו במסגרת תפקידו הנוכחי והן כחלק מתכנית הכשרה בתכנון קריירה עתידית. חלק מההדרכות הללו עוסקות בהקניית ידע מקצועי וחלקן עוסקות בהקניית מיומנויות בין אישיות ואף ניהוליות. כל בקשה נבדקת על ידי אגף משאבי אנוש ונקבע תקציב הדרכה שמתורגם לתכנית הדרכה שנתית.

במהלך שנת 2018 בוצעו כ- 3938.89 שעות הדרכה בנושאים המחויבים על פי דין (בטיחות, בריאות ואיכות הסביבה וחוסן תפקודי של הארגון). במהלך שנת 2017 בוצעו כ- 3917.65 שעות הדרכה בנושאים אלו.

ממוצע שעות הדרכה לעובד

שנה	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ממוצע שעות הדרכה לעובד	59.7	84.16	101	60.65	90.28	26.50	27.50

נתוני ההדרכה לשנים 2012-2014 מדווחים מחדש, לאור טיוב אופן מדידת שעות ההדרכה.

דיאלוג, תהליך הערכה ומשוב

הדיאלוג עם עובדי החברה מבוצע במסגרת תהליך מסודר של הערכה המתקיים אחת לחצי שנה עבור עובדי החברה ואחת לשנה למנהלים. הליך זה מתבצע ע"י שיחה אישית עם כל עובד וכולל מתן חוות דעת על התקופה שקדמה לה.
הליך הערכת מנהלים מתקיים אחת לשנה. אגף משאבי אנוש אחראי על קיום התהליך ומלווה את המנהלים המעריכים החל משלב מילוי ההערכה ועד לסיום שיחת המשוב לרבות קיום הדרכות, מעבר על כל טפסי ההערכה ומתן דגשים טרם שיחת המשוב. בטופס ההערכה קיים סעיף בו המנהל מתבקש לברר מול העובד את ציפיותיו מהחברה וזאת על מנת לזהות פערי ציפיות בקרב העובדים והמנהלים המוערכים.
בנוסף, מתקיימות 2-3 אסיפות עובדים בשנה, בהן מנכ"ל החברה מעביר סקירה על מצב החברה, סטטוס פרויקטים, תכניות לעתיד ועוד. פרט לשיחות הערכה ולאסיפות עובדים, מקיים מנכ"ל החברה שיחות אישיות עם העובדים לבקשתם. כלל המנהלים מקפידים על מדיניות של דלת פתוחה בנושאים אישיים ובכל רעיון או הצעה לייעול.

תכנית שימור

במהלך שנת 2016 אגף משאבי אנוש גיבש תכנית לשימור עובדים שמטרתה להאריך את תקופת עבודתם בחברה בכדי ליצור יציבות תעסוקתית ובכך, בין היתר, להימנע מאובדן כשרון ואובדן ידע ארגוני.
התכנית כללה קיום הליך סדיר וקבוע של זיהוי וטיפול בפערי ציפיות של עובדים, הגדרת עובדים קריטיים בחברה ומאפייניהם, תוך קביעת כלים ספציפיים לטיפוחם, קידומם ושימורם, פיתוח עתודה ניהולית וכן ניתוח עיסוקים.
בשנים 2017-2018 ובהתאם לתוכנית, החברה הוציאה עובדים ללימודים אקדמאים, להכשרות וסדנאות שונות שמטרתם העשרה לצורך מילוי תפקידם ולהעלאת המוטיבציה.
כמו-כן החברה דוגלת בקידום עובדים בתפקידים פנים ארגוני בטרם פונה לגיוס חיצוני.

יחסי הנהלה עובדים

החברה מכבדת את עקרונות וזכויות האדם הבינ"ל המבטאות את עקרון חופש ההתאגדות ככלל, ואת הזכות של עובדיה להתאגד ולנהל משא ומתן באופן קיבוצי. במסגרת זאת, נכנס לתוקפו במהלך שנת 2014 הסכם קיבוצי ראשון בין הנהלת החברה לבין נציגות העובדים. נכון לשנת 2018 80% מעובדי החברה חתומים על הסכם זה (בשנת 2017- 79.7% מעובדי החברה).
ההסכם מסדיר את ההתנהגות המצופה מהעובד וחובותיו, קובע את אופן קבלת העובדים לחברה ואת סדרי העסקתם, מגדיר את אופן קביעת שכר העובדים, תוספותיו ותנאי העבודה (שעות עבודה, היעדרות מהעבודה, זכאות לחופשה וכו'). עוד מוסדרים במסגרת ההסכם הקיבוצי המנגנונים המקובלים לסיום העסקת העובדים ומנגנון ליישוב חילוקי דעות.
כמו-כן, במסגרת ההסכם נכתב תקנון משמעת המהווה נספח להסכם. התקנון חל על העובדים עליהם חל ההסכם הקיבוצי ומהווה אבן דרך לטיפול בנושאי משמעת של כלל העובדים בחברה. התקנון קובע מהן סמכויות ועדת המשמעת ומגדיר ועדת משמעת מיוחדת שדנה בעבירות שעניינן בטיחות בעבודה.
באפריל 2018 פג תוקף ההסכם. הנהלת החברה וועד העובדים החלו את ישיבות משא ומתן לחתימת הסכם קיבוצי חדש כבר בנובמבר 2017. בחודש אפריל 2019 נחתם הסכם קיבוצי חדש בין הנהלת החברה לבין נציגות העובדים.

קידום הגיוון בתעסוקה

עובדי החברה - חלוקה מגדרית

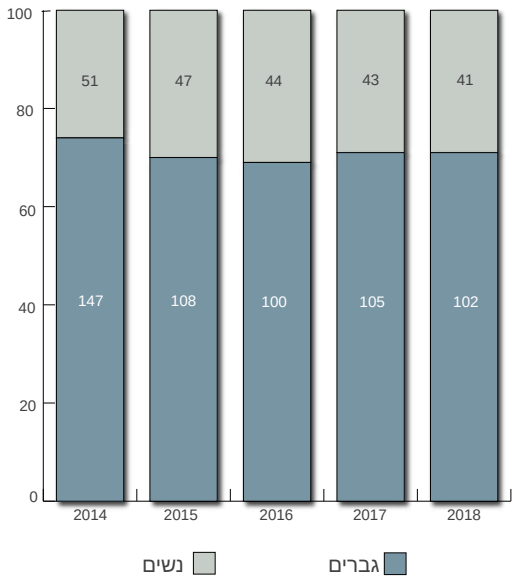

החברה מקפידה על שמירת זכויותיו של כל אדם ועל שוויון הזדמנויות על כל רקע, לרבות, מין, גזע, דת, לאום, גיל, מגזר, נטייה מינית וכיו"ב. החברה רואה חשיבות רבה במניעת אפליה ומקפידה לטפל בכל תלונה בנושא במהירות וביעילות. בשנים 2017-2018 לא התרחשו מקרי אפליה כלשהם.

בשנת 2014 נכתבו תכניות בנושא העסקת עובדים עם מוגבלות והעסקת עובדים מהעדה הדרוזית. כמו כן, נוצר קשר עם גופים המייעצים בנושא העסקת עובדים עם מוגבלויות ועם עמותות המסייעות למועמדים אלו להשתלב בעבודה. החברה בקשר עם ארגון "קו משווה" ומיידעת אותו במשרות הפתוחות לאיוש.

בשנים 2017-2018 החברה יצרה התקשרויות נוספות עם גופים המסייעים לגיוס העסקת עובדים מאוכלוסיות מגוונות, איתם עובדת באופן שוטף.

במסגרת קידום שוויון הזדמנויות ושמירה על זכויות האדם בחברה אחראית מנהלת משאבי אנוש על הטיפול בנושא מניעת הטרדה מינית, והיא זו המרכזת את כלל הטיפול בנושא, לרבות מתן הדרכות וריענון לעובדים. בשנת 2017 החברה הקימה ועדה לקידום אוכלוסיות מיוחדות המורכבת מרוב נשי. מטרת הועדה היא קידום פעולות לעידוד גיוס עובדים מאוכלוסיות מיוחדות.
בסוף שנת 2017, מונתה מזכירת דירקטוריון כממונה לקידום מעמד האישה במקום מנהלת משאבי אנוש שמילאה תפקיד זה.

בחלוקה המגדרית בחברה, ניתן לראות כי מרבית העובדים הינם גברים. כמו-כן, ניתן לראות שעם צמצום מספר עובדי החברה בשנת 2015, נשאר האיזון המגדרי היחסי.
נשים שיוצאות לחופשת לידה, חוזרות למקום עבודתן, לתפקידן תוך שמירה על מעמדן, שכרן ותנאיהן הסוציאליות. כל זאת, בהתאם לחוק עבודת נשים.
בשנת 2017 חזרו לעבודתן שתי עובדות שיצאו לחופשת לידה בשנת 2016. בנוסף, בשנים 2017-2018 שלוש עובדות יצאו לחופשת לידה. מתוכן, שתי עובדות חזרו לעבודתן ועובדת אחת בחרה לסיים את עבודתה בחברה.

השפעה על הקהילה

העצמת הקהילה

החברה לשירותי איכות הסביבה רואה בעובדיה, בספקיה, בלקוחותיה, בקהילה שסביבה, בארגונים הירוקים ובציבור, שותפים לפעילותה. לכן, דואגת החברה לשתף אותם, להתייעץ בהם ולפעול יחד איתם לקידום השמירה על איכות הסביבה בישראל. אסטרטגיה תקשורתית, חברתית וסביבתית זו מנחה את פעילותה. בהקשר זה, מציגה החברה גם את תוצאות הפעילות שלה, על היבטיה הסביבתיים, לאורך דוח זה ובאתר החברה.

חינוך לקידום החשיבה הסביבתית

החברה פועלת מתוך אחריות ומחויבות להגברת המודעות הסביבתית ולשיפור איכות הסביבה בישראל למען התעשייה, התושבים, והדורות הבאים. פעילות החברה, כוללת הגברת מודעות לנושא הטיפול הנכון בפסולת מסוכנת, תוך חינוך לשמירה על איכות הסביבה. החברה מפעילה מרכז המבקרים במפעלה בפארק האקו- תעשייתי נאות חובב והיא מארחת בו בכל שנה מאות מבקרים, הכוללות תלמידי תיכון, חיילים, סטודנטים ואנשי מקצוע מהארץ ומהעולם. עובדי החברה מדריכים את הקבוצות המתארחות בהתנדבות. בשנים 2017 ו- 2018 ביקרו במרכז המבקרים כ- 60 קבוצות סה"כ.

תרומה והתנדבות עובדים

באירועי חומ"ס, עובדי החברה נרתמים לביצוע עבודות גם בהתראות קצרות של אנשי המשרד להגנת הסביבה על אגפיו השונים. לאור היותה חברה ממשלתית היא אינה רשאית לתרום כספים לעמותות וארגונים חברתיים, אך היא מקדמת ותומכת בפרויקטים סביבתיים. במסגרת זו, בשנים 2017-2018 החברה קידמה מספר פרויקטים במסגרת מעורבותה בקהילה:

מרכז המבקרים

החברה מציעה ביקור לימודי- חוויתי, במרכז המבקרים שהקימה במפעל, העוסק בטיפול בפסולות מסוכנות בנאות חובב. במרכז מתארחות קבוצות רבות במשך כל השנה - תלמידים, סטודנטים ואנשי מקצוע. יש לציין, כי כל ההדרכות במרכז המבקרים מבוצעות בהתנדבות ע"י עובדי החברה, החולקים את ניסיונם האישי עם המבקרים.

פורום ציבורי

החברה ייסדה את ה"פורום הציבורי" עוד לפני כעשר שנים. במסגרת הפורום מוזמנים מחזיקי העניין אחת לרבעון למפעל לקבל עדכונים על פעילותה של החברה ועל תוכניותיה. כיום פועל הפורום במתכונת CAP על-פי עקרונות ארגון Responsible Care. בראש הפורום עומד אחד ממחזיקי העניין (כיום: הגברת בלהה גבעון, מנכ"ל ארגון נגב בר קיימא) והפורום אחראי על זימון החברים והמפגשים, סדר היום והפצת סיכומי הישיבות.

כנס סביבתי ארצי

החברה יזמה, יחד עם משרד פרופ' יובל לוי וחברת BMP, כנס שנתי "סביבה 2050" - מפגש של התעשייה, הרגולטור, הארגונים הירוקים והציבור הרחב (ר' הרחבה בפרק "אחריות כלפי הלקוח" בעמוד 33) .

סה"כ ההשקעה בקהילה (בכסף ושווה כסף) עמדה על 217,000 ₪ בשנת 2017 ו- 220,000 ₪ בשנת 2018.

דיאלוג מול נציגי הקהילה

החברה פועלת לשמירה על עקרונות של יושר ושקיפות כלפי הקהילה תוך התבססות על דיאלוג פורה שיתופי. פעולה של החברה עם מגוון מהאוכלוסייה נעשים על בסיס דו-שיח קבוע, במטרה להעצים אותה. החברה מתנהלת בפתיחות, מתוך שאיפה ליצירת שיתופי פעולה עם הקהילה, בנושאים הנוגעים לאיכות הסביבה. תשומת לב רבה מוקדשת לבניית מערכת יחסים המבוססת על הקשבה הדדית, תיאום ושיתוף פעולה עם מחזיקי העניין.
החברה הגדירה את מחזיקי העניין שלה בקהילה בשלושה מעגלים:

- התושבים באזור המועצה המקומית נאות חובב
- התושבים ביישובי הדרום (באר-שבע, יישובי רמת הנגב וכו')
- תושבי מדינת ישראל (לאור השירות שניתן לחברות מכל רחבי המדינה)

בין מחזיקי העניין ניתן לציין את: עובדי החברה, לקוחות החברה, ספקים וקבלני משנה, קהילות לאורך שרשרת אספקת השירותים, תלמידים, סטודנטים ומוסדות מחקר סביבתיים, ארגוני תקשורת, גופים ירוקים ועוד.
בהתאם לכך, מתקיים דיאלוג פעיל וחיובי עם ארגונים סביבתיים שונים, ביניהם:
"נגב בר קיימא" (ע.ר.) - עמותה שהוקמה בשנת 1998 מתוך הצורך בגיבוש עקרונות לתכנון ולפיתוח בר-קיימא בנגב ויישומם, דרך השפעה על מקבלי ההחלטות והציבור כולו. העמותה עוסקת בהגברת המודעות הציבורית לנושאי הסביבה, ומניעת הפגיעה במשאבי הטבע ומסייעת לגופים הפועלים בתחומים דומים. העמותה הגדירה את תחום פעילותה למרחבי הנגב. עם זאת, בנושאים הכלל ארציים שיש להם השלכה לנגב, היא פועלת גם ברמה הארצית.
במשך שנות קיומה הפכה העמותה לגורם מרכזי ומשפיע בנושאי הסביבה בנגב. העמותה פועלת ליישום מטרותיה ביחד עם הגורמים המקומיים למעורבות הקהילה בקבלת החלטות בכל תחומי החיים. זאת על-ידי הפיכת ישובים לברי קיימא, הובלה של מאבקים ציבוריים נגד כוונות לפגיעה בנוף או בסביבה, הקמה של פורומים לאחריות סביבתית עם התעשייה. העמותה משתתפת בישיבות המועצה המקומית, בועדות איכות אויר ובועדות שפכים ומכירה היטב את הנעשה בנאות חובב.

כחלק מהדיאלוג מול הקהילה, מתקיימים מפגשים דרך פורום ה- CAP שנפגש אחת לרבעון. בנוסף, מתקיים דיאלוג רציף עם מספר פורומים (ועדות התאחדות התעשיינים השונות - במסגרת החברות בהתאחדות התעשיינים, ומליאת המועצה - במסגרת הכפיפות למועצת נאות חובב, Responsible Care וכו'). פעולות שבוצעו לאור הדיאלוג :

מרכז מבקרים :
מרכז המבקרים מאפשר לאזרח המעוניין בכך לבוא לבקר ולהכיר את פעילות החברה, מה שמגביר את נגישותה ושקיפותה עבור הציבור הרחב.

סיורים:
שיתוף פעולה הדוק מתקיים עם מועצת נאות חובב לצורך ארגון סיורים משותפים לחיילים, תלמידי בתי-ספר וכד'.
סיורים אלו משקפים את הידוק היחסים בין החברה ובין המועצה המאפיין את השנים האחרונות.

אתר אינטרנט :
הן באתר האינטרנט של החברה והן במסגרת דו"ח זה, מפורסמים לטובת הקהילה נושאים של פליטות מזהמים.

יעדים וחזון לעתיד

החברה לשירותי איכות הסביבה רואה עצמה כנדבך חשוב בתשתיות הלאומיות של מדינת ישראל. בהתאם לכך, החברה פועלת באופן שיטתי ומתמשך לקידום יעדיה בהתאם לחזון החברה. זאת, במטרה שיהיו לה הכלים, האמצעים והידע המקצועי על מנת לתת מענה לצורכי המדינה והתעשייה במדינת ישראל, לעודד, ליזום ולפתח טכנולוגיות חדישות ומתקדמות ולהבטיח בכך כי הטיפול בפסולת מסוכנת וקרקעות מזוהמות במדינת ישראל יהיה ברמה גבוהה כמתקיים במדינות מפותחות. היעדים והמטרות העיקריים של החברה, הוגדרו בתכנית לפיתוח בר קיימא ובתכנית האסטרטגית של החברה ואושרו ע"י דירקטוריון החברה.

להלן מספר יעדים שהחברה הציבה בפניה ליישום בשנים 2019-2020:

- המשך ביצוע פרויקט שיקום קרקעות מזוהמות של המדינה תוך עמידה בזמנים, התייעלות, ניהול וצמצום ההשפעות הסביבתיות.
- הקמת מתקן פל"א לפסולת מוניציפלית.
- יצירת עתודות הטמנה לפסולת מסוכנת במדינת ישראל באמצעות קידום פרויקט הסבת בריכות אידוי ישנות למטמנות חומ"ס עתידיות.
- הקמת מתקן פיילוט לטיפול בפסולות ייחודיות.
- עדכון תקופתי של היתר פליטה, עפ"י חוק אוויר נקי, התשס"ח – 2008;
- הטמעת מערכת BI במטרה לנהל פסולות ומשאבים באופן חסכוני וסביבתי.
- בנייה ויישום תכנית אסטרטגית רב שנתית הכוללת בניית תקציב רב שנתי.
- ביצוע תהליך ניהול סיכונים בהתאם לדרישות חוזרי רשות החברות הממשלתיות וה-SOX.
- עמידה ביעד של אפס תאונות קשות.
- הרחבת הסמכת המעבדה המרכזית לתקן ISO/IEC 17025:2017 לבדיקות אנליטיות במסגרת דיגום ובדיקת פסולת, בהתאם למדריך המשרד להגנת הסביבה.

מילון מונחים

מונח	הסבר
בריכת שיקוע	בריכה המשמשת לייבוש וריכוז חומרים נוזליים
דטוקסיפיקציה	טיפול בחומרים הרעילים
זיהום קרקע	העלאת ריכוזם של חומרים מזהמים בקרקע, הגורמת לכך שהקרקע תהווה סיכון לבריאות הציבור או לסביבה, לעניין זה, יראו העלאת ריכוז החומרים המזהמים בקרקע מעל לערכי הסף הראשוניים, כזיהום קרקע, ואם ריכוז החומרים המזהמים בקרקע עולה על ערכי הסף הראשוניים, יראו כל העלאה נוספת של ריכוז החומרים המזהמים בה, כזיהום קרקע.
חומציות	ריכוז החומר החומצתי בתוך תמיסה
חומרים אורגניים	חומרים המכילים פחמן ומימן ולכן ניתנים לשריפה או לטיפול ביולוגי
חומרים אנאורגאניים	חומרים שאינם מכילים פחמן
חומרים מסוכנים	עפ"י ההגדרה בחוק חומרים מסוכנים, רעל או כימיקל מזיק
טיפול ביולוגי	שיטה לפירוק זיהום אורגני באמצעות חיידקים
מי תהום	מאגרי מים תת קרקעיים
מפעל לטיפול בפסולת מסוכנת	מפעל המטפל בפסולת מסוכנת לפי כל דין, שניתן לו היתר רעלים לטיפול בפסולת מסוכנת
ניטור	בדיקה ובקרה רציפה של מזהמים שונים
ניטרול	יצירת אדישות של החומר לחומצות ולבסיסים, כדי למנוע תהליכים כימיים בלתי רצויים.
פסולת מסוכנת	כל חומר או חפץ, שהושלך או שיש כוונה להשליכו או שנדרש להשליכו לפי דין, המכילים רעלים, לרבות פסולת אריזות ואריזות ריקות
פיתוח בר קיימא	פיתוח בר-קיימא בחברה עסקית משמעו קבלת החלטות עסקיות על בסיס איזון והפריה הדדית בין שלושת עמודי התווך של הקיימות - כלכלה, סביבה וחברה ומתוך ראייה ארוכת טווח למען הבטחת שגשוג ויציבות של הארגון באופן התורם לקהילה שבה הוא פועל.
HAZOP	טכניקה לזיהוי ולניתוח סיכונים. זוהי שיטה בדיקה מובנית ושיטתית לבחינת תהליך או פעולה מתוכננים או קיימים, על מנת לזהות ולהעריך בעיות אשר עשויות לייצג סיכונים לאנשים או לציוד, או למנוע תפקוד יעיל של מערכת
ניהול סיכונים	תהליך הקשור בניהול שוטף ומטרתו לאתר סיכונים / מפגעים, הערכת עוצמת הפגיעה / הנזק, תעדוף הטיפול בהם על פי העוצמה, הגדרת השיפור הנדרש וההשקעה הנדרשת לשיפור ובקרה על ביצוע פעילויות השיפור
הערכת סיכונים	מתודולוגיה המעריכה הסתברות של אפקט שלילי של סיכון (כימי, פיזי או אחר), בתהליך תעשייתי, בתהליך טכנולוגי או בתהליך טבעי. הסיכונים יכולים להיות מוות או מחלה, כשל בתחנת כוח גרעינית, תאונה במפעל כימי, אובדן של כסף מושקע וכדומה. באופן מסורתי, רוב הערכות הסיכונים עוסקות בהשפעה על הבריאות, בבריאות אקולוגית וברווחה כלכלית.
שינוע	העברת מטען ממקום למקום
שיקום קרקע מזוהמת	טיפול בקרקע מזוהמת וניהול הסיכון ממנה בהתאם להנחיות המשרד להגנת הסביבה;
שפכים	פסולת נוזלית המכילה מוצקים בתרחיף או בתמיסה, שמקורה באדם, בתעשייה, במלאכה או בבעלי חיים
שפכים תעשייתיים	פסולת נוזלית הנוצרת במהלך או עקב פעילות העסק, לרבות תשטיפים ונגר עילי המכילים רעלים/ פסולת חומרים מסוכנים.

אינדס GRI

מדד	תיאור	עמוד בדו"ח
102-1	שם הארגון	1, 10
102-2	פעילות, מותגים, מוצרים ושירותים של הארגון	10
102-3	מיקום מטה הארגון	10
102-4	מיקום פעילות הארגון	10
102-5	אופי הבעלות וצורת ההתארגנות המשפטית	10,16
102-6	השווקים אותם משרתת החברה	10
102-7	גודל החברה	58,40,10
102-8	דיווח על מצבת העובדים	58-59
102-9	שרשרת אספקה	30-31
102-10	שינויים משמעותיים בארגון ובשרשרת האספקה	6
102-11	עקרון הזהירות המונעת	10
102-12	יוזמות חיצונית	40,26-27
102-13	חברויות בארגונים	26
102-14	הצהרה של מקבל ההחלטות הבכיר בארגון	3
102-15	השפעות, הזדמנויות וסיכונים מרכזיים	4,3
102-16	ערכי הארגון, העקרונות, הסטנדרטים ונורמות ההתנהגות של הארגון	22,16,11-13
102-17	המנגנונים הפנימיים והחיצוניים לארגון להתייעצות ביחס לנושאים של התנהגות חוקית ואתית	22-23
102-18	מבנה ממשל תאגידי	15-20
102-19	האצלת סמכויות	17
102-20	אחראי בכיר לניהול אחריות תאגידית	4 , 14
102-21	התייעצות עם מחזיקי עניין בנושאי אחריות תאגידית	37,21,7
102-22	הרכב הדירקטוריון	18-20
102-23	יו"ר הדירקטוריון	19
102-24	קביעת הרכב הדירקטוריון	16

אינדס GRI

מדד	תיאור	עמוד בדו"ח
102-25	מניעת ניגוד עניינים	16
102-26	תפקיד הדירקטוריון והנהלת הארגון בפיתוח, אישור ועדכון של חזון, ערכים, ואסטרטגיה	22,20,16-17
102-27	קידום הידע של הדירקטוריון בעולמות התוכן של קיימות ואחריות תאגידית	21
102-28	הערכת ביצועי הדירקטוריון	16
102-29	זיהוי וניהול נושאים כלכליים, חברתיים וסביבתיים	17
102-30	אפקטיביות תהליך ניהול סיכונים	24,17
102-31	ביקורת על ניהול תחומי אחריות תאגידית	24,17
102-32	תפקיד הדירקטוריון בדוח האחריות התאגידית	17
102-33	תקשור נושאים קריטיים	21,17
102-34	מספר הנושאים הקריטיים שתוקשרו ואופיים	21,17
102-35	מדיניות תגמול	16
102-36	תהליך הגדרת התגמול	20,16
102-37	מעורבות מחזיקי עניין בתהליך התגמול	20,16
102-38	יחס השכר השנתי	לא מדווח
102-39	שיעור השינוי ביחס השכר השנתי	לא מדווח
102-40	רשימת מחזיקי העניין של הארגון	6-7
102-41	הסכמי עבודה קיבוציים	60
102-42	זיהוי ובחירה של מחזיקי העניין	70, 6-7
102-43	גישת הארגון לדיאלוג עם מחזיקי עניין	36, 34, 67, 70
102-44	רשימת הנושאים המרכזיים שעלו בדיאלוג ותגובת הארגון	7-9,36-37
102-45	ישויות שנכללות בדוח הכספי	10,29
102-46	הגדרת תוכן הדוח וגבולות הדיווח	8-9
102-47	רשימת הנושאים המהותיים	8-9
102-48	הצגה מחודשת של מידע	47

אינדס GRI

מדד	תיאור	עמוד בדו"ח
102-49	שינוי בדיווח	47
102-50	תקופת הדיווח	6
102-51	תאריך פרסום הדוח הקודם	6
102-52	מחזור הדיווח	6
102-53	איש קשר לתגובות על הדוח	6
102-54	התאמה לתקן הדיווח של ה- GRI--SRS	6
102-55	GRI אינדקס	73-81
102-56	בקרה חיצונית	לא נערכה בקרה חיצונית על הדוח

גישות ניהוליות ומדדי ביצוע

מדד	תיאור	עמוד / טקסט
	GRI 201: Economic Performance	
103-1	הסבר על הנושאים המהותיים והגבולות שלהם	28
103-2	הגישה הניהולית ורכיביה	
103-3	התקדמות הגישה הניהולית	
201-1	ערך כלכלי ישיר שיצרה החברה	29
201-2	השלכות כלכליות ושאר סיכונים והזדמנויות כתוצאה משינוי אקלים	71,57,3
201-3	התחייבות החברה בגין תכניות פרישה/תגמול עובדים ופנסיה	60
201-4	התמיכה/המענקים/הסיוע הממשלתי שקיבלה החברה בתקופה המדווחת	30
	GRI 201: Procurement Practice	
103-1	הסבר על הנושאים המהותיים והגבולות שלהם	32,30
103-2	הגישה הניהולית ורכיביה	
103-3	התקדמות הגישה הניהולית	
204-1	שיעור ההוצאות על ספקים מקומיים	31

אינדס GRI

מדד	תיאור	עמוד / טקסט
	GRI 301: Materials	
103-1	הסבר על הנושאים המהותיים והגבולות שלהם	52,47
103-2	הגישה הניהולית ורכיביה	
103-3	התקדמות הגישה הניהולית	
301-1	החומרים בהם החברה משתמשת, במדידה לפי משקל או נפח	47,51
301-2	אחוז מהחומרים שבהם עושה החברה שימוש, שהם חומרים ממוחזרים	53
	GRI 302: Energy	
103-1	הסבר על הנושאים המהותיים והגבולות שלהם	48-49
103-2	הגישה הניהולית ורכיביה	
103-3	התקדמות הגישה הניהולית	
302-1	צריכת האנרגיה בתוך הארגון	50
302-2	צריכת האנרגיה מחוץ לארגון	לא מדווח
302-3	עצימות צריכת האנרגיה בארגון	50
302-4	צמצום צריכת האנרגיה בארגון	49
302-5	צמצום בצריכת האנרגיה באמצעות המוצרים או השירותים של הארגון	השירותים של החברה אינם מצמצמים צריכה באנרגיה אך החברה משקיעה בצמצום הצריכה בתהליך הטיפול בפסולת
	GRI 303: Water	
103-1	הסבר על הנושאים המהותיים והגבולות שלהם	54
103-2	הגישה הניהולית ורכיביה	
103-3	התקדמות הגישה הניהולית	
303-1	סך צריכת המים, לפי מקור	54
303-2	מקורות מים שהושפעו מצריכת המים של החברה	54,43
303-3	אחוז וכמות המים שמוחזרו ונעשה בהם שימוש חוזר	43

אינדס GRI

מדד	תיאור	עמוד / טקסט
	GRI 304: Biodiversity	
103-1	הסבר על הנושאים המהותיים והגבולות שלהם	44-45
103-2	הגישה הניהולית ורכיביה	
103-3	התקדמות הגישה הניהולית	
304-1	הבעלות והשליטה על שטחים וקרקעות מוגנות ו/או עשירות במגוון ביולוגי	45-46
304-2	השפעות מהותיות של הפעילויות, המוצרים והשירותים של הארגון על המגוון הביולוגי	
304-3	בתי גידול ששוקמו ע"י הארגון או שהוא מגן עליהם	
304-4	מינים הנכללים ברשימה האדומה של האו"ם (למינים בסכנת הכחדה) או ברשימות שימור מקומיות (לאומיות) המצויים בשטחים המושפעים מפעילות החברה	לא מהותי לפעילות החברה
	GRI 305: Emissions	
103-1	הסבר על הנושאים המהותיים והגבולות שלהם	55,57
103-2	הגישה הניהולית ורכיביה	
103-3	התקדמות הגישה הניהולית	
305-1	פליטות ישירות של גזי חממה (מכלול 1)	57
305-2	פליטות עקיפות של גזי חממה (מכלול 2)	
305-3	פליטות עקיפות אחרות של גזי חממה (מכלול 3)	החברה אינה מבצעת מדידה של מכלול 3
305-4	עצימות פליטת גזי החממה שלן הארגון	57
305-5	צמצום פליטות גזי חממה	57,55,48-49
305-6	פליטות של חומרים הפוגעים באוזון (ODS)	55-56
305-7	SOX ו-NOX ופליטות אחרות לאוויר לפי משקל וסוג	56

מדד	תיאור	עמוד / טקסט
GRI 306: Effluents and Waste		
103-1	הסבר על הנושאים המהותיים והגבולות שלהם	43
103-2	הגישה הניהולית ורכיביה	
103-3	התקדמות הגישה הניהולית	
306-1	סך שפכים לפי איכות ויעד	
306-2	סך משקל הפסולת לפי איכות ויעד	39
306-3	אירועי שפך מרכזיים בתקופה המדווחת	43
306-4	שינוע פסולת מסוכנת	38-39
306-5	גופי מים המושפעים משפכי הארגון	43
GRI 307: Environmental Compliance		
103-1	הסבר על הנושאים המהותיים והגבולות שלהם	65,43,13
103-2	הגישה הניהולית ורכיביה	
103-3	התקדמות הגישה הניהולית	
307-1	אי ציות לחוקים ורגולציה בנושאים סביבתיים	65
GRI 308: Supplier Environmental Assessment		
103-1	הסבר על הנושאים המהותיים והגבולות שלהם	32
103-2	הגישה הניהולית ורכיביה	
103-3	התקדמות הגישה הניהולית	
308-1	ספקים חדשים שסוננו ע"פ קריטוריונים סביבתיים	
308-2	השפעות סביבתיות שליליות בשרשרת האספקה והפעולות שננקטו	

אינדס GRI

מדד	תיאור	עמוד / טקסט
GRI 401: Employment		
103-1	הסבר על הנושאים המהותיים והגבולות שלהם	66,68,58
103-2	הגישה הניהולית ורכיביה	
103-3	התקדמות הגישה הניהולית	
401-1	קליטת עובדים חדשים ושיעור תחלופת עובדים	58
401-2	הטבות הניתנות לעובדים במשרה מלאה, שאינן מוענקות לעובדים במשרה חלקית או זמנית	60
401-3	חופשת לידה	68
GRI 402: Labor / Management Relations		
103-1	הסבר על הנושאים המהותיים והגבולות שלהם	67
103-2	הגישה הניהולית ורכיביה	
103-3	התקדמות הגישה הניהולית	
402-1	תקופת ההודעה מראש המינימלית בעת שינויים ארגוניים	67,17
GRI 403: Occupational Health and Safety		
103-1	הסבר על הנושאים המהותיים והגבולות שלהם	61
103-2	הגישה הניהולית ורכיביה	
103-3	התקדמות הגישה הניהולית	
403-1	ייצוג עובדים בוועדות בטיחות ובריאות רשמיות המשותפות להנהלה ולעובדים	67,62
403-2	סוגי ושיעור פציעות, מחלות תעסוקתיות, אובדן ימי עבודה והיעדרות, וכן מספר אירועי מוות הקשורים בעבודה	63
403-3	עובדים שיש להם שכיחות גבוהה או סיכון גבוה למחלות הקשורות לעיסוק שלהם	64
403-4	נושאי בטיחות ובריאות הכלולים בהסכמים רשמיים עם ארגוני העובדים	62

מדד	תיאור	עמוד בדו"ח
GRI 404: Training and Education		
103-1	הסבר על הנושאים המהותיים והגבולות שלהם	58,66
103-2	הגישה הניהולית ורכיביה	
103-3	התקדמות הגישה הניהולית	
404-1	ממוצע שעות הדרכה לעובד לשנה	66
404-2	תכניות לשיפור כישורי העובד ותכניות לסיוע בתקופות מעבר	
404-3	שיעור העובדים אשר מקבלים משוב על ביצועיהם ועל פיתוח קריירה על בסיס קבוע	67
GRI 405: Diversity and Equal Opportunity		
103-1	הסבר על הנושאים המהותיים והגבולות שלהם	68
103-2	הגישה הניהולית ורכיביה	
103-3	התקדמות הגישה הניהולית	
405-1	גיוון בקרב העובדים וההנהלה	
405-2	שיעור השכר הבסיסי, ותנאי תשלום של גברים מול נשים	60
GRI 406: Non-discrimination		
103-1	הסבר על הנושאים המהותיים והגבולות שלהם	68,58
103-2	הגישה הניהולית ורכיביה	
103-3	התקדמות הגישה הניהולית	
406-1	מספר מקרי האפליה והפעולות המתקנות שננקטו בנידון	בשנת הדיווח לא התרחשו מקרי אפליה.
GRI 407: Freedom of Association and Collective Bargaining		
103-1	הסבר על הנושאים המהותיים והגבולות שלהם	67
103-2	הגישה הניהולית ורכיביה	
103-3	התקדמות הגישה הניהולית	
407-1	פעולות וספקים אשר לגביהם זכות ההתאגדות עלולה להיות בסיכון	32

אינדס GRI

מדד	תיאור	עמוד בדו"ח
GRI 413: Local Communities		
103-1	הסבר על הנושאים המהותיים והגבולות שלהם	69-70
103-2	הגישה הניהולית ורכיביה	
103-3	התקדמות הגישה הניהולית	
413-1	פעולות שיש בהן מעורבות בקהילה המקומית, הערכות בנוגע להשפעה על הקהילה המקומית ופיתוח תכניות	69-70,45
GRI 414: Supplier Social Assessment		
103-1	הסבר על הנושאים המהותיים והגבולות שלהם	32
103-2	הגישה הניהולית ורכיביה	
103-3	התקדמות הגישה הניהולית	
414-1	אחוז הספקים החדשים שסוננו ע"פ קריטריונים של סביבת ההעסקה	
GRI 417: Marketing and Labeling		
103-1	הסבר על הנושאים המהותיים והגבולות שלהם	33
103-2	הגישה הניהולית ורכיביה	
103-3	התקדמות הגישה הניהולית	
417-1	דרישות לסימון ופרסום מידע על מוצרים ושירותים	33,39,40
417-2	מקרים של אי ציות הנוגעים לסימון ופרסום מידע על מוצרים ושירותים	לא מהותי לפעילות החברה
GRI 419: Socioeconomic Compliance		
103-1	הסבר על הנושאים המהותיים והגבולות שלהם	22
103-2	הגישה הניהולית ורכיביה	
103-3	התקדמות הגישה הניהולית	
419-1	מהו הסך הכספי של הקנסות המשמעותיים? מהן הסנקציות הלא כספיות בגין אי ציות לחוקים ותקנות?	65,22

דעתכם חשובה לנו
נשמח לקבל משוב והצעות לשיפור
info@escil.co.il

www.enviro-services.co.il